

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

MAANDBLAD

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie

121ste JAAR

Nr 6

Juni 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- p. kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jr. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	334
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	338

Redactioneel gedeelte

Het heengaan van Generaal Eisenhower als opperbevelhebber van de Geallieerde strijdkrachten in Europa, door Ir C. Staf, Minister van Oorlog	332
Luitenant-Generaal Gruenther, door B. Koning, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf	339
Nog eens de personeelsbezetting der Bataljonsvoertuigen, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	342
Ondersteunende Wapens, door W. A. Clumpkens, Eerste Luitenant der Infanterie	343
De beveiliging, door J. H. Ranft, Kapitein der Infanterie	349
Gevechtinlichtingendienst, door S. D. Catalani, Eerste Luitenant der Infanterie	358
Hulpmiddelen bij nachtelijke acties, door L. van Marion, Majoor der Infanterie	362
Military Government is niet „Militair Gezag” volgens de oorlogswet, door Mr L. F. de Groot, Luitenant-Kolonel van de M.J.D.	367
De ontwikkeling van de militaire geologie en -geografie, door Dr D. G. Montagne, Res.-Kapitein der Artillerie	370
Uit de buitenlandse vakpers	380
De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtmacht niet kan inhouden.	

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

MAANDBLAD

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie

121ste JAAR

Nr 6

Juni 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- p. kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jr. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	334
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	338

Redactioneel gedeelte

Het heengaan van Generaal Eisenhower als opperbevelhebber van de Geallieerde strijdkrachten in Europa, door Ir C. Staf, Minister van Oorlog	332
Luitenant-Generaal Gruenther, door B. Koning, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf	339
Nog eens de personeelsbezetting der Bataljonsvoertuigen, door E. J. C. van Hootegem, Majoor der Infanterie	342
Ondersteunende Wapens, door W. A. Clumpkens, Eerste Luitenant der Infanterie	343
De beveiliging, door J. H. Ranft, Kapitein der Infanterie	349
Gevechtsinlichtingendienst, door S. D. Catalani, Eerste Luitenant der Infanterie	358
Hulpmiddelen bij nachtelijke acties, door L. van Marion, Majoor der Infanterie	362
Military Government is niet „Militair Gezag” volgens de oorlogswet, door Mr L. F. de Groot, Luitenant-Kolonel van de M.J.D.	367
De ontwikkeling van de militaire geologie en -geografie, door Dr D. G. Montagne, Res.-Kapitein der Artillerie	370
Uit de buitenlandse vakpers	380
De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtmacht niet kan inhouden.	

HET HEENGAAN VAN N ALS OPPERBEVELHEBB STRIJDKRACHN

Generaal Eisenhower

Per 1 Juni 1952 werd Generaal Eisenhower op zijn verzoek ontheven van zijn functie als „Supreme Allied Commander Europe” (Saceur).

Op die dag wordt een periode afgesloten van opbouw, waarin in vreedstijd een internationaal hoofdkwartier (SHAPE) is tot stand gekomen; een hoofdkwartier dat de internationale militaire samenwerking niet slechts symboliseert, maar ook realiseert.

Dit is het werk van de Generaal Eisenhower, gesteund door uitmuntende, uit de deelnemende landen afkomstige medewerkers, waarvan ik in het bijzonder de Chef van de Staf de Generaal Gruenther noem. Door de grote ervaring en het gezag van de internationale opperbevelhebber is een samenwerking gegroeid tussen de nationale regeringen en militaire staven, welke tevoren niet voor mogelijk werd gehouden.

De militaire kwaliteiten van de Generaal Eisenhower behoef ik hier niet nader in het licht te stellen, evenmin als zijn gave om elkeen tot samenwerking te brengen. Het optreden van de opperbevelhebber in de afgelopen oorlog is hiervan een tē sprekend bewijs.

Bij het overleg met Eisenhower komt echter ook sterk naar voren zijn menselijkheid en persoonlijke charme. De samenwerking met hem heeft van het begin af een zo persoonlijke inslag, dat men „als vanzelf” samenwerkt.

Dr. Ir C. Staf, over:

GENERAAL EISENHOWER VAN DE GEALLIEERDE MAGT IN EUROPA

Generaal Ridgway

Persoonlijk heb ik in het afgelopen jaar verschillende malen met de Generaal Eisenhower overleg gepleegd, waarbij na een eerste aarzelende kennismaking, direct een vertrouwelijke verhouding ontstond. Een generaal, die niet beveelt, die slechts wensen naar voren brengt; maar op zodanige wijze, dat — alweer „als vanzelf” — de gevraagde beslissingen tot stand komen. Bovendien hebben wij steeds een gewillig oor gevonden voor onze moeilijkheden; aanmerkingen werden door Eisenhower niet gemaakt, slechts adviezen werden gegeven; adviezen die tot verwezenlijking van de gemaakte plannen van grote waarde waren.

Ik betreur, dat de General of the Army, Dwight D. Eisenhower, SHAPE gaat verlaten. Wij verliezen daardoor voor Europa een uitmuntend opperbevelhebber en voor Nederland een vertrouwde militaire relatie. Intussen zal het van grote betekenis zijn, dat Eisenhower, indien hij tot een belangrijk ander ambt zou worden geroepen, Europa en Nederland opnieuw heeft leren kennen.

De Generaal Eisenhower wordt opgevolgd door de Generaal Ridgway. Vol vertrouwen zien wij de komst van deze uitmuntende officier tegemoet. Zijn staat van dienst en ook zijn laatste door hem opgedane ervaringen geven ons de overtuiging, dat wij een uitnemende opperbevelhebber van de NATO-strijdkrachten in Europa zullen krijgen.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr. 78 L-LM — Onderscheidingstekenen voor aanstaande beroepsonderofficieren.

De Minister van Oorlog, overwegende de wenselijkheid de uniformen der a.s. beroepsonderofficieren van de Onderofficiersschool van duidelijke en eenvoudige onderscheidingstekenen te voorzien,

Besluit:

1. op de beide voorzijden van de kraag van de veldblouse wordt van 2½ mm brede citroen-gele katoenen soutache een enkelvoudige 7 cm lang lus gedragen, het snijpunt ongeveer in het midden, gemeten van de voorkant kraag door het snijpunt naar bovenkant lus. De benen, beginnende aan de voorkant van de kraag, ruim 3 cm uit elkaar, de bovenste 1 cm van de bovenrand van de kraag, de wijde van de lus 1½ cm;

2. op de ponceau-rode patjes voor de dagelijkse tenue en voor de zomertenuue een enkelvoudige lus van 2½ mm brede, citroen-gele katoenen soutache, de benen aan de basis van de patjes 3 cm uit elkaar, het snijpunt 2½ cm van de basis, wijde van de lus 1,2 cm, afstand van bovenkant lus tot de basis van het patje 6 cm.

Nr. 80 L — Het dragen van regenjassen.

1. Gedragen mogen worden regenjassen, die khakikleurig t/m burmagroen zijn, met 2 rijen knopen en voorzien van ceintuur met gespsluiting, schouderbedekkingen en extra rugstuk. De ceintuur moet van dezelfde stof en kleur zijn als de regenjas.

2. Bovendien mogen tot een nader te bepalen tijdstip regenjassen van een ander model dan onder 1. bedoeld worden gedragen, voor zover deze van Rijkswege, hetzij tegen betaling betaling hetzij kosteloos zijn verstrekt.

3. De regenjas behoort te worden gedragen met gesloten ceintuur.

Nr 84 — Opleidingseenheden bij de K.L.

Bij K.B. van 1 Februari 1952, nr. 25 is de K.L. op voet van vrede m.i.v. 1 Januari 1952 uitgebreid met:

- het 3e Regiment genietroepen,
- de Atomische, biologische, chemische school (behorende tot het wapen der Genie),
- de Intendance-school,
- de School Technische dienst,
- de School geneeskundige dienst (onder meer bevattende de — tot dat tijdstip tot het Regiment geneeskundige troepen behorende — SROGL).

Nr. 86 — Onderscheidingstekenen Korps Luchtwachtdienst.

1. De mannelijke vrijwilligers van het Korps Luchtwachtdienst, dragen de luchtmachtuniform, doch met een blauwgrijze baret met lederen band;

2. op de baret het goudkleurig metalen luchtwacht-embleem, voorstellende een kijker, met vliegende adelaar, omgeven door cirkelvormige rand, links en rechts versierd met eikebladmotieven, op de onderrand „LUCHTWACHTDIENST”, aan de bovenzijde een kroon;

3. op de beide bovenmouwen van de veldblouse wordt tegen de schoudernaad het korpsonderscheidingsteken gedragen in de vorm van een 13 cm lange en 3½ cm brede pat van donkerblauwe kleur, waarop in witte hoofdletters „KORPS LUCHTWACHTDIENST”.

Nr 94 L-LM — Wapenen.

Ter kennis van de Koninklijke landmacht werd gebracht een beknopt overzicht van de bestaande bepalingen betreffende het dragen en voorhanden hebben van wapenen.

A. In werkelijke dienst.

1. Dragen van wapenen.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, onder 2°. van de Wet van 9 Mei 1890, Stbl. 81, (Wapenwet) geldt het verbod tot het op de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats bij zich hebben van een wapen niet voor hen, die deel uitmaken van de gewapende macht, voor zover een desbetreffende wapen tot hun uitrusting behoort.

Slechts de militairen in werkelijke dienst maken in de zin van dit wetsartikel uit van de gewapende macht.

In L.O. 1952, nr. 95, is bepaald, wanneer een wapen tot de uitrusting van de militairen behoort. Deze bepaling doet uiteraard toe noch af aan de omvang van de uitrusting in de zin van andere voorschriften en is alleen van belang in verband met de Wapenwet.

Genoemde legerorder bepaalt, dat tot de militaire uitrusting behoort elk van Rijkswegen verstrekt wapen, ongeacht of dit het voor de betrokken militair zelf volgens de voorschriften vastgesteld wapen is of niet.

In het belang van de krijgstuicht is echter bepaald, dat alle militairen een niet volgens de voorschriften voor henzelf vastgesteld wapen op de openbare weg of op een voor het publiek toegankelijke plaats slechts mogen dragen, als dit hun is bevolen of om een andere reden in het belang van de dienst noodzakelijk is. Militairen beneden de rang van tweede-luitenant mogen bovendien in het belang van de krijgstuicht ook het wel voor henzelf vastgestelde wapen slechts in het openbaar dragen, als dit hun is bevolen of om een andere reden in het belang van de dienst noodzakelijk is (met dien verstande, dat de bevoegdheid om buiten dienst een wapen te dragen, dat behoort bij de overeenkomstig de voorschriften gedragen t e n u e, blijft bestaan.

Overtreedt een militair deze krijgstuichtelijke bepalingen, dan blijft weliswaar het wapen nog wel tot de militaire uitrusting behoren, en zijn de strafbepalingen van de Wapenwet mitsdien niet op hem van toepassing, doch de overtreding levert een eigenlijk krijgstuichtelijk vergrijp op, dat als zodanig kan worden bestraft.

Normaal worden thans alle benodigde wapenen van rijkswegen aan de militairen verschafft. Het is echter mogelijk, dat militairen in werkelijke dienst nog in het bezit zijn van een overeenkomstig de toenmaals geldende voorschriften voor eigen rekening aangeschaft vuurwapen. Ingevolge genoemde legerorder wordt een dergelijk wapen, indien het voldoet aan de thans geldende voorschriften, ook nu nog geacht tot de militaire uitrusting te behoren, mits de bezitter, indien hij niet reeds een bijzondere machtiging tot het voorhanden hebben van een vuurwapen heeft, het wapen bij zijn commandant heeft laten registreren. Militairen, die nog een dergelijk wapen bezitten, dienen dit dus ten spoedigste te laten registreren, willen ze het nog in dienst gebruiken.

In ieder geval dienen zij bij het ver-

laten van de werkelijke dienst in het bezit te zijn van een bijzondere machtiging tot het voorhanden hebben van een vuurwapen, welke zij aan hun commandant moeten tonen. Kunnen zij dat niet, dan moet hun commandant zulks doorgeven aan het hoofd van de plaatselijke politie.

Uiteraard zijn de hogergenoemde krijgstuichtelijke bepalingen ook van toepassing terzake van het dragen van deze privé-wapenen.

Het in de aanhef vermelde verbod geldt ingevolge artikel 3, eerste lid, onder 1° van de Wapenwet eveneens niet voor hen, die een wapen bij zich hebben, dat behoort bij het overeenkomstig de voorschriften gedragen tenue, ongeacht of dit wapen van rijkswegen is verstrekt. Deze uitzondering heeft in het algemeen slechts betrekking op slag- of stootwapenen.

2. Voorhanden hebben van vuurwapenen.

Ingevolge artikel 3, derde lid, onder 3° van de Vuurwapenwet 1919 mogen in werkelijke dienst zijnde militairen het wapen, dat zij krachtens de Wapenwet in het openbaar mogen dragen, ook voorhanden hebben.

De bevoegdheid om een vuurwapen voorhanden te hebben sluit in zich de bevoegdheid om de bijbehorende munitie voorhanden te hebben.

B. Buiten werkelijke dienst.

1. Dragen van wapenen.

Buiten werkelijke dienst staan alle verlofs-militairen voor wat betreft het in het openbaar dragen van wapenen gelijk met niet-militairen.

Bij vertrek met groot verlof meegegeven wapenen mogen dus tijdens dit verlof zonder meer niet in het openbaar gedragen worden.

Dienstplichtigen beneden de rang van tweede-luitenant mogen trouwens ingevolge artikel 37, lid 1, van de Dienstplichtwet en § 137, lid 1, van de Dienstplichtbeschikking gedurende hun groot verlof de tot hun uitrusting behorende goederen, dus ook wapenen, niet gebruiken, behalve bij vertrek met en terugkomst van groot verlof gedurende de reis van en naar hun onderdeel voor zover die reis binnen het Rijk in Europa plaats vindt, en behalve wanneer zij ter inspectie worden opgeroepen. Voor de leden van de Nationale Reserve en van de Reserve Grensbewaking wordt in dit verband ver-

wezen naar L.O. 1952, nr 76 L-LM, art. 19 en L.O. 1952, nr 77 L-LM, art. 16.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat de grootverlofganger gedurende de reis van en naar zijn onderdeel bij vertrek met of terugkomst van groot verlof dan wel op weg naar of van een bevolen wapeninspectie of wapeninlevering, indien hij een wapen met zich voert, in uniform gekleed dient te zijn.

2. Voorhanden hebben van vuurwapenen en munitie.

Het voorhanden hebben van vuurwapenen is ingevolge artikel 3, derde lid onder 2°. van de Vuurwapenwet 1919 toegestaan aan hem, die een vuurwapen voor een publiekrechtelijk lichaam onder zich heeft.

Niet in werkelijke dienst zijnde militairen mogen dus het van rijkswege verstrekte, bij vertrek met groot verlof aan hen medegegeven vuurwapen voorhanden hebben. Leden van de Nationale Reserve en van de Reserve-Grensbewaking mogen het hun in bruikleen verstrekte wapen thuis bewaren gedurende de tijd, dat zij niet in werkelijke dienst zijn.

Niet in werkelijke dienst zijnde militairen dienen voor een eventueel door henzelf aangeschaft vuurwapen in het bezit te zijn van een bijzondere machtiging van het hoofd van de plaatselijke politie (d.i. de burgemeester of, in gemeenten alwaar een (hoofd)commissaris van politie gevestigd is, laatstgenoemde) of van de Commissaris der Koningin in hun provincie, als bedoeld in artikel 3, derde lid, onder 4°. van de Vuurwapenwet 1919. Zij worden niet geacht een dergelijk zelf aangeschaft vuurwapen voor een publiekrechtelijk lichaam onder zich te houden.

De bevoegdheid om een vuurwapen voorhanden te hebben, sluit in zich de bevoegdheid om de bijbehorende munitie voorhanden te hebben.

Ten aanzien van reserve-officieren, vaandrags en kornetten wordt bepaald, dat deze categorieën van militairen de genoemde munitie in verzegelde verpakking behoren te bewaren.

C. Aanschaffen van vuurwapenen.

1. In werkelijke dienst.

Ingevolge artikel 6, tweede lid, onder 3°. van de Vuurwapenwet 1919 kan een in werkelijke dienst zijnde militair een vuurwapen voor eigen rekening aanschaffen, indien hij voorzien is van een verklaring van zijn Commandant, dat hij tot aanschaffing van het betrokken vuurwapen gemachtigd is.

Aangezien momenteel alle voor de dienst noodzakelijke vuurwapenen van rijkswege worden verstrekt, worden dergelijke verklaringen niet afgegeven.

2. Buiten werkelijke dienst.

Niet in werkelijke dienst zijnde verlofs-militairen (en zoals hierboven onder 1 werd uiteengezet, thans ook wel in werkelijke dienst zijnde militairen) staan voor wat betreft het aanschaffen van een vuurwapen gelijk met niet-militairen.

D. In-, uit- of doorvoer van vuurwapenen.

De in-, uit- of doorvoer van vuurwapenen is krachtens artikel 2 van het Vuurwapenreglement verboden. Dit verbod geldt ook voor munitie. Dit verbod geldt niet voor in-, uit- en doorvoer door of vanwege het Rijk door in werkelijke dienst zijnde militairen.

Evenmin geldt dit verbod voor de in-, uit- of doorvoer van vuurwapenen (ten hoogste vijf en twintig patronen voor de gezamenlijke wapen inbegrepen) door personen, die ingevolge de Wapenwet bevoegd zijn tot het dragen in het openbaar van die vuurwapenen (artikel 2, tweede lid, onder 1°. en 2°. van het Vuurwapenreglement).

Bij deze niet verboden in-, uit- of doorvoer dient echter uiteraard ook voldaan te worden aan hetgeen in belastingwetten in verband met in- en uitvoerrechten mocht zijn bepaald met betrekking tot vuurwapenen.

Voor het overige mag de in-, uit- en doorvoer van vuurwapenen en munitie slechts geschieden na bij schriftelijk consent van de betrokken Minister of van de Commissaris der Koningin van de provincie, waarin men woont, verleende ontheffing.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat het bovenstaande slechts aangeeft in hoeverre het Vuurwapenreglement de in- uit- of doorvoer van vuurwapenen toelaat, doch dat internationale overeenkomsten mede kunnen bepalen, wanneer de in-, uit- of doorvoer van vuurwapenen is toegestaan. Speciaal wanneer de in-, uit- of doorvoer zou geschieden door vreemde militairen, dient dit in het oog te worden gehouden.

De Ministeriële kennisgeving van 1 December 1937, IIe Afd. B, nr 53 (L.O. 1937, nr 334 M.A. 7e B.U., deel 1, blz. 275) is vervallen.

Nr 95 L-LM — Dragen van wapenen door militairen tijdens verblijf in werkelijke dienst.

De Minister van Oorlog,

Gelet op het bepaalde in artikel 3, eerste lid, onder 2° van de Wet van 9 Mei 1890 (Staatsblad nr 81), houdende verbodsbepalingen tegen het dragen van wapenen, zoals deze wet is gewijzigd bij de wetten van 23 September 1912 (Staatsblad nr 303) en van 7 Juni 1919 (Staatsblad nr 310);

Besluit:

Artikel 1

Tot de uitrusting van militairen behoort elk van rijkswege verstrekt wapen.

Artikel 2

Voor zover een in werkelijke dienst zijnde militair nog in het bezit is van een volgens de geldende voorschriften voor hem vastgesteld vuurwapen, dat hij overeenkomstig de toenmaals geldende bepalingen zelf heeft aangeschaft, wordt dat wapen mede geacht tot de militaire uitrusting te behoren, mits de betrokken militair hetzij in het bezit is van een bijzondere machtiging tot het voorhanden hebben van een vuurwapen, zoals bedoeld in artikel 3, derde lid, onder 4°, van de Vuurwapenwet 1919, hetzij dat wapen heeft laten registreren door de Commandant, onder wie zijn administratieve bescheiden berusten.

De registratie, als bedoeld in het vorige lid, geschiedt door de aantekening op de contrôlelijst van de betrokken militair, dat deze zelf een naar soort, merk en nummer omschreven vuurwapen heeft aangeschaft.

Aan de betrokken militair wordt door de in het eerste lid bedoelde Commandant een schriftelijke verklaring verstrekt, dat de registratie heeft plaats gevonden. De militair is verplicht deze verklaring bij het wapen te houden en haar desgevraagd ter inzage te geven aan de in artikel 14 van de Vuurwapenwet 1919 genoemde ambtenaren.

Alvorens met groot verlof te gaan of de militaire dienst te verlaten dient de militair de in het vorige lid bedoelde verklaring bij zijn Commandant in te leveren en aan zijn Commandant een machtiging, als bedoeld in artikel 3, derde lid, onder 4°, van de Vuurwapenwet 1919, tot het voorhanden hebben van het wapen te tonen.

Indien de militair bij het einde van de werkelijke dienst of bij ontslag uit de militaire dienst niet in het bezit is van vorenbedoelde machtiging, dan geeft zijn Commandant daarvan onder mededeling van de verdere terzake dienende gegevens ten spoedigste kennis aan het hoofd van de plaatselijke politie in de zin van de Vuurwapenwet 1919 (d.i. de burgemeester of, in gemeenten alwaar

een (hoofd)commissaris van politie gevestigd is, laatstgenoemde) van de plaats, waar de betrokken militair woont of zal gaan wonen. Een afschrift van deze kennisgeving alsmede de ingenomen verklaring van registratie worden gevoegd bij de administratieve bescheiden van de betrokken militair.

Artikel 3

Officieren mogen op de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats een tot de militaire uitrusting behorend, doch niet volgens de voorschriften voor henzelf vastgesteld wapen slechts bij zich hebben, voor zover zulks aan hen is bevolen of om een andere reden in het belang van de dienst noodzakelijk is.

Artikel 4

Onverminderd de bevoegdheid om buiten dienst een wapen te dragen, dat behoort bij de volgens de voorschriften gedragen tenue, mogen militairen beneden de rang van tweede-luitenant op de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats een tot de militaire uitrusting behorend wapen slechts bij zich hebben, voor zover zulks aan hen is bevolen of om een andere reden in het belang van de dienst noodzakelijk is.

Artikel 5

De Ministeriële beschikking van 15 Mei 1936, IIe Afd. B, nr 42 (L.O. 1936 nr 149, 7e B.4, deel 1, blz. 264) is vervallen.

Nr 96 — Opheffing Demobilisatiecentrum

1. Het Demobilisatiecentrum der Koninklijke landmacht is per 1 Februari 1952 opgeheven.

2. Met ingang van 1 Februari 1952 zijn de werkzaamheden met betrekking tot uit overzee gerepatriëerd en repatriërend personeel der Koninklijke landmacht overgedragen aan en verricht door het Algemeen depôt der Koninklijke landmacht.

Nr 101 — Oprichting van nieuwe Luchtmachtonderdelen.

1. Met ingang van 19 Maart 1952 is opgericht:

De 1e Tactische Vliegbasis.

Deze tactische vliegbasis is per dato gesteld onder de bevelen van de Commandant Tactische Luchtstrijdkrachten en bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. de Staf van de 1e Tactische Vliegbasis;
- b. de 1e Tactische Jachtgroep;
- c. de 1e Tactische Onderhouds- en Bevoorradingsgroep;
- d. de 1e Tactische Basisgroep;

e. de Medische Groep van de 1e Tactische Vliegbasis.

2. Met ingang van 1 Mei 1952 wordt opgericht:

de 2e Tactische Vliegbasis.

Deze tactische vliegbasis wordt gesteld onder de bevelen van de Commandant Tactische Luuchtstrijdkrachten en bestaat uit de volgende onderdelen:

a. de Staf van de 2e Tactische Vliegbasis;

b. de 2e Tactische Jachtgroep;

c. de 2e Tactische Onderhouds- en Bevoorradingsgroep;

d. de 2e Tactische Basisgroep;

e. de Medische Groep van de 2e Tactische Vliegbasis.

3. Met ingang van 1 Mei 1952 wordt opgericht:

Het nr. 314 Tactische Jachtsquadron.

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen Voorschriften.

1120-2 *Velddienst - Hoofdstuk 2. Algemene Aanwijzingen en Bepalingen.*

1120-5 *Velddienst - Hoofdstuk 5. Waarnemingsdienst.*

1120-6 *Velddienst - Hoofdstuk 6. Verkenningdienst.*

1300-1 *Confidentieel. Lessen van de Koreaanse oorlog deel 1.*

1400 *Grondslagen Opleiding Infanterie.*

1505 *4e Opgave van wijzigingen op voorschrift nr 1505, Handgranaten, 4e druk.*

Door dit wijzigingsblad wordt de 4e druk gelijk gemaakt aan de 5e. Verschillende namen van handgranaten zijn veranderd en voorts zijn enige wijzigingen aangebracht, i.v.m. verschenen legerorders.

1540-2 *Voorlopige richtlijnen voor het schieten met de karabijn Kal. 30, M 1, Deel 2 - Schietopleiding.*

Het stencil, dat door de Inspecteur der Infanterie wordt uitgegeven, is ontworpen om te worden gebruikt naast de „Voorlopige richtlijnen voor het schieten met het geweer Lee Enfield (nr 1501a)”. De schietopleiding met de karabijn mag uitsluitend worden gegeven volgens deze richtlijnen.

De eerste verstrekking van het stencil geschiedt automatisch aan de autoriteiten die voor verstrekking in aanmerking komen; het behoeft dus niet te worden besteld.

Eventuele latere nabestellingen dienen te worden gericht aan de Inspecteur der Infanterie (voor wat de andere wapens en diensvakken betreft, d.t.v. de wapeninspecteur, opdat deze zijn advies kan geven betreffende de noodzaak van de aanvraag).

De maatstaf van verstrekking is: 1 ex. per 5 instructeurs; 1 ex. per regiments-

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

bataljons- en compagniesbureau (of overeenkomstige eenheid); 1 ex. voor elke bibliotheek; staven het hoogst noodzakelijke aantal.

1565-2 *Zakboek voor de dienst te velde — Deel 2. Intergeallieerde tekens (borden) voor het aanduiden van mijnenvelden en besmette terreinen.*

1618 *Toepassing volledig 100-mijls vieraderig draaggolfsysteem.*

Dit voorschrift geeft een korte beschrijving van de toepassing van een 100-mijls draaggolfsysteem, over veldsterkabel, waarbij verschillende mogelijkheden van aansluiten van apparatuur worden behandeld.

1627 *Erratum op de 3e druk van voorschrift nr 1627 „Onderhoud van radio-toestellen, opsporen van fouten en afscherming van voertuigen.”*

2033 *Handcirkelzaag, pneumatisch, model 2127, Skilsaw Inc. Chicago Ill.*

2505 *7e Opgave van wijzigingen en aanvullingen op het boekwerk nr 2505 — Catalogus Legerformulieren.*

2506 *20e Opgave van wijzigingen en aanvullingen (met erratum) op het boekwerk nr 2506 — Boekenlijst.*

2761 *De samenwerking tussen het Regiment Infanterie (Bataljon Cavalerie) en de Veldartillerie in de Infanteriedivisie.*

3306 *Handboek voor de soldaat der Geneeskundige Troepen.*

OA 86 *Beknopt overzicht betreffende geschut en munitie, 2e druk.*

Bijlage behorende bij de Wandplaten 4005 A t/m I. „Mitrailleur Browning van .50 M2 HB.

Deze bijlage bevat voor elke wandplaat benamingen welke corresponderen met de zich daarop bevindende nummers en letters.

LUITENANT-GENERAAL GRUENTHER

door B. KONING, *Luitenant-Kolonel van de Generale Staf*

Wij leven in de tijd van de massalegers. Vaak wordt daarom de gedachte geuit, dat hij die de grootste legers heeft, het ook wint. Niets is minder waar. Strategie is geen wiskunde. De numerieke overmacht is beslist geen garantie voor de overwinning. Daar komen nog heel wat andere factoren bij. Eén van de allerbelangrijkste factoren is zonder enige twijfel de man, die het leger aanvoert. De persoon van de aanvoerder is van een ontzagwekkende betekenis. Hij kan de massa leiden en bezielen en de weg naar de overwinning wijzen. De verhouding troep-aanvoerder is door alle eeuwen heen van doorslaggevende betekenis geweest. Wij noemen uit tal van voorbeelden o.m. Joffre — de man van het „Wonder van de Marne” — die door zijn troepen „Papa Joffre” werd genoemd; Wavell, die het klaarspeelde om in Juni 1940 de geweldige overmacht van de Italianen in Lybië en in Abessinië schaakmat te zetten en daardoor het gehele Midden Oosten te redden; Montgomery, die er in slaagde om het kapotgeslagen 8ste Engelse leger er in drie weken tijds weer moreel volledig boven op te krijgen; ten slotte generaal Eisenhower, die er in slaagde om zijn strijders zodanig te bezielen, dat zij zich „Kruisvaarders voor de vrijheid” gingen gevoelen. Daardoor konden zij het gevaarlijkste en meest riskante uit de gehele tweede wereldoorlog — de grote Invasie — tot een goed einde brengen. Indien de verhouding zo is, als in de bovengenoemde gevallen geschetst, kan de twee eenheid troep-aanvoerder wonderen verrichten.

Bijzondere eisen voor legeraanvoerders.

Vanzelfsprekend worden aan aanvoerders bijzondere eisen gesteld. Eisenhower was er van overtuigd, dat een generaal aan de volgende eisen moest voldoen, om op het slagveld te kunnen slagen:

- a. de drijvende kracht van zijn leger zijn;
- b. diplomaat zijn;
- c. kunnen commanderen en overtuigen;
- d. een onverwoestbaar moreel hebben;
- e. hebben: energie, geduld, doorzettingsvermogen, gezond verstand, juiste appreciatie van het moreel van de troep en het volk, grote zin voor de werkelijkheid, organisatietalent, diep inzicht omtrent alle voor hem belangrijke zaken;
- f. weten, wat hij met zijn troepen en machines kan bereiken;
- g. expert zijn in de theorie van de moderne oorlog.

Het is merkwaardig, dat Eisenhower als tweede eis stelt, dat een generaal ook diplomaat moet kunnen zijn. Voor Eisenhower zelf gold dat wel in bijzondere mate met zijn legers, die uit contingents van tal van volkeren bestonden. Daarnaast stelt hij de eigenlijke vakkennis pas op de laatste plaats. In feite acht hij de „persoonlijkheid” — het karakter — primair.

Wellicht geen mens zal geheel aan al deze eisen voldoen, maar per slot van rekening moet men het onmogelijke nastreven om het bereikbaar mogelijke tot stand te brengen.

De Chef van de Staf.

Maar hoe belangrijk de aanvoerder zelve ook is, hij kan niet alles. Legers zijn altijd geweldig ingewikkelde en gevoelige apparaten geweest. Gaat van de „aanvoerder” de grote idee uit, de gave om te bezielen en rust op zijn schouders de grote verantwoordelijkheid, zonder een apparaat, dat zijn beslissingen in bevelstaal weet om te zetten, en snel alles te coördineren wat er aan zulk een beslissing vastzit, dan is elke aanvoerder tot machteloosheid gedoemd.

Eén van de oorzaken van Napoleons nederlaag bij Waterloo was ongetwijfeld het feit, dat hij daar niet beschikte over de zeer bekwame maarschalk Berthier, die steeds zijn Chef van de Staf was geweest. Hoe voortreffelijk werkte de combinatie Blücher — Maarschalk Voorwaarts — als aanvoerder en Gneisenau als Chef van de Staf. In de eerste wereldoorlog de combinatie Hindenburg—Ludendorff en Foch—Weygand. In de tweede wereldoorlog de combinatie Montgomery—De Guingand en Eisenhower—Bedell Smith.

Zonder goede Chef van de Staf komen de gaven en mogelijkheden van de aanvoerder niet volledig tot uiting.

De keuze van Eisenhower.

Het was dan ook niet te verwonderen, dat de landen van het Atlantische Pact er bijzonder mee ingenomen waren, dat generaal Eisenhower zich beschikbaar had gesteld om het bevel van de Atlantische strijdkrachten op zich te nemen. Hij had het vertrouwen, dat zo allesbeheersend is om te kunnen slagen. En daarnaast is het eveneens niet verwonderlijk dat de grote „Ike” generaal Gruenther als Staf Chef van „Shape” koos. Als wij zijn persoonlijkheid nagaan, dan zien wij inderdaad, dat hij in vele opzichten voldoet aan de eisen, die Eisenhower aan een generaal meent te moeten stellen. Generaal Gruenther bezit het talent om met een verrassende snelheid elke situatie tot op zijn kern te doorgronden. Hij weet onmiddellijk hoofd- en bijzaken van elkaar te onderscheiden. Zijn organisatietalent is wonderlijk groot. Hij kon in de strategisch en diplomatiek zo moeilijke Afrikaanse- en Italiaanse veldtocht bijzonder goed leiding geven aan Britten, Fransen, Polen, Nieuw Zeelanders, Canadezen, Italianen en wist goed om te springen met de Russen in Oostenrijk. Zijn diplomatieke talenten zijn onmiskenbaar. Zijn oordeel is vlijmscherp, door zijn minzaam karakter weet hij brokken te voorkomen. Hij heeft de gave om anderen steeds klaar en duidelijk te zeggen wat hij wil en voor zich te laten werken in volle overtuiging.

Maar bovenal is deze man „soldaat”, dat wil zeggen steeds loyaal tegenover zijn commandant. Dat bleek wel, toen hij die toch — met steun van Ike zelf — een der kandidaten voor de opvolging van generaal Eisenhower was, onmiddellijk na de aanwijzing van generaal Ridgway, verklaarde dat hij zijn nieuwe Chef op dezelfde wijze zou dienen als hij generaal Eisenhower had gedaan. Dat zijn de mensen, waar de vrije wereld het van moet hebben. Dat zijn de mensen, waaraan wij ons volledig kunnen toevertrouwen. Dat zijn de mannen, die stormen kunnen trotseren en ook de weg naar de overwinning kunnen wijzen.

Levensloop van Generaal Gruenther.

Alfred Maximiliaan Gruenther werd op 3 Maart 1899 in Nebraska in de Ver. Staten geboren. Hij was derhalve nog te jong om daadwerkelijk aan de eerste wereldoorlog te kunnen deelnemen. Na zijn opleiding op West-Point werd hij in 1918 aangesteld tot 2e luitenant. Achtereenvolgens bezocht hij Artillerie School, de school voor chemische oorlogvoering, de „Command and General Staff School” en tenslotte het „Army War College”. Op deze instituten onderscheidde hij zich door zijn scherpzinnigheid en daadkracht, gepaard aan een grote natuurlijke minzaamheid. Tijdens zijn verschillende functies die hij bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog bekleedde, was hij onder meer leraar in West-Point, waar hij een der schitterendste docenten was. Hij was een geboren leraar, die alles zo gewoon, natuurlijk en volkomen duidelijk wist uit te leggen, dat hij door zijn leerlingen op de handen werd gedragen. In October 1941 werd hij adjunct Chef van de Staf van het 3e Leger. Chef van de Staf van dat leger was Eisenhower!

In Augustus 1942 vergezelt hij Eisenhower als Chef van de Staf naar Londen, waar Eisenhower het bevel op zich neemt van de invasietroepen die in Afrika zullen landen.

Van November 1942 tot Mei 1943 neemt hij deel aan de operaties in Afrika als Chef van de Staf van Eisenhower. Als zodanig neemt hij deel aan de Italiaanse veldtocht tot Januari 1943, het moment waarop Eisenhower het Middellandse Zeegebied verlaat om het bevel van de invasielegers in Engeland op zich te nemen.

Welbewust laat Eisenhower generaal Gruenther in Italië achter als de man, die daar alles van het begin heeft meegemaakt. Hij is het „vaste punt” waaraan een ieder zich kan vastgrijpen. Hij dient eerst als Staf Chef onder maarschalk Alexander, de veroveraar van Rome — thans minister van Oorlog, daarna onder generaal Clark, die Alexander opvolgde en thans generaal Ridgway in het Verre Oosten zal opvolgen.

In November 1945 wordt hij plaatsvervangend-commandant van het „National War College” in Washington en in October 1947 Chef van de Staf van de Chefs der Staven. In September 1949 volgt zijn benoeming tot adjunct-chef van de staf der landstrijdkrachten, terwijl hij sedert de oprichting van „Shape” Chef van de Staf van Eisenhower is geweest.

Drie maal ontving generaal Gruenther de hoogste militaire onderscheidingen. Zijn persoonlijke moed is zeer groot.

Zijn uitzonderlijke talenten als leidinggevend stafofficier zijn door al zijn Chefs erkend. Deze nog betrekkelijk jonge Amerikaanse Opperofficier, die tot nu toe nog steeds op het tweede plan heeft gestaan, ook al was dat plan zeer hoog — heeft dusdanige uitzonderlijke gaven, dat hem nog een grote militaire toekomst wacht. De vrije westerse wereld mag zich gelukkig prijzen dat zij dergelijke figuren als het ware nog in reserve heeft.

De combinatie Ridgway—Gruenther zal zonder enige twijfel een zeer goede zijn. De karaktereigenschappen en de hoge plichtsopvattingen van beiden, hun grote wederzijdse ervaring die op allerlei gebied elkaar voortreffelijk aanvult, zijn daarvoor een waarborg. Wat dit betreft kan het vrije Westen met vertrouwen zijn lot in handen van dit tweemanschap leggen.

NOG EENS DE PERSONEELSBEZETTING DER BATALJONSVOERTUIGEN

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor der Infanterie.*

Een onderhoud met de Eerste Luitenant *W. Clumpkens* — Commandant van een Tirailleurcompagnie in Korea — tijdens hetwelk ik hem vroeg een op de praktijk gegrond commentaar te leveren op mijn artikel in de Militaire Spectator, Nr 4, April 1952, geeft aanleiding tot de volgende opmerkingen.

1. De AN/GRC 9 kan, tegelijk met de SCR 300, in één jeep worden gemonteerd, indien men de vibrator aan stuurboordzijde en de zender/ontvanger *vertikaal* aan bakboordzijde opstelt.

2. Van de zeven trucks-2½ ton in de Batgr-Vzgcie zijn er vijf bestemd voor keukenvoertuig. De verdeling is als in mijn artikel aangegeven. De beide overige doen evenwel dienst als *munitievoertuig* (dit laatste kwam bij de oefeningen in 1951 niet tot uiting, omdat geen munitie werd medegevoerd. Het zou wellicht in voorkomend geval aanbeveling verdienen balast (volume) te laden, om de troep aan zijn organieke lading te gewinnen). Deze munitievoertuigen staan onder bevel van de C-Mun&PnPel. In mijn artikel komen zij dus niet onder a op bladzijde 218, doch onder e op bladzijde 219. Tevens verandert hierdoor de personeelsbezetting van deze voertuigen. De organieke hoeveelheid munitie van het bataljon bevindt zich ten dele op deze trucks, ten dele op het organieke transport van de compagnieën en ten dele bij de man.

3. De personeelsbezetting van de TirCie van Lt Clumpkens in Korea week in geringe mate af van die welke ik gaf (de verschillen zijn in de hierna volgende staat cursief gedrukt). De zijne was:

— Jeep Nr 13; aanhangwagen ¼-t	sold/chf; Kapt/CC; sold/rdtftnt met SCR 300 en SCR 536; <i>sold/opperasser.</i>
— Jeep Nr 14; aanhangwagen ¼-t	sold/chf; Lnt/plvvCC; <i>Kpl 1e kl/Vbd</i> ; sold/rdtftnt met SCR 300 en SCR 536.
— 3-t Nr 4; aanhangwagen 1-t	sold/chf; Sergt/bevoorrading; <i>SMI</i> ; Kpl/wa- penhersteller; sold 1e kl/klaroenblazer; sold/ ord (tevens hulp bevoorrading).

De drie messbedienden (die overigens in de Amerikaanse TO & E 1951 zijn geschrap) op de keukenauto.

Afgezien van bovenstaande is het voor de staven van belang te weten hoeveel man van hun onderdeel tot het lopend gedeelte behoren. In de organisatie, welke aan de leerlingen te Fort Benning wordt verstrekt, en welke mij een dezer dagen in handen kwam, corresponderen deze aantallen met de nieuwe TO & E 1951. De troepen, welke deze zomer aan de oefeningen deelnemen zijn nog niet zodanig georganiseerd. Voor hen zijn de aantallen te vinden in een aan de Infanterieschool uitgegeven dictaat. Zij luiden:

	lopend	op organieke vtgn
Tirailleurcompagnie	190	22
Ondersteunings Compagnie	58	108
Staf & Stafcompagnie	57	68

ONDERSTEUNENDE WAPENS

door W. A. CLUMPKENS, Eerste Luitenant der Infanterie

In dit artikel zullen enkele praktische punten over het gebruik van verschillende wapens van een R.I. nader worden belicht. Het is niet de bedoeling om een opsomming van de beperkingen en mogelijkheden van de diverse wapens te geven. Deze mogen voor een groot deel als bekend worden verondersteld. B.v.: Een mitrailleur is een vlakbaanwapen. Dit klinkt eenvoudig, doch het heeft verstrekkende gevolgen. Een ieder analyseert dit voor zich.

In beschouwing zullen genomen worden:

- a Invloed van het terrein;
- b Technische eigenschappen van het wapen, voor zover deze betrekking hebben op a;
- c Organisatie, alleen v.w.b. a en b.

Uit a, b en c zullen conclusies voor het meest doelmatige gebruik worden getrokken.

Het terrein in *Nederland* is meestal vlak, veel bebouwd of begroeid. Waarneming is meestal beperkt door heggen, huizen en andere begroeiing of aanleg. Over het algemeen goede schootsvelden, goede gezichtsdekking, slechte waarneming en weinig vuurdekking.

De mitrailleurs.

Het mitrailleurpeloton van een bataljon Infanterie org. 1950 telt 4 stuks 1917 A1 (watergekoeld), en 4 stuks 1919 A4 of 6 (luchtgekoeld).

Bestreken ruimte 700 m met M2 munitie.

Effectieve schootsafstanden 1917 A1 ..... 2000 m.

1919 A4 of 6 ..... 1000 m.

Het vuren op grotere afstanden moet door andere — meer daarvoor geschikte — wapens geschieden. Door de afwezigheid van vuurleidings-verbindingsmiddelen in het peloton, is het *indirect vuren van mindere waarde*.

In de *aanval* zal het in *Nederland* aanbeveling verdienen om zowel de luchtgekoelde als de watergekoelde mitrailleurs bij de aanvallende cien in te delen. Dit kan ook gemakkelijk. Zelfs in het veel zwaardere Koreaanse terrein werd dit steeds gedaan. En tot groot voordeel. „Zweet spaart bloed"! In sommige terreinen zal het mogelijk zijn de mitrailleurs zo op te stellen, dat zij doeltreffend kunnen steunen, zonder verplaatsing.

In de *verdediging* wordt gewerkt met zg. geïmproviseerde ploegen. Uit de vier stuksbemanningen à 8 man, worden vier ploegen gevormd, die elk twee wapens bedienen en wel steeds twee *lucht-* of twee *watergekoelde* mitrailleurs. Wij krijgen dus: Twee ploegen à 2 st. mitrailleurs 1917 A1 en Twee ploegen à 2 st. mitrailleurs 1919 A4 of A6. Dit is gebaseerd op onderlinge vervangbaarheid en de eigenschappen. Een wapen kan een ander wapen slechts doeltreffend vervangen, indien het dezelfde eigenschappen bezit.

De effectieve schootsafstanden zijn resp. 2000 en 1000 m.

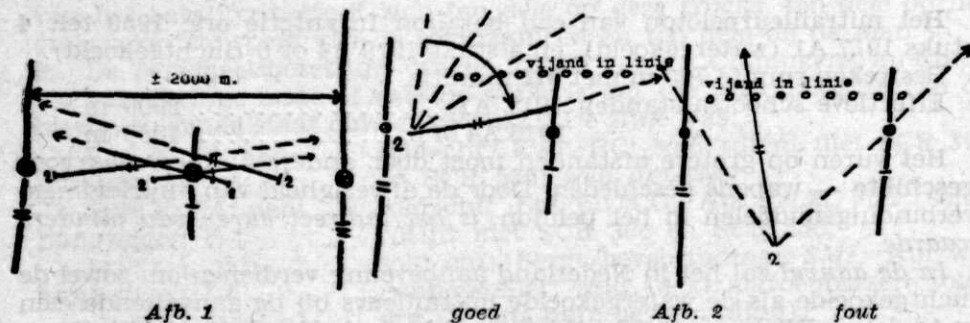
De vuursnelheden resp. 250 en 150 sch./min. voor de eerste twee minuten en vervolgens 125 en 75 sch./min.

Een 1917 A1, die een doel bevuurt op 1500 m, — afgezien van het feit, dat op deze afstand minstens met twee stukken gevraagd zal worden, om enige dichtheid te krijgen, — zal nooit door een 1919 A4 of A6 kunnen worden vervangen. Het is dus volkomen duidelijk, dat de paren uit gelijkwaardige wapens behoren te bestaan, teneinde elkaar te kunnen vervangen bij storingen, herladen of andere vuurpauzes.

Een van de beginselen van de verdediging is: „Het vuur van *alle* wapens moet zo geconcentreerd mogelijk worden gebruikt.” Het grootste gedeelte van *alle* wapens zijn geweren. De mitrailleurs zijn de minst soepele wapens — op de tlv'n na — die in een R.I. voorkomen. Er zijn n.l. in het terrein slechts weinig plaatsen beschikbaar, waar de mitrailleurs zo *doeltreffend* mogelijk opgesteld kunnen worden. Een nauwkeurige terreinanalyse-waarneming + schootsvelden (bestreken ruimte), daaruit voortvloeiend de vuuropdracht, en vervolgens de best maskeerbare en bescherming biedende opstelling, zijn de factoren die de opstellingsplaatsen van de mitrailleurs beïnvloeden. De meest ideale plaatsing is als in afb. 1.

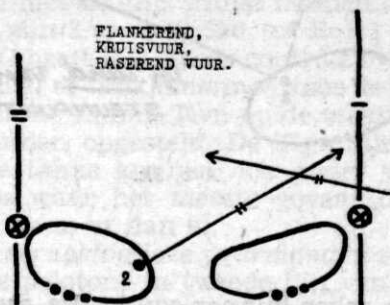
Deze toestand zal niet steeds bereikbaar zijn door de invloed van het terrein, frontbreedte enz. Toch is het verrassend, hoe vaak het wél kan in onze terreinen. De watergekoelde mitrailleurs behoren op de flanken te komen, daar het maximum vuureffect dan voor ons bataljon ligt.

Het is minder juist de mitrailleurs van het mitrailleurpeloton in 2e lijn te plaatsen en wel om de volgende redenen:

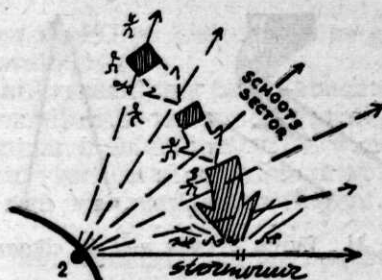

- 1 Het vuur moet zo geconcentreerd mogelijk vóór de frontlijn liggen.
- 2 De bestreken ruimte wordt niet uitgebuit, daar deze voor een groot gedeelte in eigen stelling ligt.
- 3 Bij slecht zicht heeft het vuur dus weinig effect.
- 4 De vuursector kan niet benut worden. (afb. 2, 3a, 3b).
- 5 Bij plaatsing in 2e lijn, zal maskering door eigen troepen snel plaats vinden. (afb. 3e).
- 6 Het argument dat de mitrailleurs bij plaatsing in de 1e lijn eerder uitgeschakeld zullen worden, mist elke praktische grondslag.

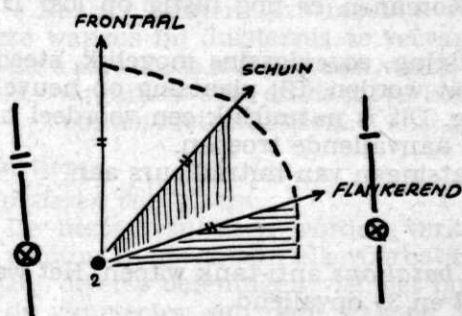
Immers de vijand zal het Artillerie- en Mortiervuur op de voorste troepen moeten verleggen, wanneer zijn eigen troepen op plm. 200 m. van onze frontlijn zijn gekomen. Dit Art. en Mr. vuur zal dan op de 2e lijn opstellingen terecht komen. De mitrailleurs zullen zich dus op het meest kritieke ogenblik niet kunnen doen gelden. Bij opstelling in de frontlijn zouden zij nu in elk geval meer kans op vuren hebben.

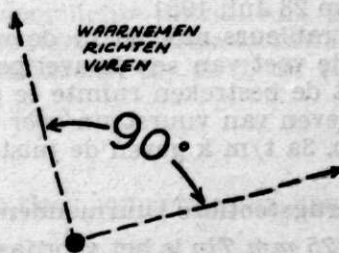
Afb. 3a. Dit is een goed voorbeeld van een flankerend stormvuur ter bescherming van een tir. peloton.

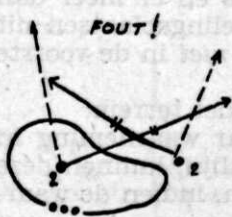
Afb. 3b. Vuur te openen wanneer de vijand in de sector komt. Dit vuur te verplaatsen tot stormvuur

Afb. 3c. Bestreken ruimte van frontaal, schuin en flankerend vuur.

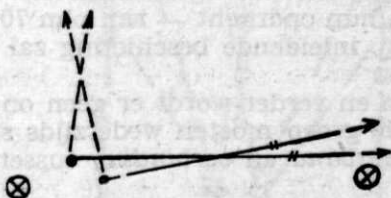
Afb. 3d. Vuursector.

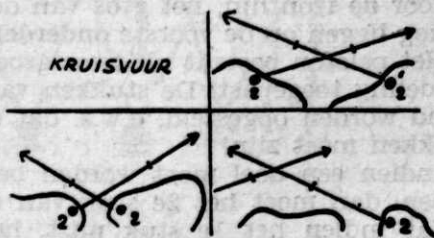
Afb. 3e. Stukken zijn niet op de rand van het steunpunt geplaatst. Zijn dus óf niet beschermd, óf worden gehinderd door eigen troepen althans beperken deze in hun vrijheid van beweging.

Afb. 3f. Bestreken en onbestreken ruimte.

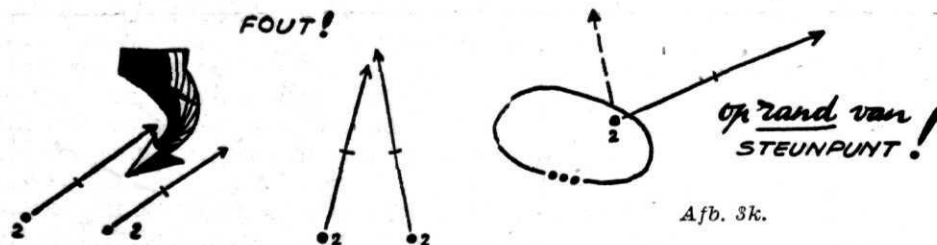

Afb. 3g. Stukken opgesteld in paren met dezelfde kwaliteiten. Stukken bevuren zoveel mogelijk hetzelfde stormvuur

Afb. 3h.

Afb. 3j. Vuren grijpen niet in elkaar!

Goed ingegraven mitrailleurs zullen zeker kunnen vuren. Na een inleidende beschieting van zes afdelingen 105 mm hw, twee afdelingen 155 mm hw en vijf pelotons mortieren van 11 cm, die in totaal een 40.000 projectielen verschoten, op een oppervlakte van twee km², vurdten de mitrailleurs van de Noord-Koreanen er nog lustig op los! Dit was op 23 Juli 1951.

Mitrailleurs moeten in de verdediging, zo enigszins mogelijk, steeds aan de voet van een heuvel geplaatst worden. Bij plaatsing op heuvels wordt de bestreken ruimte te gering. Dit is natuurlijk een voordeel bij het geven van vuursteun *over* eigen aanvallende troepen.

Afb. 3a t/m k geven de juiste plaatsingen van mitrailleurs aan.

De terugstootloze vuurmonden.

De 75 mm Tlv is het voornaamste bataljons anti-tank wapen. Het wapen is: 1) direct vurend, 2) accuraat en 3) opvallend.

De organisatie is zodanig, dat steeds in paren *moet* worden gewerkt, tenzij 2 Tlvn achtergelaten worden en de stuksbediening van deze Tlvn als munitiedragers dienst doet, of het vak zo breed is en er meer dan twee tanknaderingswegen zijn, die niet van twee opstelingsplaatsen uit kunnen worden bevuurd. De Tlvn van 75 mm moeten *niet* in de voorste frontlijn worden opgesteld omdat:

- 1 Zij groot zijn en daardoor moeilijk op te bergen in het terrein.
- 2 Hun effectieve dracht groot is (plm. 1700 m). Daar waarneming in Nederland zelden meer is dan 1000 m vóór de frontlijn, kunnen deze wapens met even veel reden meer naar achter staan, indien de waarneming dit toestaat.
- 3 Zij vuren op vij. pantservoertuigen en lonende ogenblikdoelen van andere aard — e.e.a. afhankelijk van hun opdracht — van plm 700 m vóór de frontlijn, het gros van de vij. inleidende beschieting zal dus nog liggen op de voorste onderdelen.

Het peloton bestaat uit twee groepen en verder wordt er geen onderverdeling toegepast. De stukken van de groep moeten wederzijds steunend worden opgesteld, d.w.z. dat er *verband* en *verbinding* tussen de stukken moet zijn!

Indien een doel moet worden bevuurd door het 1e stuk van de 1e groep, dan moet het 2e stuk van de 1e groep er *ook* op gericht zijn, zodat indien het 1e stuk mist, het 2e stuk kan vuren, vóórdat het vij. doel het 1e stuk uitgeschakeld heeft. Indien er zich meer doelen voordoen kan er gecoördineerd gevraagd worden op bevel van de gr.c.

De stukken van een groep dienen plm. 100 m van elkaar opgesteld te staan met de gr.c. in het midden.

Er zijn 3 st. SCR 536 (of Eq) 1 st. voor de PC en 1 st. voor elke gr.c. De PC heeft dus steeds contrôle over de stukken.

Indien er tankkanonnen voor de anti-tankverdediging beschikbaar zijn dienen de 75 mm Tlvn op de *meest* waarschijnlijke tanknaderingswegen te worden opgesteld. De Tlvn zijn de minst mobiele anti-tank wapens en de tanks kunnen ook onder vij. vuur verplaatst worden naar die plaats waar het meeste gevaar dreigt van vij. pantservoertuigen. De Tlvn staan er dan al.

De terugstootloze vuurmonden van 57 mm dienen te worden opgesteld bij de pelotons in tweede lijn van de voorcompagnieën, omdat:

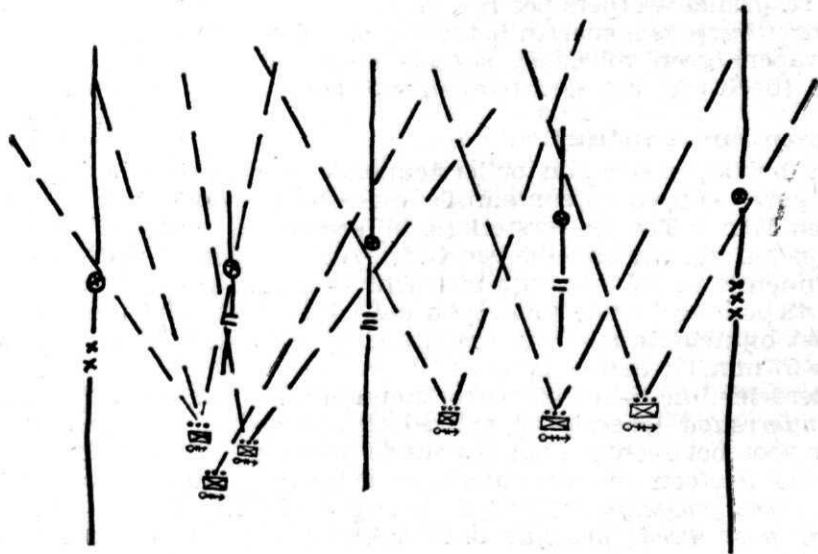
- 1 Hun effectieve dracht groot is (± 1200 m).
- 2 Zij hier meer mogelijkheden zullen hebben voor verplaatsing.
- 3 Zij op grotere afstanden dan 500 m vóór de frontlijn zelden kunnen of mogen vuren.

's Nachts kunnen Tlvn moeilijk vuren. Het is daarom aan te bevelen deze wapens bij duisternis te vervangen door lichte mitrailleurs uit de tircie's staf. Deze kunnen dan vuren met vastgestelde schootsrichtingen. N.B. Organiek zijn er nachtverlichtingsmiddelen bij de Tlvn. Het is echter niet practisch.

Mortieren.

Mortieren van 11 cm.

- 1 De beste resultaten worden verkregen door vuurprioriteit van één peloton te geven aan elk vóórbataljon.
- 2 Bij diverse oefeningen viel het op dat men geen rekening hield met de vuursector van deze wapens. Deze is slechts 700°/_{oo}. Bij bredere vuursector moet de grondplaat verplaatst worden. Het duurt dan 10 minuten voordat het stuk weer vuurklaar is. De ZwMrCie kan dus

Afb. 4

zelden bij elkaar opgesteld staan. Natuurlijk kunnen toch alle vuren via het compagnie's VRC geleid worden. Bv. Bij een regimentsvak van 4 km en een diepte van 2½ km kan elk peloton maximaal 1750 m bestrijken van één opstelling uit. Het is zaak, dat hier meer rekening mee gehouden wordt. Zie afb. 4 voor normaal gebruik.

Mortieren van 81 mm.

- 1 Algemene steun is meest soepel en doelmatig.
- 2 De vuursector zonder verplaatsing is 1500 ‰ (practisch echter 1200 ‰).

De mortieren van 60 mm.

Het verdient aanbeveling deze onder Cies contrôle te houden en *niet* in te delen bij de pelotons.

- 1 Voor grotere vuurdichtheid.
- 2 Schootsafstand is groot genoeg (2000 m).
- 3 Bij cies gebruik zijn er zes munitiedragers beschikbaar. Deze kunnen twee bij twee munitie ophalen en de andere vier zijn dan nog beschikbaar voor ev. verplaatsing.
- 4 De aanvoerweg voor munitie is korter, nl. van de cies vdpl.Mu. naar de Mr. groepsofstelling.
- 5 Er kan via het cies radionet regelend opgetreden worden, t.a.v. Mu. aanvoer.

Heel vaak vergeet men dat er in een bataljon 180 stuks *geweergranaatwerpers* voorkomen (de Launcher M7 A1), waarvan er 46, 26 en 16 resp. in de tircie, ostcie en staf en stafcie voorkomen. Deze granaatwerpers hebben een schootsbereik van 350 m, op 75 m een pantserdoorslagvermogen van 7.5 cm, en een dodelijke straal van 9 m.

De volgende granaten komen er bij voor:

- 1 De AT granaat; 2 De WP (rook) granaat; 3 De lichtgranaat.

Vooraf de lichtgranaat maakt deze granaatwerper zeer populair. Er zijn 4 st. granaatwerpers per tirgroep.

De *raketwerpers* komen in het bataljons anti-tankplan niet voor, daar deze wapens geen voldoende schootsbereik hebben en als laatste redmiddel (doch niet het slechtste) in mobiele rol gebruikt worden.

Het geven van vuursteun.

Over het algemeen zijn ondersteunende wapens niet actief genoeg in het geven van vuursteun aan de ondersteunde onderdelen.

Bv. Een 57 mm Tlv, ter versterking bij een tirpel, moet er steeds op uit zijn om vij. wapens, die een bedreiging vormen voor dat tirpel, — binnen het raam van zijn opdracht — buiten gevecht te stellen.

Een tirpc mag slechts vuursteun aan zijn CC vragen, indien hij zelf niet bij machte is de vij. weerstand op te ruimen. Heel vaak wordt de 57 mm Tlv dan vergeten.

Onderdelen, die in rechtstreekse steun van bv. een tircie zijn, moeten ook *ongevraagd* lonende ogenblikdoelen onder vuur nemen die een gevaar voor het rechtstreeks gesteunde onderdeel vormen. Indien alles per radio, telefoon of ordonnans moet gebeuren, duurt dit veel te lang.

Om zoveel mogelijk wederzijds begrip en samenwerking te krijgen, worden juist steeds dezelfde onderdelen in een samenwerkend team gebracht.

DE BEVEILIGING

door J. H. RANFT, Kapitein der Infanterie.

De beveiliging is in algemene zin een aangelegenheid, waarvoor alleen de commandant van een bepaald onderdeel verantwoordelijk is, rekening houdend met de bevelen, die hij hieromtrent eventueel van hogere commandanten ontving. De door hogere commandanten genomen beveiligingsmaatregelen ontslaan echter een commandant nooit van zijn plicht zelf ook de door hem nodig geachte maatregelen te nemen, zulks uiteraard binnen het raam van mogelijkheden en redelijkheid. De door een commandant te nemen beveiligingsmaatregelen zijn in hoge mate afhankelijk van de algemene tactische toestand en in het bijzonder van de reeds door een hogere commandant genomen beveiligingsmaatregelen en de mogelijkheden van de vijand.

Volgens deze regels werkend, zou dus oppervlakkig bezien nimmer enige aanleiding zijn tot misverstand ten aanzien van dit onderwerp, ware niet het *individuele* oordeel van een commandant over wat mogelijk en wat redelijk is, de grondslag waarop de beveiliging is gebaseerd. Daar nu het individu variëert van bang tot overmoedig en van hoogst onverantwoordelijk tot uitermate voorzichtig en conscientieus, is het ook duidelijk, dat men zonder meer niet iedere commandant zijn gang kan laten gaan. Om een zekere eenheid van uitvoering en opvatting te verkrijgen, zijn voorschriften ontworpen, welke in grote lijnen aangeven, hoe de beveiliging zal dienen te geschieden. Deze voorschriften evenwel hebben nimmer ten doel elk initiatief en individueel denkvermogen te doden, reden waarom veel ruimte werd gelaten in de gedetailleerde uitvoeringen. Gezien de reacties missen echter vele gebruikers van de thans uitgegeven voorlopige tactische voorschriften juist deze details om zich een nauwkeurig beeld te kunnen vormen van *wat* in bepaalde omstandigheden wordt vereist, vooral daar in de voorschriften niet imperatief werd voorgeschreven hoe het *moet*, doch in stede hiervan werd aangegeven wat *kan*. Ook het ontbreken van maxima- en minima-afstanden bleek in sommige gevallen een ernstige handicap voor het duidelijk inzicht. Het doel van dit artikel is, aansluitend op het artikel van Kolonel der Generale Staf J. H. Couzy in De Militaire Spectator van Oct. '51, de beveiligingsmaatregelen, zoals die omschreven zijn in de voorlopige voorschriften A 1526 en A 1529, zowel voor de verdediging als de aanval, aan een nader gedetailleerde beschouwing te onderwerpen. Met nadruk wordt vastgesteld, dat de Amerikaanse opvattingen in deze op geen enkele wijze ter sprake zullen komen, noch het onderwerp kunnen vormen voor enigerlei debat over deze aangelegenheid. Mochten na deze publicatie nog vraagpunten naar voren komen, dan kunnen deze, na verzameld te zijn, onderworpen worden aan het oordeel van de Legerleiding, teneinde een beslissing uit te lokken. Waar de beveiliging in de verdediging het meeste aanleiding gegeven heeft tot vraagpunten, zal dit onderwerp het eerst worden behandeld.

De beveiliging in de verdediging

Het voorlopig voorschrift A 1526 geeft in pt 217 aan, dat een stelling *kan* worden beveiligd door:

1. Luchtstrijdkrachten;
2. Mobiele strijdkrachten, bij voorkeur pantser, welke in de richting van de vijand worden uitgezonden, cq zijn achtergelaten ter vertraging en misleiding;
3. Voorpostendetachementen;
4. Wachten en patrouilles ter onmiddellijke beveiliging.

De onder 1 en 2 genoemde strijdkrachten worden uitgezonden door divisie- en hogere eenheden en de voorpostendetachementen staan onder bevel van regiments- of hogere commandanten, alnaarmate de stelling meer of minder gereed is.

ad 1.

De luchtstrijdkrachten kunnen deze beveiliging bewerkstelligen door:

- a. Vliegtuigverkenningen op grote afstanden van vijandelijke troepen en materieelverplaatsingen;
- b. Vliegtuigbombardementen van troepenconcentraties en verbindingen (bruggen, viaducten, spoorwegen en emplacementen).

De afstanden waarop dit kan geschieden, zijn uiteraard niet nauwkeurig aan te geven, doch zullen in algemene zin groter zijn dan de afstanden, waarop de troepen genoemd onder 2 zullen optreden en gelimiteerd zijn door o.a.: de verhoudingen in de lucht; de actieradius der vliegtuigen en door het gebied, waarin de aanvallende legers optreden en wier optreden van invloed is op de verdediging van de stelling. Het al of niet optreden van luchtstrijdkrachten is afhankelijk van: atmosferische invloeden, luchtoverwicht en beschikbare toestellen voor dit doel.

ad. 2.

De mobiele strijdkrachten uitgezonden in de richting van de vijand, zullen hun taak kunnen verrichten door:

- a. Verdedigend optreden;
- b. Aanvallend optreden;
- c. Verdragend optreden.
of combinaties van
deze methoden.

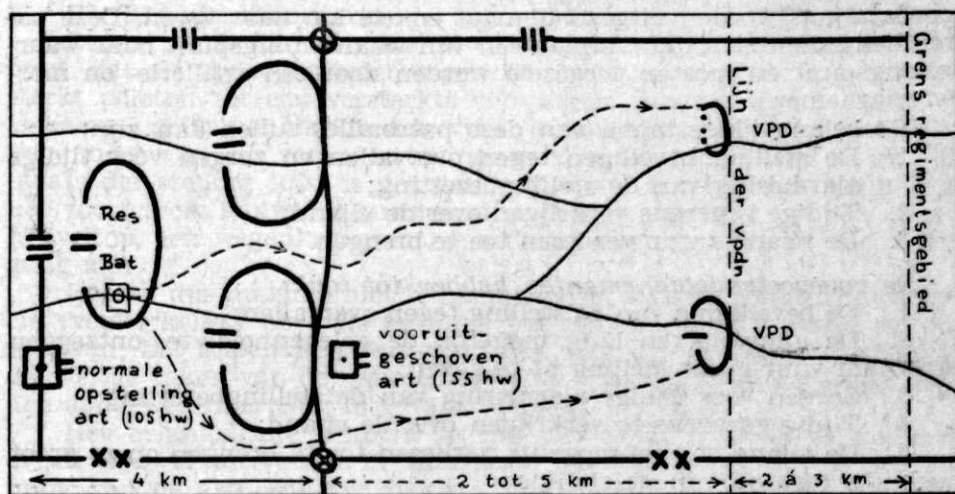
De mogelijkheden zijn grotendeels afhankelijk van de beschikbare eigen troepen en de verhouding tot de sterkte aan vij. troepen, de te verkrijgen luchtsteun, de in het terrein aanwezige hindernissen en beheersende punten en de afstand tot de eigen stelling. Uiteraard is de afstand waarop kan worden opgetreden ook afhankelijk van de sterkte van deze troepen. De troepen moeten zeer beweeglijk zijn en naast een kern van tanks, zullen zij samengesteld zijn uit gepantserde verkenningseenheden, gemotoriseerde infanterie, gemechaniseerde artillerie en gemotoriseerde pioniers. Hun taak is als aangegeven: het vertragen vijandelijke opmars en misleiding van de vijand v.w.b. de juiste ligging der stelling; terwijl, hoewel niet uitdrukkelijk aangegeven in het voorlopig voorschrift, tevens getracht zal worden, de aanvaller zo groot mogelijke verliezen toe te brengen vóór hij op de stelling aanvalt.

Dit laatste is uiteraard mogelijk geworden, doordat bij de te voeren verdragende gevechten het ontruimen van de verdragende stelling door de volledige motorisatie van deze troepen, eerst op het laatste moment zal behoeven te geschieden.

De vraag of en hoeveel mobiele strijdkrachten voor deze beveiligings-taak worden aangewezen, is afhankelijk van de beschikbare troepen, van het plan van de commandant en van de vraag, hoe het terrein meewerkt door aanwezige hindernissen een vertragende actie mogelijk te maken. In een normaal geval zullen als minimum de verkennings-elementen van divisie en L.K., gesteund door gemechaniseerde artillerie en pioniers in front van de stelling beveiligend optreden. Acht de Bevelhebber het verkrijgen van tijdwinst onontbeerlijk, dan zal met dit minimum niet kunnen worden volstaan en zullen sterke tankeenheden en gemotoriseerde infanterie niet gemist kunnen worden.

De afstand, waarop geageerd zal worden zal tussen een tiental en enige hondertallen km liggen, afhankelijk van de factoren hiervoor genoemd.

1. De voorpostdetachementen (onder bevel RC of hogere C)

--- Door wie uitgezonden, tevens terugtochtsweg

ad 3.

a. *Algemeen.* (Zie schets nr 1)

De voorpostdetachementen staan onder bevel van regiments- of hogere commandanten, al naarmate de stelling meer of minder gereed is. Is een stelling volledig ingericht, dan moeten de voorpostdetachementen in het regimentvak onder rechtsstreeks commando staan van de RC; dit is logisch, daar deze voorpostdetachementen een onderdeel vormen van de regimentsverdediging, de bezetting tot de sterkte van het regiment behoort en in een later stadium van de verdediging een belangrijk element van de regtsreserve vormt en de bevelvoering gedecentraliseerd beter te regelen is. Er bestaat dus *geen* voorpostencommandanten; elk vpd staat rechtstreeks onder de RC. (In dit verband wordt opgemerkt, dat het woord „voorposten” in punt 221 van voorschrift A 1526 beter kon luiden „voorpostdetachementen”) Begint men met een stelling in te richten, dan zullen de beveiligingsmaatregelen

len worden gecoördineerd door en de betrokken afdelingen onder het bevel staan van L.K. of div, daar in dit stadium de regimentscommandanten hun volle aandacht nodig hebben bij de inrichting der stelling en bovendien de hogere commandant meer middelen ter beschikking heeft de gehele verantwoordelijkheid te dragen. Het is *niet* imperatief voorgeschreven, dat te allen tijde voorpostendetachementen moeten worden ingericht.

Indien geen dominerende punten aanwezig zijn in het voorterrein, zullen ook geen voorpostendetachementen worden ingericht. Men bedenke echter, dat dominerende punten niet uitsluitend hoog gelegen waarnemingspunten zijn, doch dat ook andere punten in belangrijke mate het voorterrein kunnen beheersen, zoals bijv. een bosrand met hiervoor gelegen een brede open strook, of belangrijke bruggen of viaducten, die de toegangen tot het stellinggebied afsluiten.

Een deel der taken, die normaal aan een vpd worden opgedragen, zal dan kunnen worden overgenomen door de patrouilles, die door de voorbataljons worden uitgezonden tot enkele km naar voren. Deze patrouilles zullen zich dan verplaatsen van waarnemingspunt naar waarnemingspunt en moeten vergezeld worden door een artillerie- en mortierwaarnemer.

De belangrijkste taken van deze patrouilles zullen dan zijn:

1. De stelling beveiligen tegen overvallen en zorgen voor tijdige alarmering van de stellingbezetting;
2. Tijdige gegevens verkrijgen over de vijand;
3. De vijand z.v.m. verliezen toe te brengen.

b. De voorpostendetachementen hebben tot taak:

1. De beveiliging van de stelling tegen overvallen;
2. De aanvaller zo lang mogelijk de gelegenheid te ontzeggen werkzaam vuur op de stelling af te geven;
3. Zorgen voor tijdige alarmering van de stellingbezetting;
4. Tijdig gegevens te verkrijgen over de vijand;
5. De vijand zo veel mogelijk verliezen toe te brengen op zo groot mogelijke afstand van de stelling;
6. Het eventueel opvangen van terugkerende troepen, welke met vertragende opdracht waren vooruitgeschoven;
7. Indien mogelijk de vijandelijke opmars te vertragen door hem te dwingen een aanval op het vpd voor te bereiden.

Zij bereiken dit door het bezetten van:

1. Punten, vanwaar de vijand inzicht zou kunnen krijgen in de stelling, waardoor deze de vijand zo lang mogelijk ontzegd blijven;
2. Dominerende punten, waaruit een goede waarneming van het voorterrein wordt verkregen, welke de vijand zo lang mogelijk ontzegd worden.

c. De plaats van de voorpostendetachementen.

Indien de stelling goed gekozen is, behoeft slechts op enkele plaatsen een voorpostendetachement te worden ingericht. Deze plaatsen worden bepaald door de factoren in vorig punt genoemd, waarbij echter rekening moet worden gehouden, dat de voorpostendetachementen gesteund moeten worden uit de stelling door een deel der daarin opgestelde artillerie. Zo mogelijk zullen meer achterwaarts opgestelde

artillerie-onderdelen tijdelijk stelling kunnen nemen vóór de frontlijn. Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd, dat de lijn, waarin de vpdn zijn gelegen (liefst een terreinhindernis!), niet verder dan 5 à 6 km voor de frontlijn mag zijn, aannemende, dat de artillerie minstens 4 km achter de frontlijn is opgesteld en een maximum schootsbereik heeft van 10 km.

Indien het vpd geen steun ondervindt van artillerie, die voor de frontlijn is opgesteld, dan zal deze afstand van 5 à 6 km zelfs nog te groot zijn, wil de artillerie uit de stelling nog enig effect bereiken met vuren op grote afstanden vóór de vpdn. In algemene zin zullen dus de vpdn van 2 tot 5 km voor de frontlijn zijn gelegen. De RC bepaalt de juiste plaats, waarbij hij nog rekening te houden heeft met de richtlijnen, welke de DC verstrekt t.a.v. het verband tussen de vpdn van andere regimenten.

d. De samenstelling en sterkte van de voorpostendetachementen.

De RC bepaalt de sterkte en samenstelling van elk vpd.

De sterkte is o.m. afhankelijk van de omvang van het dominerende punt, dat als vpd zal worden ingericht; het kan variëren van een versterkt peloton tot een versterkte compagnie. Hoewel niet aangegeven is hoeveel de totale sterkte aan vpdn in een regimentenvak mag bedragen, moet van de veronderstelling worden uitgegaan, dat indien de plaats der stelling juist is gekozen, nooit veel dominerende punten in het voorterrein aanwezig kunnen zijn. In den regel zal het een enkele heuveltop, een wegenkruispunt, een dorp of een kanaal- of rivierovergang zijn.

Hoewel dus maxima niet te noemen zijn, zal met een of anderhalve cie (versterkt) in normale gevallen per regimentenvak kunnen worden volstaan; het bestemmen van meer cien voor de beveiligende taak kan de overige taken van de regimentreserve, waaruit ze in den regel worden aangewezen, ernstig in gevaar brengen.

Het belangrijkste element in het vpd is de artillerie-waarnemer, die de kern ervan vormt. De infanterie dient in feite voor de bescherming van de artillerie-waarnemer. De infanterie, waarbij ingedeeld zwmitrs, TLV 75 mm en mrn van 81 mm zal reeds op grote afstand het vuur openen, teneinde de vijand de nodige verliezen te berokkenen en om zich tijdig te kunnen losmaken en terugtrekken. Tanks worden ingedeeld voor de bescherming tegen pantser en als mobiele artillerie. Het is duidelijk, dat deze vpdn moeten beschikken over voldoende verbindingsmiddelen en over middelen van versneld vervoer, die het snel losmaken mogelijk maken.

e. Het optreden van een voorpostendetachment.

Het optreden wordt bepaald door de taken, welke in vorig punt reeds werden omschreven. Zij brengen de aanvallende vijand zo groot mogelijke verliezen toe door vuur van artillerie, mortieren, tanks en zware infanterie-wapens, op zo groot mogelijke afstand. Bij deze taak zullen liaisonvliegtuigen de voorpostendetachementen steunen door juiste verkenningsberichten en door het leiden van het artillerie-vuur.

De vpdn zullen eerst terugtrekken op last van de commandant, die het bevel over hen voert (normaal de RC); of de RC dit terugtrekken zelf bepaalt, of dat zulks geschiedt gecoördineerd op div-niveau, zal

door de DC worden aangegeven. Er is slechts één geval, waarin de C vpd zelf mag beslissen of hij zal terug trekken, nl. als de verbindingen met de RC zijn gestoord en het vpd met vernietiging wordt bedreigd. Het terugtrekken zal geschieden langs te voren verkende en aangegeven wegen, die zoveel mogelijk gedekt zijn en waarbij de vuuruitwerking van de stelling zo weinig mogelijk wordt gehinderd. Hierbij aandacht te besteden aan misleiding van de vijand t.a.v. de ligging der stelling. Van het terugtrekken van de vpdn zal kennis gegeven worden aan de voorste eenheden, i.c. de voorbataljons, de voorciën en de voorpelotons.

f. De inrichting van een voorpostendetachement.

De voorschriften geven niet aan hoe een voorpostendetachement moet worden ingericht. Men kan echter aannemen, dat de normale beginselen voor de inrichting van een steunpunt ook hier moeten worden toegepast. Daar de verdediging echter niet tot zijn uiterste consequenties wordt doorgevoerd, kan hier worden volstaan met de aanleg van eenvoudige schuttersputten en wapenopstellingen. Een eenvoudige prikkeldraadhindernis en een mijnversperring in front van de opstelling, zullen vooral 's nachts hun nut opleveren. Een rondom-verdediging heeft overdag weinig zin en alleen 's nachts zullen in de rug en op de flanken posten worden uitgezet en vuuropstellingen worden ingenomen.

We zouden een vpd in vergelijking met een normaal steunpunt, een steunpunt van tweede orde kunnen noemen.

g. Het kan principiëel niet in de bedoeling liggen, dat een vpd zich op zijn beurt beveiligt door het naar voren schuiven van wachten.

Dit betreft de plaatselijke beveiliging, welke een zaak is, die aan de verantwoordelijkheid van de C vpd moet worden overgelaten. Het gestelde in voorlopig voorschrift A 1529 pt 82/c moet dan ook worden beschouwd als een vergissing, berustend op een ongelukkige vertaling van het Amerikaanse voorschrift. Hoewel in sommige gevallen een C vpd zich in front door een of meer wachten kan laten beveiligen, zal zulks geen regel zijn en zal hij normaal volstaan met uitkijkposten, en posten, welke tijdens duisternis of slecht zicht kunnen worden versterkt tot dubbelposten en/of staande patrouilles van 2 à 3 man.

Hoewel niet aangegeven in de voorschriften zullen patrouilles voor verband tussen de vpdn in sommige gevallen niet kunnen worden gemist, vooral tijdens de duisternis en wanneer de verbindingen minder goed of verbroken zijn. Deze patrouilles zullen in den regel niet sterker zijn dan 3 man.

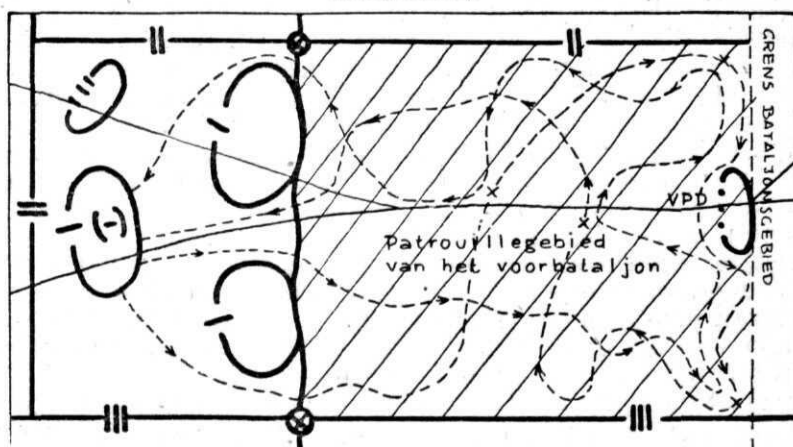
In verband met het voorgaande, verdient het aanbeveling de vpdn, behalve in een regimentsradionet, ook op te nemen in een regimentslijnverbinding.

ad 4 (Zie schetsen nr 2 en 3)

a. Onder wachten en patrouilles ter onmiddellijke beveiliging zijn ook begrepen de flankbeveiligingen en alle maatregelen voor de beveiliging van plaatselijke aard. Geven de omstandigheden hiertoe aanleiding, bedektheid van het terrein, afstand tot de voorpostendetachementen, dan kan de bataljonscommandant het terrein voor zijn stelling door middel van patrouilles bewaken. De patrouillegang kan zich tot

2. Plaatselijke beveiligingsmaatregelen te nemen door vóór-bataljons. (Patrouillegang tussen frontlijn en voorposten-detachement)

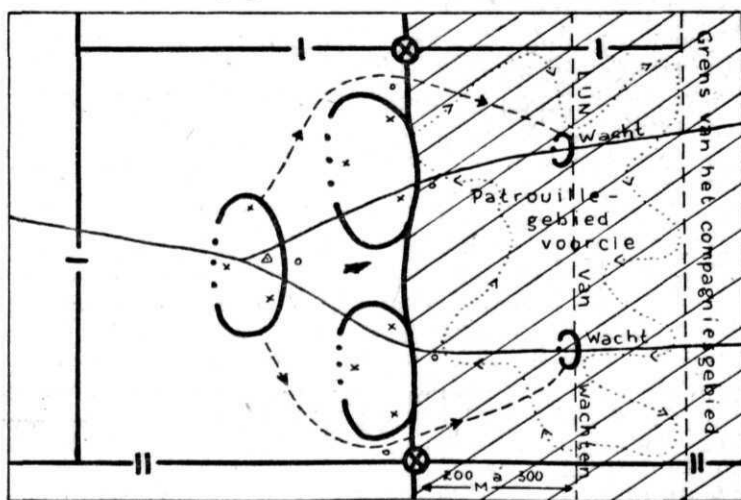

x Waarnemingspunten

2 tot 5 km

Patrouillegang voorbat

3. Plaatselijke beveiligingsmaatregelen te nemen door vóór-compagnieën en kleinere onderdelen

x Post van tirgr

o Luisterpost van tirpel

△ Waarnemingspost cie

patrouillegang van vóorcie

door wie uitgezonden, tevens terugtochtsweg

N.B. Staande patrouilles voor flankbeveiliging en patrouilles voor verband tussen de wachten niet aangegeven

enige km voor de stelling uitstrekken. De Cn der vóórbatn kunnen dus onder bepaalde omstandigheden deze patrouilles uitzenden.

Welke zijn die omstandigheden? Allereerst moet gedacht worden aan de omstandigheid, dat geen of een zeer zwak stelsel van vpdn werd ingericht. In dat geval zullen deze patrouilles een deel der taak van de vpdn overnemen en zal indeling van artillerie- en mortierwaarnemers noodzakelijk zijn. Overigens zullen de tussenruimten van de vpdn zo groot zijn, dat bijv. des nachts een waarborg aanwezig is, dat een vijand niet tussen deze vpdn doordringt voor zijn verkenning. Patrouillegang in het gebied tussen frontlijn en vpdn zal dan ook 's nachts zeer gewenst zijn.

Is het terrein tussen stelling en vpd bedekt, dan zal ook overdag niet voldoende waarborg aanwezig zijn, dat een verkennende vijand hier niet kan doordringen en patrouillegang is zeer gewenst. Hetzelfde argument geldt, indien de afstand van stelling tot vpd te groot wordt, daar dan een vacuum voor de stelling aanwezig is.

Het gestelde t.a.v. de afstand waarop deze patrouilles optreden, kan echter, i.v.m. de taak beter omschreven worden als „De patrouilles treden op in het gebied tussen frontlijn en vpdn, en zo geen vpdn zijn ingericht tot op 5 km voor de frontlijn; de afstand afhankelijk van sterkte en samenstelling van de patrouille. De patrouilles zijn samengesteld uit infanterie tot een sterkte van 1 tir gr tot 1 tir pel, waarbij in sommige gevallen een gr mortieren van 81 mm!

Een artillerie- of mortierwaarnemer kan ingedeeld zijn, indien min of meer optredend als vpd.

De patrouille moet beschikken over goede verbindingen met het bataljon, dat haar uitzond.

b. De voorzien kunnen *wachten* plaatsen tot 200 à 300 m voor de frontlijn voor tijdige alarmering.

Is het voorterrein open en overzichtelijk, dan heeft het plaatsen van wachten weinig zin en kan het achterwege blijven, vooral indien de compagnie beschikt over goede waarnemingsposten. De sterkte bedraagt maximum een tir groep.

Tijdens duisternis en bij slecht zicht, zal evenwel deze plaatselijke beveiliging veel nut afwerpen en ingesteld dienen te worden. Afgescheiden van de mogelijkheid om wachten in het voorterrein te plaatsen, zal de CC het voorterrein kunnen laten afpatrouilleren. In voorschrift A 1529 pt 321/b werd niet aangegeven hoe groot deze patrouilles kunnen zijn en tot hoever hun actieradius zich uitstrekt; aangenomen mag worden, dat de sterkte, i.v.m. hun alarmerende taak slechts gering behoeft te zijn, om de gedachten te bepalen 3 man tot een tirgroep, terwijl de afstand waarop ze optreden vóór de stelling, zal zijn tot de grens van het compagniesgebied. (500 m).

c. *Verbindingspatrouilles* zijn patrouilles voor verband tussen de wachten onderling en de vpdn (dit laatste niet in het voorschrift omschreven). Zij zullen worden uitgezonden door de Cn van deze wachten en vpdn naar het linker-nevenonderdeel.

Deze patrouilles hebben een beperkt karakter en zullen in den regel uit niet meer dan 2 à 3 man bestaan.

d. In de voorschriften komt niet duidelijk tot uiting de patrouille, welke zal worden uitgezonden door de Cn van voorzien en voorbatn,

nadat de vijand de gevechtsaanraking tot stand gebracht heeft met de stellingbezetting en alle beveiligende afdelingen zijn teruggetrokken. Daar deze patrouilles een agressief en offensief element vormen in de verdediging, zal een nadere omschrijving in de voorschriften in de toekomst niet gemist kunnen worden. De samenstelling, sterkte en taak zal afhankelijk zijn van de afstand, waarop ze moeten optreden en de activiteit van de aanvaller. Het kan aanbeveling verdienen art- en mr-waarnemers mede te geven om de terugtocht te dekken en om gelegenheidsdoelen onder vuur te nemen. In het algemeen zullen zij niet sterker zijn dan één of enkele tir grn.

e. Behalve de genoemde patrouilles en wachten zal elke commandant een *luister- en uitkijkdienst* organiseren en posten plaatsen op naderingswegen van de vijand. Op de flanken en in het bijzonder op de niet-aangeleunde, zullen posten worden geplaatst en patrouilles worden uitgezonden op korte afstand; hindernissen zullen worden opgeworpen en vernielingen zullen worden uitgevoerd. Als passieve beveiligingsmaatregelen kunnen tenslotte worden genoemd goede verbindingen met nevenonderdelen en met alle beveiligende afdelingen, een goed werkende inlichtingsdienst en tenslotte een goede camouflage en maskering en de ingestelde beperkingen voor verplaatsingen en op het gebruik van licht en geluid.

f. Als *onmiddellijke beveiliging* van het kleinste inf onderdeel, de tir gr, is voorgeschreven, dat altijd één post waakzaam is en 's nachts een dubbelpost.

Coördinatie van de beveiligingsmaatregelen.

Indien de samenwerking tussen de verschillende beveiligingseenheden niet minutieus is gecoördineerd, bestaat de kans of misschien wel de zekerheid, dat het geheel een chaos wordt, met beschietingen door eigen troepen als een der gevolgen. Bovendien zullen de verkregen gegevens over de vijand niet tijdig op de juiste plaats aankomen, met alle gevolgen van dien.

Als een der eerste maatregelen zullen alle terugtochtswegen van de beveiligende onderdelen (Mobiële strijdkrachten, vpdn, wachten en patrouilles) nauwkeurig verkend en vastgesteld dienen te worden. Deze wegen zullen zo gedekt mogelijk moeten zijn, niet de vuurwapens in de stelling verhinderen hun taak uit te voeren en de vijand misleiden ten aanzien van de ligging der stelling.

Het verdient aanbeveling, dat elke terugkerende beveiligingsafdeling, alvorens een vpd of de stelling te naderen, een verbindingsman vooruit zendt om de komst van de afdeling aan te kondigen.

Door de regimentsstaf zal de patrouillegang van de voorbataljons tussen de frontlijn en de vpdn gecoördineerd moeten worden en de nevenbataljons en cn vpdn op de hoogte gesteld van het patrouilleschema, v.w.b. de tijd, opdracht en route. De BCn dienen daarom 24 uur van te voren reeds de patrouilleschema's ingediend te hebben bij de RC.

De BCn dienen verband te brengen in de lijn van wachten voor de voorciën en coördineren de patrouillegang voor het front van de compagnieën tot 500 m hiervoor.

Hierbij zij nog aangetekend, dat de cn der wachten op de hoogte moeten zijn van de patrouilles, die het stellinggebied verlaten of binnkomen en de tijdstippen, waarop zulks zal geschieden.

GEVECHTSINLICHTINGENDIENST

door S. D. CATALANI, Eerste Luitenant der Infanterie

(III. Vervolg van blz. 38, Januari 1952, Nr 1)

INLICHTINGENORGANEN EN BRONNEN

d. Waarnemings- en luisterposten.

De waarneming is in de moderne verdediging van groot belang. Naast andere factoren oefent zij grote invloed uit op de stellingkeuze. De S2 zal de waarneming in het vak zo met de artillerie en de mortieren moeten coördineren, dat het gehele vak in breedte en diepte door waarneming wordt bestreken. Hiertoe stelt hij een waarnemingsplan op.

In het algemeen zullen de infanterie-wpn. door de troepen in voorste lijn worden geleverd. Het Verk en I Pel en de Bataljons Inlichtingen Groepen zullen hierbij door de S2 worden ingeschakeld.

Het Voorlopig Voorschrift A 1526 „Het Bataljon Infanterie” zegt het volgende: „Om bij het voeren van de verdediging ervan verzekerd te zijn, dat de ondersteunende vuren op de juiste tijd en op de juiste plaats zullen worden afgegeven, is een zich over het gehele front uitstreckende en tot in de bijzonderheden geregelde waarneming nodig. Waarnemers worden zodanig in de breedte en de diepte opgesteld, dat hun waarnemingssectoren elkander overlappen en dat alle gedeelten van het aan het Bataljon toegewezen gebied en de mogelijke vijandelijke naderingswegen zo goed mogelijk kunnen worden waargenomen”.

Vanzelfsprekend zal bij de verdediging als gevolg van de statische toestand het coördineren van de waarneming voor de S2 niet die moeilijkheden opleveren, als bij de aanval met zijn snel wijzigende situaties. Hierbij zullen wpn haastig worden ingericht en dikwijls verplaatst. De bezetting van een wp zal tot een minimum worden beperkt. Gewoonlijk is zij 1 tot 3 man sterk. Het personeel dient voorzien te zijn van goed verbindingsmateriaal, kaarten, zo mogelijk luchtfoto's, kijker en kompas.

Inlichtingen die van direct belang zijn, dienen onmiddellijk te worden doorgegeven. Alle inlichtingen, ook de kleinste aanwijzingen, worden in het waarnemingsrapport opgenomen. (zie voorbeeld). Het personeel van de wp dient ervan doordrongen te worden, dat alleen feiten worden genoteerd, en nimmer getrokken conclusies.

WAARNEMINGSRAPPORT

Wp nr ..... Plaats ..... Vel nr .....
Onderdeel ..... Van ..... Tot .....
..... C-wp ..... Datum .....
Stafkaart .....

Nr.	Tijd	Plaats			Waargenomen voorwerp, enz, soort, handeling, bewegingsri.	Aan wie gerapporteerd	Naam en rang waarnemer
		Kompasstand	Afstand	Merkpunten			

Het Voorschrift A 1527 „De gevechtsopleiding van de enkele man” behandelt uitvoerig de wijze, waarop het terrein in overlappende sectoren dient te worden waargenomen. Aangezien de vijand er zich op toe zal leggen de wpn op te sporen, zal bijzondere aandacht moeten worden geschonken aan de camouflage.

„Front Line Intelligence” zegt hierover: „Whereas observation posts are logical targets for enemy attention and should in reasonably stable situations be carefully dug in protected and camouflaged, their main object is to observe. In fast moving situations an observation post may be a man in a tree or a church steeple and he may be expendable. Pick your spot according to the immediate situation and don't be afraid to take chances when you have to. To observe anything you have to be where you can observe it.”

Infanterie wpn kunnen een belangrijk aandeel leveren in het opsporen van raketgeschut, artillerie en mortieren — de meest gevreesde vijanden van de infanterie — waardoor zij de eigen artillerie in staat stellen deze wapens te bestrijden. De artraps en mortraps, door de wp op te maken, zijn van grote waarde voor de Veldartillerie Inlichtingen Dienst. De Bat S2 zal in samenwerking met de S3 er zorg voor moeten dragen, dat elke soldaat wordt geoefend in het opmaken van deze rapporten.

Luisterposten zullen vnl. bij nacht en slecht zicht optreden. Hun taak bestaat uit het bepalen van richting en afstand („flashbang” methode) van vijandelijke artillerie, mortieren en het verzamelen van inlichtingen over vijandelijke troepenbewegingen. Op de coördinatie zijn dezelfde beginselen van toepassing als bij de wpn.

In WO II werd met succes opgetreden door de luisterposten van de sleutelpositie Mortain. Tijdens het Duitse tegenoffensief, na het uitbreken uit het Normandische bruggenhoofd bij St. Lo door het 1e Amerikaanse Leger, werd door luisterposten van het geïsoleerde Bataljon de positie bepaald van een vijandelijke pantsereenheid. Door artillerieconcentraties werd deze eenheid — welke zich gereed maakte voor de aanval — uiteen geslagen.

INLICHTINGEN VAN ONDERSTEUNENDE WAPENS

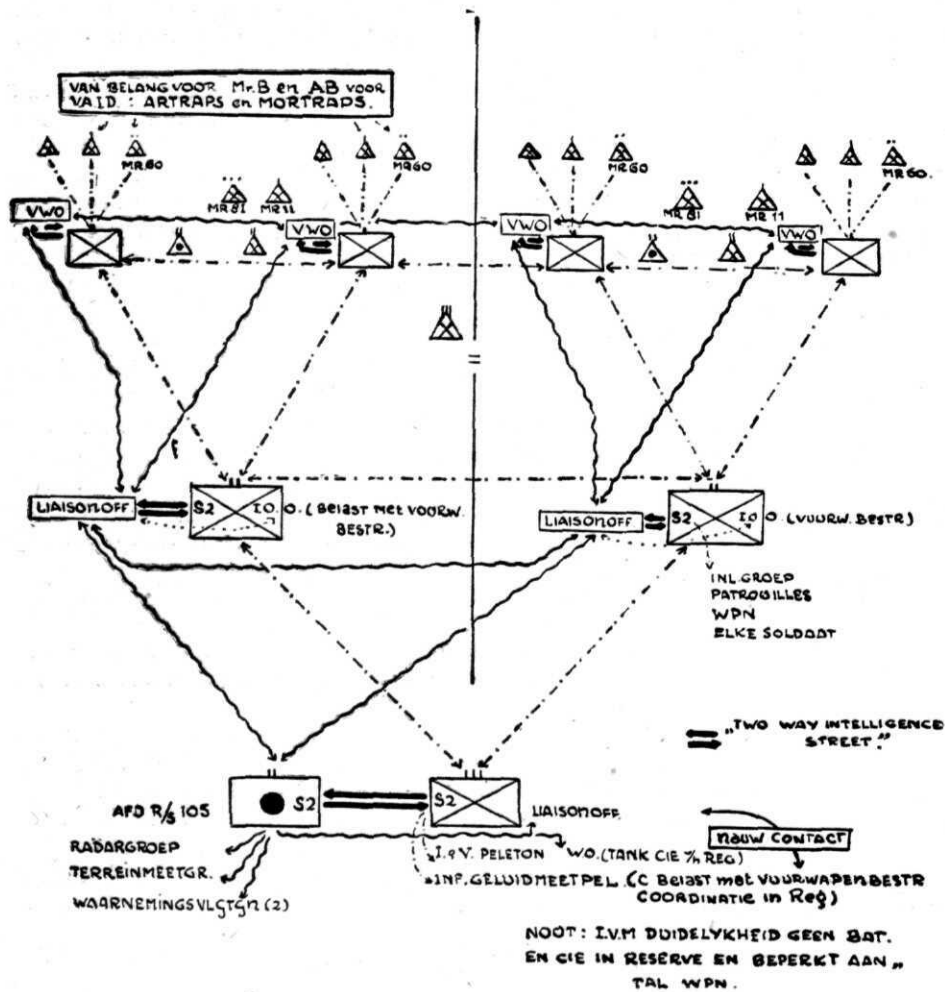
1. Veldartillerie inlichtingen dienst.

The artillery is the infantry's best friend. Anything you can do to contribute to the artillery's efficiency will quicken your own success” (Uit „Front Line Intelligence”).

In eerste instantie kan dit bereikt worden door een nauwe samenwerking van de Inlichtingensectiën van Regiment en Bataljon met de V.A.I.D.

Het Regiment wordt normaal gesteund door de Afd. 105 mm R/S, welke over een uitgebreid inlichtingennet beschikt, bestaande uit:

- a. Artillerie waarnemers bij de te ondersteunen eenheid, Afd. wpn.
- b. Waarnemingsvliegtuigen (2 per Afd), die in het bijzonder van belang zijn voor de artillerie en de mortierbestrijding in terreinen met beperkte waarneming.
- c. Artillerie Liaison Officieren bij Regiment en Bataljons.
- d. In de AfdSt: de Radargroep en de Terreinmeetdienstgroep.

e. Verder kan de Afd-S2 inlichtingen verkrijgen van de S2 DivArtSt. In de DivArtSt zijn eveneens een aantal inlichtingen-organen en bronnen aanwezig, zoals bijv. de luchtwaarnemingsgroep (2 vliegtuigen) en de metegroep.

Door het grote aantal inlichtingenorganen en -bronnen waarover de Afd-S2 beschikt, zal hij de infanterieC talrijke belangrijke inlichtingen kunnen verstrekken. Anderzijds zal het Regiment, aangezien het uitgesloten is, dat de Afd R/S het gehele vak met haar waarneming kan bestrijken, deze hierbij behulpzaam moeten zijn, en de Afd-S2 zoveel mogelijk moeten steunen bij de uitvoering van zijn hoofdtaak: het localiseren van doelen. In het bijzonder zal het InfanterieGeluidmeetPeloton van het Regiment een belangrijk aandeel kunnen leveren in een succesvolle artillerie- en mortierbestrijding.

De figuur van het inlichtingennet van het Regiment komt nageoog overeen en loopt parallel met die van de Afd R/S. Tezamen vormen

zij het geraamte van het inlichtingensysteem van de gevechtseinlichtingendienst (zie schets).

Commandanten en inlichtingenpersoneel dienen ervan doordrongen te worden, dat de instandhouding van „the two way intelligence street” (= uitwisseling van inlichtingen) een gebiedende eis is om een doeltreffende steun van de artillerie te verkrijgen. Overigens moge ik verwijzen naar de artikelenreeks van Kapt. der Art J. G. J. van der Hulst „Samenwerking tussen de Veldartillerie en de Overige Wapens”, waarin de taak en de werkwijze van de V.A.I.D. worden behandeld.

2. Pioniers, tanks.

Genietroepen in de Divisiezone zullen belangrijke inlichtingen kunnen verstrekken omtrent opmarswegen, bruggen, kanalen, versterkingen, mijnevelden, etc.

Normaal zal het Regiment door 1 Cie Pioniers van het Divisie Pionier Bataljon ondersteund worden en kunnen één of meerdere Pelotons van deze Cie aan de Bataljons worden toegevoegd. In eerste instantie zullen uiteraard door deze pioniereenheden (combat-engineers) in voorste lijn inlichtingen verstrekt kunnen worden. Bij de technische terreinverkenningen worden gedetailleerde inlichtingen verzameld, in het bijzonder betreffende het terrein, die van belang kunnen zijn voor de InfanterieC.

De S2 DivPioniers beschikt naast de 3 gemotoriseerde Verkennersgroepen onder leiding van de VerkenningsOfficier over een Inlichtingengroep, welke in het Regt c.q. Bat-vak optreden.

Het TankBataljon zal door zijn grote actieradius en doordringingsvermogen belangrijke inlichtingen kunnen verschaffen. De S2 Tank Bataljon beschikt ten behoeve van de verkenning over 2 verkenningsvliegtuigen en een VerkenningsPeloton, waarvan de samenstelling identiek is aan die van het VerkenningsPeloton van het VerkenningsEskadron. Het bestaat uit Commandogroep (1 Jeep), Verkennersgroep (2 × 2 jeeps), Tankgroep (2 tanks M 24), Tiralleurgroep (carrier M 44), Ondersteuningsgroep (2 jeeps mr van 81 mm).

Literatuur:

Intelligence is for Commanders, LtCol Robert R. Glass and LtCol Philip B. Davidson. Front Line Intelligence, LtCol S. Chandler and Col Robert W. Robb.

Reserve Officers Training Corps III, (Senior Division).

Voorl. Voorschrift A 1526, Het Bataljon Infanterie.

” ” A 1527, Gevechtsopleiding van de Enkele Man.

Stencils School Mil. Inlichtingen Dienst, Harderwijk.

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

HULPMIDDELEN BIJ NACHTELIJKE ACTIES

door L. v. MARION, *Majoor der Infanterie.*

Sinds de ontwikkeling van de luchtvaart een steeds hoger vlucht nam, waardoor het vliegtuig het gevechtveld kon gaan beheersen, nam de nachtelijke actie in belangrijkheid toe. Wanneer wij in een toekomstige oorlog het luchtoverwicht bezitten, zal de vijand in belangrijke mate tot het nachtelijk gevecht kunnen worden gedwongen. Mocht de tegenpartij dit overwicht hebben, dan is ons dat lot beschoren. Korea toont ons de mate waarin de nachtelijke actie op de voorgrond treedt, wanneer een der partijen in de lucht aanmerkelijk sterker is.

Aangezien het in hoofdzaak de kunde van de soldaat is, welke de overwinning zal bezorgen, is het duidelijk, dat ook aan de nachtoefening groter aandacht dan voorheen zal moeten worden geschonken. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat de reeds doorgewinterde soldaat van het UNO-leger, ondanks zijn goede uitrusting en bewapening, bij nacht een klap krijgt te incasseren! Een welhaast onfeilbaar middel tegen deze vijandelijke activiteit is... zelf actief blijven. Des nachts zullen onze patrouilles het voorterrein moeten beheersen en zelf onverwacht rake klappen moeten uitdelen, om de tegenpartij in toom te houden, ook al is ons het overwicht in de lucht. Om daartoe in staat te zijn is *nu* grondige oefening nodig.

Wat zegt het voorschrift?

Onze voorschriften leren om welke redenen 's nachts zal worden geageerd, op welke wijze dit zal worden gedaan enz. Steeds echter wordt met klem gewezen op de noodzaak van *richting houden*. En terecht! Het is de ervaring uit de laatste oorlog. De ervaren troepencommandant wacht zich er dan ook wel voor, om met zijn troep de duisternis in te trekken, zonder alle binnen zijn bereik liggende voorbereidingen te hebben getroffen. De belangrijkste van alle voorbereidingen is wel *de verkenning bij dag*. Zonder deze is de kans op succes niet reëel. Welke de andere voorbereidingen zijn, zegt het voorschrift ook; veelal echter zonder de mogelijkheden uit te spinnen. Uiteraard! Een voorbeeld hiervan is de zin, waarin gesproken wordt over de uitstekende diensten, welke door infrarood-lichtbronnen kunnen worden bewezen. *Welke zijn deze mogelijkheden en hoe worden zij toegepast?*

Infrarood toepassingen.

Dat de infrarood stralenbundel zonder verdere hulpmiddelen niets kan verrichten, weten we al uit een voorgaand nummer van De Militaire Spectator. Achtereenvolgens zullen we nu bespreken: Infrarood bakens, Infrarood fosforen, Scotchlite.

Voorop wordt gesteld, dat de toepassing van deze hulpmiddelen afhankelijk is van de verkenning.

Infrarood bakens. Een gewoon lichtbakens is prettig om bij duisternis naar toe te marcheren. Een serie lichtbakens kan ons de gemakke-

lijkste of veiligste weg door enig terrein wijzen. Op of nabij het gevechtveld is zo'n bakens niet bruikbaar en passen we een infrarood bakens toe. Behalve dat we het zichtbare licht door een filter laten absorberen, moet het bakens nog aan enkele andere eisen voldoen, nl.

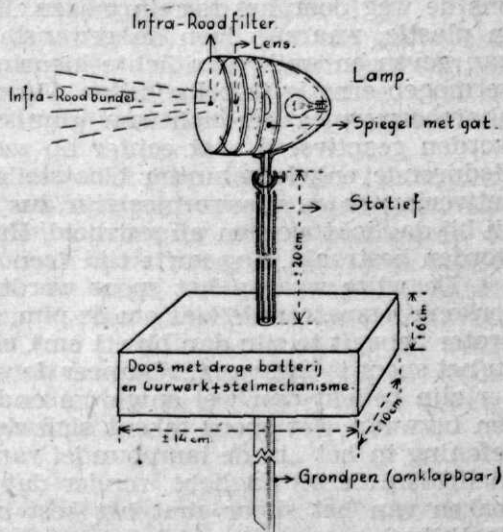
a. er mag slechts in één richting een smalle infrarood bundel worden geworpen, nl. die, van waaruit de opmars zal plaats vinden;

b. bij voorkeur zal het bakens zijn bundel alleen in de door ons gewenste periode(n) uitzenden;

c. bij voorkeur zal het bakens gedurende die periode een door ons gekozen signaal (bijv. een bepaald morseteken) uitzenden (voor b en c is dus een uurwerkje nodig);

d. het bakens moet een klein gewicht hebben en van onopvallende afmetingen en kleur zijn;

e. het moet een variabele hoogte hebben, ten einde in verschillende omstandigheden te kunnen worden toegepast (zie afb.).

Tijdens de verkenning wordt van punt tot punt nagegaan, waar de bakens zullen worden uitgezet, opdat straks bij duisternis de troep de beste route naar het doel kan volgen. Hiertoe dient het infrarode bakenslicht zo goed mogelijk in de richting van het voorgaande bakens te worden gesteld. Bij de nachtelijke opmars zal de troep in zijn infrarood kijker (waarbij hij dus zelf niet de bijbehorende lamp behoeft te ontsteken) de met het blote oog onzichtbare bakens als een hel lichtend punt op honderden meters afstand waarnemen. Behalve de kijker zijn ook metascope, verklikker a. a. bruikbare instrumenten. Het grote voordeel van het gebruik van bakens is:

a. dat de beste weg wordt gevolgd;

b. dat met kleine eenheden, mits voorzien van een waarnemingsapparaat, naar een verzamelpunt in de nabijheid van de vijand kan worden gemarcheerd;

c. dat men steeds zijn juiste plaats in het terrein weet, doordat overdag de plaats van de bakens op een schetsje kan worden vastgelegd (kompasstanden en afstanden van bakens tot bakens) en alle bakens desverkiezend een verschillend signaal kan worden toebedeeld;

d. dat niet in een rechte lijn behoeft te worden gemarcheerd en volledig van het terrein kan worden geprofiteerd;

e. dat de mogelijkheden om van de gewenste plaats in de meest gunstige richting de aanval te lanceren, aanmerkelijk worden vergroot, waardoor de verrassende werking in belangrijke mate zal toenemen.

Infrarood phosphoren. De bakens zullen in open terrein het nuttigst zijn. In bedekt terrein kunnen we gebruik maken van phosphoren, welke

de bijzondere eigenschap bezitten bij bestraling met infrarood een zichtbaar glimlicht te produceren. Deze phosphor kan worden verwerkt in kleine voorwerpjes, die langs een bij nacht te volgen route worden uitgestrooid. Door met een lamp met infrarode bundel langs het spoor te lopen, zullen tot op plm. 5 m afstand glimlichtjes worden ontstoken, die ons de weg door het terrein wijzen. De phosphor wordt bijv. verwerkt in plastic, waaraan men de gewenste vorm (kiezel, bladstukjes, enz.) kan geven en welke een lichte kleuring toelaat zonder het lichtgevend vermogen ernstig te beïnvloeden. Vermelding behoeft nog, dat de phosphorvoorwerpjes, om zichtbaar glimlicht af te geven, te voren moeten worden geactiveerd, wat echter op zeer eenvoudige wijze plaats vindt. Gedurende enkele minuten blootstellen aan daglicht geeft de nodige activering en de voorwerpjes zijn dus in de vereiste toestand, wanneer zij bij daglicht worden uitgestrooid. Hun licht blijft, nadat zij niet meer worden bestraald, nog korte tijd (een aantal seconden) schijnen.

De wijze waarop het spoor wordt gemaakt is even eenvoudig. De verkenningsspatrouille laat om de plm. 2 passen een voorwerpje, dat niet groter behoeft te zijn dan bijv. 1 cm², bij een dikte van 1 of 2 mm, vallen en het spoor is aanwezig. Wanneer de voorwerpjes gedeeltelijk door modder zijn bedekt dan wel enige cm onder water liggen, is dit geenszins een bezwaar. Het spoor tekent zich zeer duidelijk af en na 5 minuten oefening in het „in de lampbundel vangen” van het spoor, bereikt men snelheden als bij daglicht, zonder dat extra inspanning is vereist. Het zoeken van het spoor gaat het best met een lamp met brede bundel. Geschikt is een gewone autolamp, voorzien van een filter, om zichtbaar licht tegen te houden. De voedingsbron is een 6 V accu (als van de infrarood kijker).

Zijn de spoor-vormers na éénmalig gebruik waardeloos? Geenszins. Bij voortdurende bestraling kunnen zij plm. 5 minuten lang zichtbaar licht produceren. Aangezien een lamp slechts een of enkele seconden op het voorwerpje schijnt, kan een zeer groot aantal malen van een en hetzelfde spoor gebruik worden gemaakt. Nadat de energie is uitgeput, kunnen de voorwerpjes nog zeer vele malen opnieuw worden geactiveerd en gebruikt. Bij het spoorvolgen behoeft men ze slechts op te rapen om weer voor een volgende gelegenheid te dienen. Bij daglicht is het echter vrijwel onmogelijk de onopvallende voorwerpjes terug te zoeken.

Het zal de lezer reeds opgevallen zijn, dat de gebruiksmogelijkheden vrij groot zijn (bijv. aangeven van doorgangen in mijnenvelden; het doen van mededelingen door het vormen van tevoren afgesproken lichtgevende figuren, enz.).

Scotchlite. Dit middel heeft bekendheid gekregen wegens zijn bijzonder reflecterend vermogen en vindt toepassing bij verkeersborden e.d. en is een normaal, hoewel ietwat schaars, handelsartikel. Het ontstaat door een zeer groot aantal microscopisch kleine glazen bolletjes op een vlak aan te brengen. De bijzondere eigenschap is, dat het een lichtstraal (ook infrarood) in dezelfde richting terugkaatst als vanwaar hij kwam. Ten opzichte van het vlak geldt dus niet de wet van invalshoek — uitvalshoek.

Voor ons doel wordt het als volgt gebruikt. Stukken van enkele cm² tot 1 dm² (al naar gelang de afstanden) worden in min of meer verticale stand aangebracht op bomen, in het terrein op een stukje hout geprikt,

enz. Dit geschiedt door de verkenningsspatrouille. Wanneer bij duisternis de troep de uitgezette route gaat volgen, wordt met de lamp van de infrarood uitrusting in de opgegeven richting geschoven, waardoor in de kijker het scotchlight als een zoeklicht wordt waargenomen. Het scotchlight kan uit verschillende richtingen tegelijk worden beschenen. Elk van de lichtstralen wordt in zijn eigen richting teruggekaatst.

De drie genoemde middelen zijn uiterst eenvoudig in het gebruik en zullen — mits op de juiste wijze toegepast — van groot nut kunnen zijn. Doordat de goederen herhaaldelijk kunnen worden gebruikt, zijn de kosten ervan zeer laag (nl. de prijs van een of enkele geweerpatronen per keer).

De lezer zal kunnen beweren, dat door het uitstrooien (uitleggen) van de hulpmiddelen ontdekking van het spoor door de vijand mogelijk is. Tegen deze bewering kan worden ingebracht, dat toepassing op de juiste wijze de hulpmiddelen praktisch onzichtbaar maakt. Een uiterst groot toeval zou het zijn, wanneer er enige worden ontdekt, waaruit een bestaand verband zou kunnen worden geconcludeerd. Toegegeven wordt dat theoretisch enig gevaar voor ontdekking aanwezig is, waardoor hinderlagen zouden kunnen worden verwacht. Door eigen handelingen (veiligheidsmaatregelen) kan aan een en ander het hoofd worden geboden. En bovendien: Wat het zwaarst is.....

Herkenning.

Aan de herkenning werd tot hiertoe nog geen bijzondere aandacht gewijd. Dit onderwerp staat in nauw verband met het tot nu toe behandelde. Voor met infrarood uitrustingen voorziene eenheden kan mogelijk een bruikbaar herkenningsmiddel worden gevonden in scotchlight. Door enkele reepjes op de achterzijde van de uitrusting te bevestigen is de man in de kijker onmiddellijk als eigen partij te herkennen. Naar het voorkomt, loopt hij geen risico ook door de vijand aan z'n herkenningsmiddel te worden geïdentificeerd, omdat hij het niet aan de voorzijde van het lichaam draagt en hij het bovendien onmiddellijk kan verwijderen zodra de vijand van verlichtingsmiddelen gebruik zou maken.

Het is weliswaar een feit, dat door de grotere zekerheid, waarmee de naderingsmars met behulp van de genoemde middelen kan worden uitgevoerd, de behoefte aan herkenningsmiddelen overeenkomstig kleiner kan zijn. Dit neemt echter niet weg, dat afdoende identificatiemiddelen zeer gewenst moeten worden geacht. Tot heden bleek — voor zover mij bekend — iedere vermeende oplossing, nog steeds een „lapmiddel”.

Het schot met behulp van de infraroodkijker.

In aansluiting op het artikel „Infrarood”¹⁾ nog het volgende:

Uit dit artikel bleek, dat van de mogelijkheden, welke de infraroodkijker, geplaatst op een licht handvuurwapen, ons biedt, de belangrijkste is: *bij duisternis gericht kunnen vuren.*

Het „nachtvuurwapen” stelt de schutter met redelijk goede schietcapaciteiten, onder gemiddelde atmosferische omstandigheden, in staat om op een afstand van plm. 75 m een treffer op een zich bloot gevende vijand te lossen, doordat:

¹⁾ De Militaire Spectator, Nr 3, 1952.

le veranderingen in het terrein (in casu verplaatsing van het doel) in onze kijker *onmiddellijk* worden weergegeven en onmiddellijke reactie plaats kan vinden;

2e. wanneer men na korte oefening aan het kijkerbeeld gewend is geraakt, het richten met de kijker aanmerkelijk eenvoudiger is dan bij toepassing van een normaal dagvizier;

3e. de schutter minder onderhevig is aan de bij de dag zo sterk optredende invloeden, welke zo al niet zijn moreel aantasten, hem dan toch in zijn vrijheid van handelen danig belemmeren (zoals gericht vijandelijk vuur, noodzaak om z.m. vuurdekking en overigens ten minste gezichtsdekking te zoeken).

Aan deze invloeden is de infrarood schutter minder onderhevig, omdat hij zich door de duisternis beschermd weet. Hierbij dient men rekening te houden met de mogelijkheid dat de tegenpartij ook over IR kan beschikken, wat echter gauw genoeg wordt geconstateerd. In dat geval zullen wij er goed aan doen ook des nachts de nodige voorzichtigheid in acht te nemen en onze handelingen daarnaar te regelen.

Een in het artikel niet naar voren tredend feit is verder, dat de met IR uitgeruste man een aanmerkelijk zwaardere uitrusting draagt dan hij, die op normale nachtelijke actie uitgaat. Door laatstgenoemde worden slechts de hoogstnodige uitrustingsstukken meegenomen. De IR schutter echter is gedoemd het gewicht van de kijker, hoogspanningsapparaat en accu (en dus draagtassen, kabels, schakelaars enz.) met zich te dragen. Een belangrijke verbetering zou de in ontwikkeling zijnde accu vormen, welke een capaciteit zou hebben van plm. 20 ampère/uur en een zeer constante plm. 6 V-spanning bij een ontladstroom van plm. 6 ampère zou opbrengen.

Het gewicht van deze accu is minder dan 1½ kg. De belasting van de man en het zeer vermoeiende werk, dat door hem geleverd moet worden om in samenwerking met anderen „geruisloos” tot op korte afstand van de vijand te naderen, maken hem minder geschikt voor het gevecht met het blanke wapen. Hier komt nog bij dat het vuurwapen, waarop de IR kijker is aangebracht zich minder leent tot het handgemeen en er bovendien praktische bezwaren zijn tegen het gebruik van de bajonet op het wapen, dat met een IR-kijker is uitgerust; o.a. beperkt de bajonet het gezichtsveld, doordat zowel de kijker als de lamp zo dicht mogelijk bij de loop moet worden geplaatst om het wapen stabiel te houden. Dat het niet steeds mogelijk zal zijn alle vijanden door het schot alleen — hoe goed dit ook wordt geplaatst — buiten gevecht te stellen, is zeker en daarom zal de IR-eenheid gedeeltelijk moeten bestaan uit mannen die de sluipkunst, het gebruik van de handgranaat, mes of dolk en bajonet volkomen meester zijn, om de vijanden die niet onder vuur konden worden genomen, buiten gevecht te stellen.

Elke tegenstander, die men door de „machine op een afstand” kan vernietigen, betekent dubbele winst, omdat hij dan niet alleen geen weerstand meer kan bieden doch hem tevens de kans wordt ontnomen om in een handgemeen het leven aan een man van de eigen partij te ontnemen. Het infrarood stelt ons daartoe in staat.

„*Erst Maschinen wirken lassen, dann Menschenleben einsetzen*” is een spreuk welke ook in dit geval van toepassing is.

„MILITARY GOVERNMENT” IS NIET „MILITAIR GEZAG” VOLGENS DE OORLOGSWET

door Mr L. F. DE GROOT, *Luitenant-Kolonel van de Militair Juridische Dienst.*

In verband met de onjuiste en tot veel begripsverwarring aanleiding gevende gewoonte om elke vorm van militair bestuur of bewind over de burgerbevolking als Militair Gezag of MG aan te duiden, verdient het aanbeveling op de grote verschillen alsook op punten van overeenkomst bij de verschillende vormen van militaire bestuurs- of bewindvoering nadrukkelijk de aandacht te vestigen.

Vooropgesteld dient te worden, dat hetgeen volgens de Amerikaanse (en Engelse) voorschriften en bepalingen onder Military Government (Civil Affairs) of Civil Administration wordt verstaan, iets volkomen anders is dan het Nederlandse Militair Gezag.

Het Amerikaanse *Civil Affairs/Military Government* (CA/MG) zoals dit in Field Manuel 27-5 in details is behandeld, is:

1. Uitsluitend bestemd voor *bezet vijandelijk* of *bevrijd geallieerd of eigen gebied*.
2. Gebaseerd op het Volkenrecht (International Law) en de *wetten en gebruiken van de oorlog* (established customs of War), en bovendien, voorzover het betreft eigen grondgebied, dat heroverd is, op als oorlogvoerenden aangemerkte rebellen, dan wel geallieerd of eigen gebied, dat, hetzij beheerst (dominated) of bezet is geweest, dan wel *bedreigd wordt* door een vijand, op de Constitutie van de Ver. Staten.¹⁾
3. CA/MG omvat alle takken van bestuur.

Het Nederlandse Militair Gezag²⁾ daarentegen berust op de *Grondwet* en de *Oorlogswet van 1899*. Deze wet vloeit voort uit artikel 195 van de Grondwet, hetwelk aan de wetgever de bevoegdheid verleent om in met name genoemde gevallen en in bepaalde aan te duiden gedeelten van het grondgebied van het Rijk bevoegdheden van het burgerlijk gezag aan bepaalde militaire autoriteiten over te dragen.

Deze overdracht van bevoegdheden kan slechts geschieden, nadat „*ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid*” in het betrokken gebied de *Staat van Oorlog of de Staat van Beleg* is afgekondigd (artikel 195, Grondwet):

- 1e. wanneer oorlog of oorlogsgevaar ontstaan is;
- 2e. wanneer binnenlandse onlusten de in- of uitwendige veiligheid van het Rijk in dringend gevaar brengen.

1) Blijkens FM 27-5 is de instelling van CA/MG ook mogelijk op geallieerd gebied, dat bedreigd wordt door een vijand. Theoretisch zou dit impliceren, dat in Nederland, indien dit door een vijand bedreigd zou worden, Amerikaans CA/MG zou kunnen worden ingesteld.

Hiertoe is echter, daar het geallieerd gebied betreft, voorafgaande overeenstemming nodig; aangezien Nederland een behoorlijk bruikbaar systeem heeft voor een dergelijke situatie, in de vorm van het Militair Gezag na afkondiging van de Staat van Beleg, gebaseerd op wettelijke bepalingen, zal hiertoe wel nimmer worden overgegaan.

2) Zie artikel van Mr A. Pot. Kapt. MJD. in De Militaire Spectator van April 1952.

Hieruit blijkt, dat Nederlands Militair Gezag uitsluitend op *eigen grondgebied* kan worden uitgeoefend.

Voor Militair Gezag in de trant van het Amerikaanse (Engelse) CA/MG is de Oorlogswet niet geschreven, terwijl daarvoor thans ook geen andere wettelijke grondslag bestaat. Het na-oorlogse MG in Nederland, ingesteld na de bevrijding van Nederlands grondgebied, berustte op het Londense Besluit Bijzondere Staat van Beleg (1944).

„Terwijl bij de Staat van Beleg, zoals de Oorlogswet die mogelijk maakt, moet worden gedacht aan een *burgerlijk gezagsapparaat*, dat, weliswaar in zijn bevoegdheden sterk beknot, niettemin *aanwezig is naast het militaire gezagsapparaat* van het Leger of een Legergedeelte, was het *bijzondere Militair Gezag* van na de bevrijding, in de volksmond bekend als „M.G.“, *een zelfstandig apparaat, dat met de feitelijke legerleiding weinig of niets te maken had* (een Nederlands leger was toen ter tijd nauwelijks aanwezig), en dat erop was ingesteld, *de bestuurstaak in volle omvang waar te nemen* totdat de normale burgerlijke organen weder opgebouwd, gezuiverd en ingeschakeld zouden kunnen worden.

Deze Bijzondere Staat van Beleg, in het leven geroepen voor zeer bijzondere omstandigheden, moet men dus wel onderscheiden van de Staat van Beleg bij de Oorlogswet voorzien, en het Bijzondere M.G. moet men niet vereenzelvigen met het Militair Gezag, dat volgens de Oorlogswet bij de Staat van Oorlog of de Staat van Beleg met bijzondere bevoegdheden wordt bekleed.”

(De Graaff, Handleiding Militair Recht, nr 3106, p. 328).

Een overeenkomstige tegenstelling bestaat tussen het Nederlandse Militair Gezag volgens de Oorlogswet en het Amerikaanse MG (CA). Ook dit laatste is bestemd om in bevrijd eigen of bevriend, of bezet vijandelijk gebied uitgeoefend te worden, en niet voor eigen *bedreigd* gebied opgezet (althans niet in eerste instantie).

Hierbij ligt het gezag op civiel gebied eerst *volledig* in handen van een militair gezagsapparaat, dat naast en in samenwerking met en onder supervisie van het operationele militaire apparaat zelfstandig *alle takken van bestuur*, waarvan de instandhouding of het herstel voor een goed verloop der militaire operatiën nodig is, ter hand neemt, en daarna geleidelijk, al naar mate van de ontwikkeling der situatie en verschil-lend naar gelang het vijandelijk of bevriend gebied betreft, elementen van het nationale civiele gezagsapparaat, — hetzij een hervormd be-stand, hetzij een onder de auspiciën van de bezetter nieuw gevormd apparaat —, inschakelt, totdat dit, onder voortdurend toezicht en voort-gezette leiding van CA/MG, zelfstandig kan werkzaam zijn.

In bevrijd gebied zal dan uiteindelijk loslating der contrôle door CA/MG volgen, in bezet vijandelijk gebied zal deze voorshands blijven bestaan, totdat de oorlogsdoeleinden zijn verwezenlijkt.

Onder „Military Government” moet volgens Field Manual 27-5 wor-den verstaan: het hoogste gezag, dat door een bezettingsmacht over „lands, properties and inhabitants” van een vijandelijk, geallieerd of eigen gebied wordt uitgeoefend. Dit is het geval nadat een troepenmacht na bezetting van een dergelijk gebied, hetzij met geweld hetzij als uit-vloeijsel van een getroffen overeenkomst, *zijn gezag geheel in de plaats heeft gesteld* van dat van het soevereine of voormalige wettige gezags-apparaat.

Onder „Civil Affairs” wordt verstaan: een graad van gezag, die minder is dan het hierboven bedoelde hoogste gezag. In deze toestand zal het aanwezige gezagsapparaat hetzij uit hoofde van verdrag of overeenkomst, hetzij anderszins, met zekere bevoegdheden bekleed blijven of worden, onafhankelijk van de militaire commandant.

De term „bezet gebied” betekent volgens FM 27-5: elk gebied waar door een gewapende bezettingsmacht CA/MG wordt uitgeoefend. Onder „bevrijd gebied” wordt verstaan: geallieerd of eigen gebied, dat door het optreden van een gewapende bezettingsmacht is heroverd op de vijand, hetzij op rebellen, die als oorlogvoerenden worden aangemerkt.

De Militaire Bevelhebber van een Krijgstoneel (theater) is voor CA/MG verantwoordelijk. Hij wordt gewoonlijk aangeduid als „Military Governor” of „Civil Affairs Administrator”. Hij kan zijn gezag en titel delegeren, hetzij geheel of gedeeltelijk, aan een lagere commandant.

In *bezet gebied* heeft hij uit hoofde van zijn positie, het opperste *wetgevende, uitvoerende en rechterlijke gezag*, dat slechts: beperkt wordt door de wetten en gebruiken van de oorlog en de van hogere autoriteiten ontvangen directieven.

De *rechtsgrond* voor de vestiging van CA/MG is gelegen in het Volkenrecht en in de Wetten en gebruiken van de Oorlog (Landoorlog-reglement, Ned.: OA 96), in overeenstemming waarmede CA/MG moet worden ingesteld bij de bezetting van een gebied, en vervolgens met inachtneming daarvan worden uitgeoefend.

De *redenen* voor de instelling van CA/MG zijn zowel: *militaire noodzaak*: controle op het bestaande burgerlijke gezagsapparaat of, — ingeval dit niet meer functioneert of geheel onbetrouwbaar is —, instelling van een nieuw gezagsapparaat ter beveiliging van de militaire operatiën door gezagsherstel en handhaving en herstel van overheidsdiensten; als: een door het *Volkenrecht* opgelegde verplichting om de *taak van het civiele gezagsapparaat* over te nemen, teneinde de openbare orde te herstellen en te handhaven.

Het *doel* van CA/MG is: steun voor de militaire operatiën door: a. ordehandhaving; b. beveiliging der bezettingstroepen; c. beletten van storing der militaire operatiën; d. onderdrukking van actieve en passieve sabotage; e. vrijmaken van gevechtstroepen uit burgerlijke overheidsfuncties; f. mobiliseren van plaatselijke bronnen ten behoeve van militaire doeleinden; g. voorkomen van epidemieën.

Voorts wordt door de instelling van CA/MG beoogd:

1. Bevordering der nationale politieke oogmerken en
2. de vervulling van de door het Volkenrecht opgelegde taak.

CA/MG, dat *derhalve op vrijwel elk terrein van overheidsbemoeyenis werkzaam moet kunnen zijn*, beschikt daartoe volgens de Amerikaanse organisatie over *speciaal voor deze verscheidene taken opgeleid personeel*, dat in eenheden van verschillende samenstelling kan zijn verenigd, welke naar behoefte kunnen worden gedetacheerd en aan de grotere Legeronderdelen kunnen worden ter beschikking gesteld.

Bovendien beschikken de Divisie- en hogere Staven over speciale CA/MG-secties van uiteenlopende samenstelling, die de respectieve commandanten bij de vervulling van hun taak met betrekking tot CA/MG ter zijde staan.

DE ONTWIKKELING VAN DE MILITAIRE GEOLOGIE EN -GEOGRAFIE

door Dr D. G. MONTAGNE, Res. Kapitein der Artillerie.

Inleiding

Onder *militaire geologie* en *militaire geografie* wordt verstaan de wetenschap, die zich bezig houdt met de bestudering der geologische en geografische verschijnselen en verhoudingen in bepaalde gebieden, voor zover deze van direct of indirect militair belang zijn. Bij een dergelijke bestudering kunnen de volgende onderwerpen ter sprake komen:

- A. Algemene terreinwaardering (begaanbaarheid, landingsmogelijkheden enz.); Natuurlijke watervoorziening en drainage; Mogelijkheden tot aanleg van wegen en vliegvelden; Minerale rijkdommen; Klimatologie.
- B. Bevolking en nederzettingen; Industrie en landbouw; Verkeersmiddelen en -mogelijkheden (wegen, spoorwegen, havens, vliegvelden enz.).

Groep A omvat dié onderwerpen, welke van belang zijn voor een juiste kennis van het natuurlijke landschap en de mogelijkheden, die het in militair opzicht biedt. De bestudering van dit natuurlijke landschap ligt geheel op het terrein van de fysische geografie en van de geologie. Vooral geomorfologische en geologische gegevens zullen bij de behandeling ervan een grote rol spelen. De studie van dit natuurlijke landschap, bezien vanuit militair standpunt, vormt het arbeidsveld van de *militaire geologie*.

In groep B zijn onderwerpen genoemd van een geheel andere aard. Hier geldt het de studie van de wijze, waarop de mens gebruik gemaakt heeft van de hem van nature geboden mogelijkheden. Deze onderwerpen liggen op sociaal- en economisch-geografisch terrein en zijn, voor zover het de militaire belichting er van betreft, samen te vatten onder het begrip *militaire geografie*.

Reeds gedurende de eerste wereldoorlog werden, vooral van Duitse maar ook van Engelse en Franse zijde, militair-geologische en militair-geografische studies omtrent de omstreken gebieden vervaardigd. De moderne ontwikkeling dezer wetenschappen is echter eerst goed begonnen in de eerste jaren van de laatste wereldoorlog.

De jongste ervaringen hebben geleerd, dat de betekenis van deze studies niet slechts ligt op operatief gebied, maar dat een grondige kennis van de mogelijke toekomstige operatieterreinen reeds in het stadium van voorbereiding, bij de uitrusting der eventueel in te zetten troepen, van het grootste belang is.

De militaire geologie en -geografie gedurende de tweede wereldoorlog.

A. In Duitsland:

Reeds voor het uitbreken van de laatste wereldoorlog was in Duitsland een afdeling van de Generale Staf op het gebied van de militaire geologie en -geografie werkzaam. Kort na het begin der vijandelijkheden werd deze uitgebreid tot drie militaire organisaties en één civiele instantie, nl.:

1. De bovengenoemde militair-geografische afdeling van de Generale Staf van het Leger, kortweg genoemd „MIL-GEO”. Deze heeft een groot aantal werkstukken vervaardigd, speciaal ten behoeve van de opererende troepen. Deze publicaties dragen gedeeltelijk het karakter van „militaire Baedekers”, ten dele zijn het topografische kaarten met geografische gegevens als overdruk erop en een tekst op de achterzijde. In de wetenschappelijke staf van deze legereenheid hadden enkele geografen van naam zitting.

2. Een geografische afdeling van de Marine, bekend onder de naam „MAR-GEO”. Deze had tot taak het vervaardigen van nautisch-geografische studies van bepaalde kustgebieden. Speciaal de terreinvormen van kustgebieden en de „onder-water-topografie” in ondiepe wateren zijn in vele van de door die eenheid samengestelde rapporten grondig besproken. De gegevens werden gewoonlijk in de vorm van een overdruk op normale topografische kaartbladen weergegeven. Ook studies van mogelijk te inunderen gebieden behoorden tot het werkterrein van deze groep. De leiding berustte bij deskundigen, afkomstig van Duitse universiteiten en tijdelijk opgenomen in marine-verband.

3. Een geografisch-geologische afdeling van het algemeen hoofdkwartier van de Duitse weermacht, bekend onder de naam „Forschungsstaffel des OKW”. De door haar vervaardigde studies werden op het hoogste niveau der Duitse weermacht gebruikt ten behoeve van de algemene planning, zowel op zuiver militair gebied als ook voor de bezettingsautoriteiten en de Organisation Todt e.a. Bij diverse grotere Duitse stafkwartieren waren onderdelen van deze instantie gedetacheerd. Het eerste grote werkstuk, waarmee zeer veel succes geboekt werd, was de grondige verkenning van de militaire mogelijkheden in de Lybische Woestijn. Hieraan is ongeveer 9 maanden gewerkt; en werd zowel van vliegtuigen voor het vervaardigen van luchtfoto's als van per rupsbandwagen reizende onderzoekers gebruik gemaakt. Dit werk heeft een grote rol gespeeld bij de uitrusting en latere successen van Rommel's leger in Noord Afrika. Daarnaast zijn studies verschenen over afwatering (bv. van de Pripet-moerassen), vegetatie en grondwater (in het Narva-gebied), irrigatie (in de Zuidelijke Oekraïne) enz. Opvallend was de grote betekenis, die bij de samenstelling dezer studies werd gehecht aan enerzijds het verrichten van waarnemingen *in* het betrokken terrein en anderzijds aan natuurwetenschappelijke luchtfoto-interpretatie.

De meeste door deze eenheid vervaardigde rapporten verschenen in de vorm van zgn. „Gelände-beurteilungskarten”. De staf van dit legeronderdeel omvatte een 80-tal academici, waaronder geologen, bodemkundigen, geografen, bosbouwkundigen, klimatologen, fotogrammetristen enz.

4. Naast deze drie zuiver militaire eenheden kende men in Duitsland een civiele groep deskundigen op natuurwetenschappelijk en technisch gebied, die ten behoeve van de oorlogsinspanning werkte: het „Reichsforschungsamt”. Geografie en geologie waren hierin vertegenwoordigd o.a. door de leider van de bovengenoemde Forschungsstaffel des OKW.

Via dit lichaam werden vele militaire opdrachten door civiele instanties uitgewerkt, voornamelijk door universiteiten. Vooral ten behoeve van de eerder genoemde „MIL-GEO” en „MAR-GEO” is op deze

wijze veel werk verzet. Bovendien ressorteerde onder dit lichaam een afdeling, die zich met plannen op langere termijn ten aanzien van wetenschappelijke terrein-analyse en militaire geografie bezig hield. Hiervan maakten een aantal deskundigen van internationale vermaardheid deel uit.

B. In Engeland:

Reeds van de aanvang van de tweede wereldoorlog af is in Engeland gestreefd naar het zo uitgebreid en efficiënt mogelijk benutten van de kartografische en ook geografische mogelijkheden. Voor deze kartografisch-geografische mobilisatie werd een nieuw lichaam op hoog militair niveau gevormd, het „Directorate of Military Surveys”, waaronder alle Engelse instanties werden geplaatst, die zich op de een of andere wijze met het vervaardigen van kaarten bezig hielden. Dit lichaam had uitvoerende bevoegdheid; het stond op eenzelfde niveau als bv. het „Directorate of Operations”, het „Directorate of Military Plans” en het „Directorate of Military Intelligence”.

Spoedig bleek echter, dat men er met de vervaardiging van goede kaarten alléén niet was. Er werden meer instanties geschapen voor het verzamelen en verwerken van dat algemeen-geografische feitenmateriaal, dat niet op normale topografische kaartbladen weergegeven kan worden. Tot de voornaamste dezer instanties kunnen gerekend worden:

1. Een afdeling van het „Ministry of Economic Warfare”, die o.a. de Duitse zware industrie bestudeerde en er de sleutelposities van bepaalde. Aan de hand van dergelijke studies konden de meest efficiënte doelen worden aangewezen voor de bombardementen door de R.A.F. Deze afdeling bewoog zich voornamelijk op technisch, economisch-geografisch en economisch-geologisch terrein. Behalve van literatuurstudie en van bestudering van statistieken werd veelvuldig gebruik gemaakt van interpretatie van speciaal hiervoor opgenomen luchtfoto's. Hiervoor bestond een intensieve samenwerking met de

2. „Central Interpretation Unit”, oorspronkelijk een afdeling van de R.A.F., die voor wat betreft een gedeelte van de door haar uit te voeren werkzaamheden werd ingedeeld bij het bovengenoemde „Directorate of Military Surveys”. De hoofdtaak van deze eenheid was het interpreteren van luchtfoto's. Hiervoor waren bij alle grotere hoofdkwartieren onderdelen gestationneerd. Zij werkte enerzijds ten behoeve van de inlichtingendiensten, anderzijds was zij ingeschakeld bij de vervaardiging van topografische kaarten en de samenstelling van rapporten van de onder 1) genoemde afdeling van het Ministry of Economic Warfare en van

3. De „Inter Services Topographical Department” (ISTD). Dit lichaam was in 1940 opgericht bij de fusie van de inlichtingendiensten van leger en vloot na de mislukte invasie in Noorwegen. Het had tot taak het vervaardigen van studies omtrent de terreingesteldheid van bepaalde, door de leiding van leger en vloot aan te wijzen gebieden. Vooral fysisch-geografische (geomorfologische, klimatologische en oceanografische) en geologische gegevens werden hierin verwerkt. Tot de fraaiste prestaties dezer instantie dienen rapporten gerekend te worden omtrent de terreingesteldheid van de invasiekusten; bij de samenstelling hiervan werd op ruime schaal gebruik gemaakt van verticaal en schuin opgeno-

men luchtfoto's, terwijl in sommige gevallen bovendien aanvullende terreinwaarnemingen ter plaatse werden verricht, bv. ten aanzien van de gedetailleerde bodemkundige samenstelling der stranden e.a.

Reeds spoedig na de intrede van de Verenigde Staten in de oorlog werd een overeenkomst gesloten met de Amerikaanse legerleiding, waarbij de aarde, voor wat betreft de vervaardiging van dergelijke terreinstudies, werd verdeeld in een Engelse en een Amerikaanse sfeer. Tot de Engelse sfeer behoorde o.a. het grootste deel van Europa, het Midden-Oosten en het gebied van het South East Asia Command (SEAC). De Amerikanen waren verantwoordelijk voor het Middellandse Zee-gebied, de gehele Pacific en het grootste deel van Indonesië.

In nauwe samenwerking met de onder 1) en 2) genoemde instanties werden in een later stadium van de oorlog meer algemeen-geografische monografieën samengesteld, waarin behalve de terreingesteldheid en de daarmee samenhangende problemen, ook gegevens over sociale en economische onderwerpen werden behandeld. Dit type staat bekend onder de naam „Inter Services Intelligence Studies” (ISIS).

Naast het samenstellen van nieuwe studies behoorde ook het voortdurend up to date houden en eventueel completeren van bestaande rapporten en monografieën door het verwerken van nieuwe gegevens tot de taak van de ISTD. Ten behoeve hiervan waren onderdelen van deze instantie ingedeeld bij alle grote staven. Van vele der bestaande rapporten zijn op deze wijze enkele of meerdere der oorspronkelijke hoofdstukken vervangen door later vervaardigde verbeterde uitgaven. In dit verband kan b.v. de ISTD-groep genoemd worden van het hoofdkwartier van Lord Louis Mountbatten, die o.a. verantwoordelijk was voor het bijwerken en up to date houden van de vele ISIS- en ISTD-studies, die er van Sumatra en enkele andere delen van Indonesië waren vervaardigd.

De samenstelling van het vele kartografische illustratie-materiaal in al deze studies werd verzorgd door de organen van het „Directorate of Military Surveys”. Voor wat betreft de fotografische illustraties, die in grote getale in iedere band waren opgenomen, werd zowel van luchtfoto's als van grondfoto's gebruik gemaakt.

In het begin van de oorlog deed zich het gemis van een uitgebreid en goed georganiseerd militair-geografisch documentatie-archief voor foto's zeer sterk gevoelen. Door de Engelse legerleiding is in deze periode een oproep tot de bevolking gericht, waarbij werd verzocht alle particuliere foto's van landschappen, industrie-complexen enz., van het buitenland zowel als van de eigen gebieden, voor militair gebruik af te staan. Door een zorgvuldige schifting en een juiste archivering werd hieruit een prachtig documentatie-archief geschapen. Ook de Amerikanen hebben op een dergelijke wijze veel waardevol illustratie-materiaal weten te verzamelen, o.a. van Indonesië.

Zowel de ISIS- als de ISTD-studies werden voornamelijk vervaardigd ten behoeve van de planning der operaties door de hogere leger- en vlootstaven.

4. Tenslotte bezat de Engelse marine in de „Royal Navy — Naval Intelligence — Geographical Section” een eigen apparaat, dat zich bezighield met de vervaardiging van geografische studies van bepaalde gebieden.

De leiding van dit lichaam berustte bij een aantal deskundigen,

voor het merendeel afkomstig van de universiteiten van Oxford en Cambridge. Deze staf omvatte o.a. geografen, geologen, economen, bestuursambtenaren, historici enz.

C. *In de Verenigde Staten van Noord Amerika:*

Tot de voornaamste der Amerikaanse militair-geologische en -geografische eenheden kunnen gerekend worden:

1. De „Joint Intelligence Study Publishing Board” (JISB), een eenheid, die via de „Joint Intelligence Committee” rechtstreeks onder de „Joint Chiefs of Staff” ressorteerde. De door deze instantie vervaardigde rapporten, de „Joint Army and Navy Intelligence Studies” (JANIS), behandelden op een buitengewoon overzichtelijke wijze de geografie in de meest brede zin van grotere gebieden. Hierbij komen zowel de meer fysisch gerichte onderwerpen (zoals bv. terreingesteldheid, klimatologie, oceanografie enz.) als ook de economisch- en sociaal-geografische onderwerpen (bv. bevolking, bestuur, industrie, gezondheid enz.) ter sprake. De opzet was het geven van algemeen-geografische voorlichting aan de hoogste Amerikaanse leiding van leger en vloot. Enkele fraaie studies van dit type zijn van delen van de Indonesische Archipel bekend.

Zowel de uitvoering (de studies waren o.a. voorzien van een zeer groot aantal fotografische illustraties en bevatten daarnaast zeer vele, speciaal hiervoor vervaardigde overzichtskaarten) als de opzet dwingen grote bewondering af. Deze bewondering wordt nog groter, indien men de gewoonlijk zeer korte tijd in rekening brengt, die er voor de samenstelling van een dergelijke studie werd beschikbaar gesteld.

De vervaardiging geschiedde grotendeels aan de hand van de enorme hoeveelheid in Amerika aanwezige literatuur-gegevens. Bovendien stonden de archieven van alle overheidsinstanties en van zeer vele grote particuliere ondernemingen (bv. oliemaatschappijen) ter beschikking. Het verzamelen door eigen personeel van nieuwe gegevens, b.v. door terrein-onderzoek of door luchtfoto-interpretatie, werd vrijwel niet toegepast.

2. de „Strategic Intelligence Branch — Military Intelligence Division — Office of the Chief of Engineers” in Washington. Haar plaats in legerverband, nl. onder bevel van de Chief of Engineers, waarborgde een zeer intensief contact met de eveneens tot het Corps of Engineers behorende Army Map Service, de legerinstantie, die verantwoordelijk is voor de vervaardiging der topografische kaarten.

Deze „Strategic Intelligence Branch” omvatte enige afdelingen, die ieder een min of meer duidelijk van elkaar gescheiden arbeidsveld hadden. De voornaamste waren:

A. De „Beach Erosion Board”, een door de opname van een aantal burgerdeskundigen sterk gegroeide voor-oorlogse afdeling van het Corps of Engineers. Zij verzorgde de samenstelling van een serie rapporten, bekend onder de naam „Landing Beach Conditions”, een naam die het arbeidsveld duidelijk doet uitkomen.

B. De „Board of Engineers for Rivers and Harbours”, eveneens een reeds voor het uitbreken van de oorlog bestaande afdeling van het Corps of Engineers. Hier werden zeer gedetailleerde rapporten samengesteld over havens en havenfaciliteiten in de onder vijandelijke contrôle staan-

de gebieden. Mogelijkheden voor het aanleggen en uitbreiden van havencomplexen in het eigen gebied werden onderzocht. Ook aan deze afdeling waren gedurende de oorlogsjaren vele civiele experts naast de oude militaire staf verbonden.

C. Het „Engineer Research Office”, een reeds lang bestaande en door de opname van burgerdeskundigen versterkte afdeling van het Corps of Engineers, waar een uitgebreide serie studies over wegen, spoorwegen, krachtwerken enz. in de door de vijand bezette gebieden werd vervaardigd.

D. De „Military Geology Unit” van de U.S. Geological Survey. In tegenstelling met de drie eerder genoemde afdelingen berustte hier de leiding der werkzaamheden geheel bij daarvoor door de Geological Survey aangewezen personen. De gehele afdeling was in legerverband opgenomen. Zij vervaardigde de „Strategic Engineering Studies — Terrain Intelligence Studies”, een serie rapporten in atlas-formaat, waarin alle beschikbare gegevens omtrent het terrein waren verwerkt. Deze studies, die zeker tot de meest uitvoerige op militair-geologisch gebied gerekend dienen te worden, werden door de Amerikaanse legerleiding ten zeerste gewaardeerd.

De onder A, B en C genoemde afdelingen staan tezamen bekend als de „Engineering Branch”. Er is een zekere tegenstelling in werkwijze te constateren tussen enerzijds deze „Engineering Branch” en anderzijds de „Military Geology Unit”. Immers de drie eerst genoemde afdelingen waren bij het samenstellen van hun rapporten grotendeels aangewezen op het compileren van bestaand feitenmateriaal; de laatste echter diende bestaande gegevens omtrent geologie, bodemkunde, geomorfologie, vegetatie, klimaat enz. eerst te interpreteren op hun directe of indirecte militaire betekenis. Vervolgens diende men, door een zorgvuldig overwogen extrapolatie, te trachten uit deze vrijwel nooit het gehele te behandelen gebied bestrijkende gegevens een zo volledig mogelijk totaalbeeld te verkrijgen. Bovendien waren deze soort gegevens vrijwel nooit verzameld met een militair doel voor ogen, maar geheel gericht geweest op andere doelstellingen. Zij dienden derhalve geherwaardeerd of geherinterpreteerd te worden. Niet zelden waren nauwelijks gegevens van het te beschrijven gebied beschikbaar en moesten de medewerkers gissingen omtrent de te verwachten terreingesteldheid maken aan de hand van bestaande gegevens omtrent soortgelijke terreinen elders. Dat desondanks zeer fraaie resultaten bereikt konden worden, spreekt slechts voor de kunde en ervaring van de samenstellers.

Deze tegenstelling in werkmethodes komt duidelijk tot uiting in de personeelsbezettingen. De „Military Geology Unit” bestond voor meer dan 60 % uit academici (in 1944 waren er zelfs 110 *accademici* aan deze afdeling verbonden tegenover plm .50 niet academisch gevormden), terwijl dit percentage bij de afdelingen van de „Engineering Branch” veel geringer was.

Alle „SES-Terrain Intelligence Studies” waren volgens een min of meer uniform schema opgezet. Gewoonlijk behandelen zij vrij grote gebieden. Tot de voornaamste hoofdstukken behoren die over terreinwaardering, begaanbaarheid, mogelijkheid tot aanleg van vliegvelden, natuurlijke watervoorziening, natuurlijke constructie-materialen en klimaat. Gewoonlijk volgden hierop enige paragrafen, waarin een over-

zicht gegeven werd van de voor de samenstelling dezer hoofdstukken gebruikte basisgegevens zoals geologie, bodemkunde, vegetatie, nuttige delfstoffen enz.

Het geheel bestaat uit een zoveel mogelijk tabellarisch opgezette tekst, steeds voorzien van een groot aantal kaarten. Een uitgebreide collectie foto's (luchtfoto's en grondfoto's) dient als illustratiemateriaal.

Bij de samenstelling werd veelvuldig gebruik gemaakt van toegepaste luchtfoto-interpretatie; daarnaast leverde, in gebieden waarvan goede topografische detailkaarten bestonden, een doelbewuste wetenschappelijke kaart-interpretatie veelal goede en verrassende resultaten op. Als voornaamste bron van gegevens dient men echter de enorme hoeveelheid literatuur op natuurwetenschappelijk gebied te beschouwen, waarover men in Washington kon beschikken. Alle interpretaties van luchtfoto's en kaarten konden slechts uitgevoerd worden indien over een zeker minimum van basisgegevens uit de literatuur (uit waarnemingen *in* het terrein) beschikt kon worden. Speciaal ten aanzien van een groot aantal der kleinere eilanden in de Pacific waren echter de bestaande gegevens ten ene male te gering in aantal. Aan dit grote gebrek aan natuurwetenschappelijk feitenmateriaal kon pas tegemoet gekomen worden, toen de Amerikaanse legerleiding er toe over ging daarvoor uitgezocht personeel van de „Military Geology Unit” wetenschappelijk veldwerk te laten verrichten in pas veroverde gebieden.

Deze in het terrein werkzame groepen, waaraan veelal een expert van de „Beach Erosion Board” (zie hierboven onder 2-A) was toegevoegd, bewerkten hun waarnemingen en luchtfoto-gegevens te velde en stelden hieruit en uit de door hen achterhaalde literatuur- en kaartgegevens, detailstudies samen van gewoonlijk vrij kleine gebieden. Deze serie staat bekend onder de naam „Engineering and Terrain Intelligence Studies” (ETI-Studies). Deze serie is onderverdeeld in een aantal groepen, afhankelijk van het voornaamste onderwerp, dat besproken wordt. Gewoonlijk zijn ze opgezet in de vorm van een topografisch detailkaartblad met een geologische overdruk en voorzien van een meestal tabellarische tekst.

Tenslotte heeft de „Military Geology Unit” als onderdeel van de „Strategic Intelligence Branch” meegewerkt aan de vervaardiging van de serie „Engineering Notes” en „Special Engineering Reports”, waarvan zij enkele nummers geheel voor haar rekening nam. In tegenstelling tot de beide hierboven genoemde rapport-types, die een duidelijk regionaal karakter hebben, zijn deze studies als handleidingen van meer algemene aard te beschouwen. Een zeer fraai voorbeeld handelt bv. over de betekenis van luchtfoto-interpretatie voor het verkrijgen van bodemkundige gegevens in het Pacific-gebied.

3. De „Allied Geographical Section” van het Amerikaanse hoofdkwartier in de Stille Oceaan (A.G.S.-S.W.P.A.). Deze eenheid ressorteerde onder de Intelligence-afd. van dit hoofdkwartier en heeft een enorme serie detailstudies van militair-geografische aard samengesteld. De opdrachten tot het vervaardigen hiervan stonden in direct verband met de uit te voeren operaties; per studie werd gewoonlijk slechts een betrekkelijk klein gebied behandeld. Allerlei onderwerpen komen ter sprake, bv.: terreingesteldheid, natuurlijke vegetatie, landingsmogelijkheden, havens en reedes, bevolking en nederzettingen, verkeer, delfstoffen,

gezondheid, klimaat enz. De tijd, die voor de samenstelling van ieder rapport beschikbaar kon worden gesteld, was gewoonlijk nog veel korter dan bij de eerder genoemde studies. Dit had tot gevolg, dat van een wetenschappelijke bewerking der achterhaalde gegevens gewoonlijk geen sprake kon zijn en dat volstaan moest worden met een compileren van het feitenmateriaal in zijn bestaande vorm; van een door deskundigen uitgevoerde herwaardering en her-interpretatie dezer gegevens kon slechts in geringe mate sprake zijn. Ook het ontlenen van natuurwetenschappelijke gegevens aan luchtfoto's is slechts zelden op grote schaal toegepast. Wel werd daarentegen een veelvuldig gebruik gemaakt van gegevens, afkomstig van informanten der inlichtingendiensten. Deze bleken echter, ten aanzien van deze onderwerpen, niet steeds even betrouwbaar. Het gevolg was dan ook, dat in de publicaties van dit apparaat (de zgn. „Terrain Studies” en „Terrain Handbooks”) noodgedwongen van vele gebieden een vrij onvolledig beeld gegeven kon worden. Dit bezwaar werd ook gevoeld door de opdrachtgevers, het hoofdkwartier van generaal Mac Arthur, die getracht hebben hieraan gedeeltelijk tegemoet te komen op een wijze, zoals onder 4) uiteengezet zal worden.

Vorengenoemde „Terrein Studies” waren bestemd voor de Sectie Operatiën van divisies of kleinere zelfstandige gevechtsgroepen.

De „Terrain Handbooks” behandelden gewoonlijk een beduidend kleiner gebied dan de „Terrain Studies”. Normaliter vond hun samenstelling slechts enkele weken voor de uit te voeren operatie plaats. Zij waren bestemd voor kleinere gevechtseenheden, zoals bataljons, compagnieën enz., die hieruit hun locale geografische voorlichting moesten putten.

4. De afdeling „Research and Reports” van de „Intelligence Division of the Engineer Office” van het Am. hoofdkwartier in de Stille Oceaan. Deze afdeling stelde een groot aantal rapporten samen, bekend onder de naam „Engineer Intelligence Reports”. Voor een deel zijn deze studies op te vatten als aanvullingen op en uitbreidingen van de hierboven genoemde „Terrain Studies” van de A.G.S. Zij vallen in een aantal types uiteen, waarvan er enige geheel liggen op geologisch-geografisch gebied. Behalve van literatuurstudie werd speciaal door deze afdeling een zeer dankbaar gebruik gemaakt van de mogelijkheden, die een wetenschappelijk (toegepaste) luchtfoto-interpretatie biedt voor het verkrijgen van nieuwe gegevens. Luchtfoto's en de hieruit samen te stellen mozaïks vormen dan ook het voornaamste deel van de vele afbeeldingen. Opvallend is hierbij het veelvuldig gebruik van speciaal voor dit doel opgenomen schuine foto's.

5. Tenslotte bezat ook de Amerikaanse marine een eigen apparaat waarin o.a. op militair-geologisch en -geografisch gebied gewerkt werd. Deze afdeling stond bekend onder de naam „Photographic Intelligence Center” en ressorteerde onder de „Air Intelligence Group” van de „Division of Naval Intelligence”.

Tot de bekendste der studies van dit apparaat behoren handleidingen over de te verwachten terreinvormen en vegetatietypes in de zeer vele verschillende gebieden. Opvallend is de veelal minutieuze behandeling van bepaalde onderwerpen. Zo kent men een aantal dezer studies, waarbij bijzondere aandacht besteed wordt aan de invloed van

de seizoenen op de begaanbaarheid van het terrein en aan de betekenis van klimaatsveranderingen voor de vlieg-navigatie en de aanleg en instandhouding van vliegvelden. Een ander opvallend onderwerp was de wetenschappelijke bestudering van de topografie en van het landschap als geheel in verband met camouflage-mogelijkheden. Hierbij werd in belangrijke mate samengewerkt met de bestaande research-instellingen op botanisch en bodemkundig gebied.

Van een meer indirecte militaire betekenis, maar daarom niet minder belangrijk voor de oorlogsvoering als geheel, waren de studies over de mogelijkheden van verplaatsing van de Russische industrie uit de bedreigde gebieden naar achter de Oeral gelegen landstreken. Ten behoeve hiervan werden zeer uitvoerige studies, voor een belangrijk deel op sociaal- en economisch-geografisch terrein liggend, samengesteld van Pacific-gebieden en over de terreingesteldheid van kusten en stranden, beide geheel gebaseerd op luchtfoto-interpretatie. Naast een zeer duidelijke en betrekkelijk uitvoerige tekst bevatten zij een groot aantal luchtfoto's uit het Pacific-gebied en elders als standaard-voorbeelden.

D. In Rusland:

Reeds in 1941 werd ook in Rusland de geografie geheel gemobiliseerd ten dienste van de oorlogsinspanning. Deze mobilisatie en de daaruit voortvloeiende organisatie stond onder leiding van het Instituut voor Geografie van de Russische „Academy of Sciences”. Tot de taak van deze organisatie behoorde o.a. het voorzien in de geografische voorlichting in de breedste zin van het woord van het Russische leger. In dit kader werd een groot aantal monografieën samengesteld van meestal zeer grote gebieden. Geheel hierop aansluitend werden in de latere jaren van de oorlog uitgevoerde rapporten vervaardigd, die als basis gebruikt werden bij het zo snel mogelijk weer in bedrijf stellen van de heroverde mijn- en industriegebieden.

Gedurende de oorlog werd in Rusland een speciale „Commissie voor Militaire Geografie” ingesteld. In hoeverre deze instantie als een officieel legeronderdeel is aan te merken, kon niet achterhaald worden. Evenmin was het mogelijk om van de Russische militair-geografische en -geologische studies en rapporten een indruk door eigen aanschouwing te verkrijgen. Bovenstaande gegevens zijn dan ook uitsluitend ontleend aan de zeer weinig literatuur-gegevens, die er over dit onderwerp bestaan.

De beoefening dezer wetenschappen in het Amerikaanse leger na Augustus 1945.

De belangstelling voor de militaire geologie en -geografie is, althans bij de Amerikaanse legerleiding, na de capitulatie van Japan zeker niet verflauwd. Met name ten aanzien van de activiteiten van het Amerikaanse leger op dit gebied in het Verre Oosten heeft steller dezès een aantal feiten kunnen verzamelen, waarvan de volgende worden vermeld.

1. De „Joint Intelligence Study Publishing Board” (JISPB) is opgedragen de door haar vervaardigde studies waar mogelijk aan te vullen met nadere gegevens en zo nodig te corrigeren. Hierbij wordt getracht zoveel mogelijk te profiteren van de ervaringen van diegenen, die te velde deze studies hebben kunnen testen. Bij het verzamelen van deze

aanvullende gegevens worden de thans nog te velde gestationeerde militair-geologische en -geografische legereenheden zoveel mogelijk ingeschakeld.

2. De „Military Geology Unit” van de U.S. Geological Survey heeft een geheel nieuwe serie rapporten opgezet, de „Terrain Studies of the United States”. Deze beschrijven op zeer gedetailleerde wijze de terreinvormen en alle met het terrein als zodanig samenhangende verschijnselen van de grote trainingsgebieden van het Amerikaanse leger in de Verenigde Staten. Aan de staven van troepeneenheden wordt hierdoor de mogelijkheid geboden zich te oefenen in het zo uitvoerig en efficiënt mogelijk gebruik maken van alle mogelijkheden, die het terrein en de terreingesteldheid biedt.

3. Voor het aanvullen en eventueel verbeteren van de bestaande studies van de hierboven genoemde „Strategic Intelligence Branch — Military Intelligence Division — Corps of Engineers” (zie hiervoor onder II — C — 2) is voor wat betreft de gebieden in de Pacific, de hulp ingeroepen van de reeds eerder genoemde „Intelligence Division of the Office of the Engineers” van het Amerikaanse hoofdkwartier in Tokio. Ook de serie „Engineer Intelligence Reports” (zie hiervoor onder II — C — 4) wordt, voorzover gebieden behandeld worden, waar thans nog Amerikaanse troepen gelegerd zijn, door deze instantie van aanvullingen en correcties voorzien. De uit militair oogpunt van belang zijnde kant van de technische inventarisatie en reconstructie van Japan en Korea staat hierbij op de voorgrond.

4. Tenslotte zijn ook van de vroegere „Photographic Intelligence Center” van de Amerikaanse marine enige na-oorlogse activiteiten op militair-geologisch gebied bekend. Onder de naam „Photographic Interpretation Center” werkt deze instantie thans o.a. aan de ontwikkeling van de methodes der toegepaste luchtfoto-interpretatie. Op dit gebied wordt door haar veel researchwerk verricht en zijn enige fraaie handleidingen samengesteld.

Slotopmerkingen

Het voorgaande toont duidelijk aan, dat de successen der militair-geologische en -geografische eenheden van het Amerikaanse leger bij de legerleiding een blijvende waardering hebben opgeroepen voor deze nieuwe „dienst”. Er is alle reden om aan te nemen, dat dit in Engeland en Rusland eveneens het geval zal zijn. De steeds meer doorgevoerde specialisatie, vooral op materieel gebied, der moderne legers immers maakt het zeer waarschijnlijk, dat in een eventueel volgend gewapend conflict in nog veel sterkere mate dan in de afgelopen oorlog het geval was, gebruik gemaakt zal moeten worden van *alle mogelijkheden, die het terrein* biedt, d.w.z. dat in nog sterkere mate de noodzaak naar voren komt te beschikken over militair geïnterpreteerde gegevens omtrent dit terrein.

Ten aanzien van de militair-geologische onderwerpen kunnen deze geruime tijd tevoren verzameld en tot voorlopige rapporten verwerkt worden. Immers, de hierbij ter sprake komende factoren en objecten zijn niet of nauwelijks aan verandering onderhevig. Alleen een vermeerdering der feitelijke gegevens omtrent deze onderwerpen kan tot een gewijzigde slotconclusie aanleiding geven. Met een definitieve bewerking

dient slechts gewacht te worden tot het moment, waarop zo'n rapport afgestemd kan worden op eisen, die de technische uitrusting der in te zetten troepen stelt.

Voor wat betreft de *militair-geografische* rapporten echter is het beschikken over de meest recente gegevens van veel groter belang. De hierbij ter sprake komende onderwerpen zijn nl. voor het grootste deel in sterke mate veranderlijk. Een behandeling ervan, zonder dat hierbij juist deze jongste gegevens verwerkt zijn, schept het risico, dat een geheel of gedeeltelijk verouderde en daardoor foutieve voorstelling gegeven wordt.

Dat oefening in het zo doelmatig mogelijk gebruik van militair-geologische terreinstudies door daarvoor in aanmerking komend legerpersoneel door de Amerikaanse legerleiding als een behoefte wordt gevoeld, blijkt wel zeer duidelijk uit de opdracht aan de „Military Geology Unit” van de U.S. Geological Survey tot samenstelling van dergelijke terreinstudies van de binnen de U.S.A. gelegen trainingsgebieden.

Gezien de nauwe samenwerking, welke er op militair gebied binnen het kader van het Atlantisch Pact bestaat, is een gebruik van militair-geologische en -geografische rapporten door stafpersoneel van Nederlandse gevechtseenheden in een eventueel toekomstig conflict geenszins uitgesloten te achten. Een oefening in het gebruik dezer studies zal derhalve ook voor Nederlands stafpersoneel van groot belang kunnen zijn. Hiervoor echter is het onderhouden van een nauw contact door een deskundige op dit gebied met de Amerikaanse (en Engelse) militair-geologische en -geografische instanties een eerste vereiste. Een daadwerkelijke tewerkstelling of detachering van een kleine groep van dergelijke deskundigen bij de bestaande militair-geologische en -geografische eenheden van het Amerikaanse en Engelse leger zou aan Nederland de mogelijkheid bieden, om ook op dit gebied een aandeel te nemen in de gemeenschappelijke militaire inspanningen der Westerse mogendheden binnen het kader van het Atlantisch Pact.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

China's mogelijkheden en beperkingen.

China is rijk aan steenkool, bauxiet en tin en het is 's werelds grootste producent van mangaan en antimoon. Van de steenkool echter treft men 85% aan in gebieden, die niet met vervoermiddelen te bereiken zijn. Het land heeft een kleine olieproductie, al moet worden aangenomen, dat vele vindplaatsen nog niet zijn geëxploreerd. Ook indien de mogelijkheden grotendeels in gebruik zouden worden genomen kan redelijkerwijs worden aangenomen, dat de aanwezige olie niet meer dan 15% is van de hoeveelheid, die in de Verenigde Staten wordt gevonden. Ten aanzien van steenkool en staal komt men niet verder dan 10%. Omdat de hulpbron-

nen slechts in geringe mate tot ontginning zijn gebracht is ook de industrie weinig ontwikkeld. De oorzaak van de herhaaldelijk voorkomende hongersnood moet worden gezocht in het feit dat niet meer dan 10 tot 25% van het land is gecultiveerd.

Hoewel dus kan worden aangenomen, dat het land geen industriële macht van wereldbetekenis zal worden, ook al zou het alle hulpbronnen tot ontwikkeling brengen, moet men zich realiseren, dat het een andere grote kracht heeft. Deze ligt in het vrijwel onuitputtelijke reservoir aan mensenmateriaal. Naar schatting heeft China 450 tot 500 miljoen inwoners, en deskundigen zijn van mening, dat de aanwas gedurende de eerstvolgen-

de generaties 200 miljoen zal bedragen. In dezelfde periode zou de aanwas in de US 50 tot 75 miljoen zielen zijn, met daarna een min of meer stationnaire toestand. Indien China zou beschikken over voldoende industriële capaciteit zou het 41 miljoen man in het veld kunnen brengen.

Het leger is een weerspiegeling van het volk. De meeste Chinezen zijn van boerenafkomst en konden lezen noch schrijven, voordat zij in het leger kwamen. De levensomstandigheden van de Chinees zijn zo, dat hij reeds is gehard voordat hij soldaat wordt en hij leeft op een zeer eenvoudig dieet. Kleding is slecht evenals gezondheid. Besmettelijke ziekten komen algemeen voor en men weet, dat daardoor van sommige divisies ongeveer 90% is overleden. Ongetwijfeld halen dergelijke omstandigheden de efficiëntie van een leger naar beneden doch desondanks is het een ontzaglijke bedreiging. Want in de eerste plaats hecht de Chinees weinig aan zijn leven en in de tweede plaats kunnen gesneuvelden steeds weer worden vervangen. En tenslotte hebben de aanvoerders van 1927 af oorlogservaring opgedaan.

Army Forces Talk 388.

v. H.

De structuur van de Sovjet Luchtmacht

Georgi Malenkof, lid van het Politbureau, gewezen secretaris van Stalin is de man van de luchtmacht in de Sovjet Unie. Hij haat Amerika. Hij is een van de voornaamste kandidaten als opvolger van Stalin. Ook Molotov interesseert zich ten zeerste voor de luchtmacht. Dat is ook het geval met de minister van oorlog Boelganin. Chef van de luchtmacht is momenteel luchtmaarschalk Pavel Zhigarev; zijn chef van de staf is generaal Sudets, hoofd van de technische dienst is generaal Repin. De Rode luchtmacht heeft drie onafhankelijke commando's en wel de A.D.O., de strategische luchtmacht en het grote strategische luchttransport, onder bevel van luchtmaarschalk Golovanov. Het tweede zelfstandige commando omvat de luchtverdediging binnenland, de P.V.O., onder bevel van de zoon van Stalin, generaal Vassily Stalin.

De piloten der P.V.O. worden de „gouden valken” genoemd, naar het onderscheidingsteken dat zij dragen. Zij vormen de elite van alle Sovjet piloten. Het derde commando, de A.O.N., omvat de parachutisten, luchtlandingseenheden en het luchttransport in het leger. Er zijn waarschijnlijk 18 luchtlegers, ieder op ongeveer vier-vijfde van de oorlogs-

sterkte. Deze bedraagt 1296 vliegtuigen en de legers beschikken permanent over zeker 1000 vliegtuigen. Aan elk rayon van het Rode leger zijn twee luchtlegers toegevoegd. Deze zes rayons zijn: De Noordelijke zone, van de Moermansk kust tot de Oostzee, met Leningrad als hoofdkwartier, de Westelijke zone, het gebied achter het ijzeren gordijn, Oost-Duitsland en Oostenrijk inbegrepen met Minsk als hoofdkwartier, de Zuidelijke zone, Z.O.-Rusland en de Balkanlanden, met hoofdkwartier in Odessa, de Kaukasische zone tussen Zwarte- en Caspische Zee, met Tiflis als hoofdkwartier, de Turkestan zone met hoofdkwartier in Tashkent en Frunze, het Verre Oosten met hoofdkwartier in Chita en Wladiwostok. De divisie omvat 144 vliegtuigen. Het luchtrekement 48 stuks. Het squadron of eskadrilla telt 12 vliegtuigen. De Marine luchtstrijdkrachten onder bevel van Admiraal Yumashev vormen nog geen 10% van de gehele Sovjet Luchtmacht. Het regiment is er de grootste eenheid. Regimenten zijn toegevoegd aan de vloot in het Verre Oosten met basis in Wladiwostok, de Zwarte Zee-vloot, de Baltische vloot en de Noordelijke vloot met bases in Moermansk en Archangel. Er zijn drie vliegtuigdekschepen, van vermoedelijk 20—25.000 ton. Het gros der Russische piloten is afkomstig uit de boerenstand. Zij vliegen met veel zelfvertrouwen en hebben hun zenuwen goed in bedwang. De luchtmacht wordt bijzonder zwaar gecontroleerd door de M.V.D., de moderne naam voor de oude GePeOe, de Sovjet Russische Gestapo. Al het personeel van de luchtmacht wordt geleerd sinds 1946, dat oorlog met Amerika onvermijdelijk is.

„Aviation Age” — besproken in *Military Review*, December 1951, blz. 73.

B. K.

Het leger van Joegoslavië

De Serven zijn een buitengewoon vaderlandslievend volk. Zowel in eerste als tweede wereldoorlog hebben de Serven blijf gegeven uitstekende vechters te zijn. Ongetwijfeld is dit ook het geval met de Montenegrijnen, de Kroaten, Slowenen en de bewoners van Bosnië Herzogewina, die in 1918 met Servië het verenigd koninkrijk Joegoslavië vormden.

In de tweede wereldoorlog werd Joegoslavië in korte tijd onder de voet gelopen, als gevolg van een fatale strategie en het verouderde materieel. Na de nederlaag organiseerde kolonel Mihaëlovitsh in Servië de guerilla oorlog, die zich spoedig over het gehele gebied van Joego-

slavië verspreidde. Nadat Duitsland Rusland was binnengevallen ontwikkelde zich ook een communistische weerstandsorganisatie, die in den beginne voornamelijk in Kroatië optrad, omdat de Servische boeren niet veel van de communistische ideeën moesten hebben. Bij de communistische activiteit werd al spoedig de naam van Josip Broz-Tito, genoemd De grote organisator was echter de oud-officier Aisa Juanovitch, oud-leerling van Mihaëlovitsh. Hij werd chef van de staf van Tito. Na de Duitse nederlaag bleef Juanovitch chef van de generale staf tot het einde van 1946, toen hij plotseling werd vervangen door generaal Popovitch. Toen hij, nadat Joegoslavië de Cominform de rug had toegekeerd, in de nacht van 11 op 12 Augustus 1948 de grens trachtte over te steken om naar de Sovjet Unie te vluchten, werd hij tijdens die poging doodgeschoten. Het huidige leger telt waarschijnlijk 1.500.000 man. De troepen zijn zeer goed gedisciplineerd. Het zijn krachtige en dappere vechters. Het merendeel der officieren en onderofficieren is partisaan geweest, waar zij een welhaast onmenselijk harde scholing hebben gehad. Het materieel bestaat uit Duits, Italiaans, Brits, Frans en Russisch materieel. De eigen zware industrie is ontoereikend om het leger van eigen wapens en munitie te voorzien. Toch wordt er voortdurend aan de modernisering van het leger gewerkt. De artillerie wordt gemotoriseerd. De eigen industrie heeft tot nu toe het leger van 100 zware tanks voorzien. Het aantal vliegtuigen is onbetekenend. Alle officieren moeten lid zijn van de communistische partij. De politieke opvoeding speelt een grote rol, evenals de politieke commissarissen. Intern heeft Tito vele moeilijkheden door de tegenstellingen tussen Serven, Macedoniërs, Montenegrijnen en Kroaten, maar tot nu toe heeft hij door zijn krachtig en tevens beleidvol optreden de verschillende bevolkingsgroepen toch dichter tot elkaar weten te brengen. Het volk moet niet veel van communisme weten. Niettemin volgt het Tito, omdat deze het land vrijwaren wil van buitenlandse inmenging. De onblusbare vrijheidszin dezer volkeren is in wezen dan ook de oorzaak van de breuk met de Cominform. Tito kan met Westerse steun zijn leger tot een machtig geheel smeden en de hoeksteen worden van de defensie in Zuidoost Europa. Schrijver twijfelt er niet aan, dat — ingeval de Sovjet Unie Yoegoslavië zou aanvallen — dat land zeer krachtige weerstand zou bieden.

Generaal Breuillac in „Revue Militaire Suisse”, besproken in Military Review, December 1951, blz. 97.

B. K.

Wetenschap en opperbevel.

Generaal Majoor Fuller constateert, dat het in de loop der historie heel vaak ontbroken heeft aan de juiste samenwerking tussen soldaat en de wetenschapsmens. Heel vaak kon of wilde de soldaat de resultaten van wetenschappelijke uitvindingen niet beoordelen en/of aanvaarden. Meer dan ooit is dit nu echter noodzakelijk.

Volgens schrijver was de grootste conclusie uit de eerste wereldoorlog, dat de „fabriek”, de industrie, even belangrijk was als het leger. Maar de soldaat moet niet afwachten wat de industrie voor hem maakt, want die uitvindingen zijn veelal onbruikbaar. De uitvindingen moeten uitgaan van een fantasierijk militair brein. Dat moet de lijn en de leiding geven aan het industriële potentieel. (Wij vestigen in dit verband de aandacht op een uitspraak van de grote Britse maarschalk Sir Archibald Wavell, die in Camberley in een van zijn voordrachten „on generalship” zei: „een generaal moet niet bang zijn, niet voor kogels en nog minder voor nieuwe ideeën”. B. K.).

Generaal Fuller wijst er verder op, dat bij alles wat de soldaat doet, wenst of uitdenkt, één beginsel alles overheersend moet zijn, namelijk dat van de **snelheid**. De vraag is hoe dat het beste verwezenlijkt kan worden. En dan zegt Fuller, dat een der hoofdoorzaken van het niet op de juiste wijze uitbuiten der middelen het feit was, dat de oorlogsleiding niet in handen was van één enkele staf, maar van een gecombineerde staf, bestaande uit officieren van land-, zee- en luchtmacht, die zich niet boven de vooroordelen hunner militaire vorming konden verheffen. Die staf was een monster met zeven koppen. Nu dacht een ieder „wat is „mijn” probleem”, inplaats van „wat is „het” probleem”. Maarschalk Foch had als lijfspreuk: „De quoi s'agit-il”. (Vergelijk hiermede ook de uitspraak van Montgomery „Look only on the Thing, that really matters”, B. K.).

Aan de hand van tal van voorbeelden uit de krijgshistorie komt generaal Fuller ten slotte tot de conclusie dat een staf een orgaan moet zijn, dat te vergelijken is met de administratie van een groot bedrijf, een orgaan, dat niet alleen bedacht moet zijn het handhaven van de tucht van het leger, maar vooral op de doelmatigheid daarvan. Daartoe moet die staf op de hoogte zijn van alle vooruitgang en de mogelijkheden om dat te stimuleren. Die staf moet in staat zijn aan de wetenschapsmensen en technici de opdracht te verschaffen om wapens te perfectioneren of te ontdekken, die de oorlog het

maximum aan beweeglijkheid geven, gepaard aan de grootste uitwerking, met zo weinig mogelijk eigen verliezen. De vraag is hoe men daartoe in staat is. Het antwoord luidt, dat men die problemen kan oplossen als beschikt wordt over: a. gezonde verbeeldingskracht, b. organisatie-talent, c. vasthoudendheid. Deze trilogie beheerst alles. (Dr Philips — wel is waar geen legeraanvoerder, maar dan toch aanvoerder van een wereldbedrijf — noemde op zijn 75e verjaardag als voorwaarden voor succes karakter, gezonde verbeeldingskracht, moed en doorzettingsvermogen. B.K.).

Generaal-Majoor Fuller.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, December 1951. B. K.

Bevordering van het moreel in het Canadese leger.

Sinds 15 October 1951 wordt in het Canadese leger elke 14 dagen door de zorg van het ministerie van oorlog, een pamflet aan de officieren van de troep uitgereikt, die moeten worden gebruikt in de „discussie-uren”, opgenomen in het opleidingsprogramma. Deze uren geven niet slechts een goede gelegenheid om de mensen los te krijgen, maar beogen ook al het personeel op de hoogte te houden van de belangrijkste nationale en internationale gebeurtenissen, om te spreken over Canadees staatsburgerschap en om de officieren hun positie als leider, opvoeder en aanvoerder ook op dit punt te doen bevestigen. Dit is van het grootste belang voor het moreel. Een hoog moreel is het belangrijkste van alle militaire aangelegenheden. (Volkomen accoord. Napoleon zei in zijn tijd reeds, dat het winnen van een veldslag voor driekwart afhankelijk was van morele factoren, Montgomery zei ruim 125 jaar na hem, dat men zonder hoog moreel niets bereikt. B. K.). Alle moeiten om de soldaat een zo goed mogelijke fysieke, tactische en wapen-training te geven zijn verloren tenzij de soldaat een hoog moreel heeft, gebaseerd op de overtuiging van de belangrijkheid en de rechtvaardigheid van de zaak, waarvoor hij eventueel moet vechten. Officiëren van alle rangen moeten begrijpen dat het tot hun verantwoordelijkheid behoort hun manschappen in deze geest op te voeden. Geen soldaat is gevechtswaardig of bruikbaar voor zijn dienst, tenzij zijn moreel volkomen gezond is. (Deze beschouwing van Luitenant-Generaal Simonds, Chef van de G. St. van het Canadese leger is ons uit het hart gegrepen. Wordt hieraan niet genoeg aandacht besteed, dan loopt men

de kans, dat men een eventuele strijd heeft verloren, alvorens er een schot is gelost. Generaal Simonds is in ons land geen onbekende. Hij was waarnemend commandant van het 1e Canadese leger — gedurende de ziekte van generaal Crerar — in de grote slag om de opening van de Schelde in October en November 1944 en de bevrijding van West-Brabant in dezelfde periode. Hij speelde als legerkorps-commandant een belangrijke rol in de zo bloedige operatie „Veritable”, de aanval der Canadezen op het Reichswald bij de verovering van Noord Rijnland. Tenslotte zagen wij hem, na de Rijnovergang bij Wesel met een legerkorps in het Oosten van ons land en in Noordwest Duitsland. Een man die bij zijn troepen in buitengewoon aanzien stond, een uitstekend aanvoerder en een uitstekend mens. B. K.).

Luitenant-Generaal Simonds

„To the Canadian Army”.

CAN. ARMY JOURNAL, Nov. '51. B.K.

Methode van instructie.

Elk onderwijs, ook het militaire, heeft tot doel het bijbrengen van een zekere hoeveelheid kennis en het vormen van het individu.

Het moet zijn: natuurlijk, praktisch en actief, suggestief, belangwekkend en opbouwend en regelmatig opklimmen naar het hoogtepunt.

Bij het aanleren van automatische handelingen moeten van het begin af alle bewegingen zuiver worden uitgevoerd. Verkeerd aangeleerde automatismen zijn vrijwel onuitroeibaar. De klassen mogen daarom nooit te groot zijn. Het onderricht kan individueel, gezamenlijk of onderling worden gegeven. Het individuele onderricht is als regel bij de troep niet mogelijk. Het gezamenlijk onderricht stelt hoge eisen aan de instructeur, die er zich voor moet hoeden alle manschappen over dezelfde kam te scheren en zich in de persoon van iedere leerling moet verdiepen. Onderlinge instructie is slechts mogelijk als de leerlingen reeds gevorderd zijn en is dus een beperkt, maar zeer goed hulpmiddel. Het onderricht moet zich richten tot zoveel mogelijk zintuigen. Het vormen van homogene groepen is wenselijk. Een convoi kan niet sneller varen dan het langzaamste vaartuig. (Deze uiteenzetting komt geheel overeen met de in onze K.L. aanvaarde methode van instructie. B. K.).

Kapitein M. Klerckx,

Onderwijs in het leger.

HET LEGER, DE NATIE, Dec. 1951.

Conclusies uit de strijd in Korea.

Kapitein van de Belgische G. St. Stubbe besluit zijn interessante beschouwingen van de Koreaanse oorlog met de volgende conclusies:

a. Evenals de oorlog in Spanje in 1936, is Korea een proefterrein voor het uitwerken van nieuwe soorten tactiek en het experimenteren met nieuw materieel (aan Sino-Koreaanse zijde om te zien hoe massalegers zonder veel materieel tegen kleinere zeer goed bewapende legers kunnen optreden, voorts met Mig-vliegtuigen. Aan Amerikaanse zijde met superbazooka's, nieuwe soorten tanks, Sabre-vliegtuigen, helicoptères).

b. De Sino-Koreanen zijn niet in staat geweest om hun successen uit te buiten, door gebrek aan luchtmacht en gepantserde eenheden.

c. De UNO-troepen konden hun successen niet uitbuiten, omdat ze niet genoeg infanterie hadden om het veroverde terrein te bezetten en te houden.

d. De luchtmacht heeft de infanterie niet kunnen tegenhouden.

e. De tanks en het materieel van de Verenigde Staten hebben het terrein niet kunnen behouden.

f. Het bewijs is in Korea eens te meer geleverd, dat de eindbeslissing nooit door één wapen kan worden afgedwongen. Samenwerking tussen alle wapens is en blijft onder alle omstandigheden hoofdvoorwaarde voor alle succes.

De Amerikaanse generaal die onlangs verklaarde: „Wat zouden wij een prachtleger hebben, als de Sino-Koreanen aan onze zijde streden”, had gelijk. B. K. Kapitein Stubbe, *De strijd in Korea*. HET LEGER, DE NATIE, Dec. 1951.

De Sovjet-strijdkrachten.

Volgens officiële Britse gegevens bedraagt de sterkte van het Sovjetleger 4 miljoen man, waarvan 2.800.000 staand leger, georganiseerd in 175 divisies. Vrijwel alle officieren zijn beroepsvrijwilligers; het aantal reserve-officieren is zeer gering. De dienstdaag voor soldaten is 2 jaar, voor onderofficieren 3 jaar. Sinds 1950 is de dienstdaag voor de troepen in de bezettingszone's voor soldaten 3 jaar en voor onderofficieren 4 jaar. Er heerst een ijzeren tucht. De soldaten werken gemiddeld 15 uur per dag, van 5 uur 's morgens tot 10 à 11 uur 's avonds. De uitrusting is eenvoudig, doch zeer doelmatig. Grote waarde wordt gehecht aan tanks en artillerie. Soldaten, onderofficieren en officieren, die zich niet goed gedragen, gaan naar een tuchtcompagnie,

waar zij opdrachten krijgen, die in vele gevallen de dood ten gevolge kunnen hebben. In de bezette gebieden verlaten de manschappen praktisch gesproken de kazerne niet dan voor bevolen diensten in groepen en onder geleide. Elk individueel contact met de Westerse beschaaving moet worden voorkomen. B. K. „Hugo” in „Sovjet strijdkrachten”. HET LEGER, DE NATIE, Dec. 1951.

Legersterkten van de Russische satellietstaten.

Het afgelopen jaar bracht wederom een verdere Russische drang om het militair potentieel van de satellietstaten te verhogen. De opbouw van de legers van deze landen werd voltooid. Alle officieren, ook die op lagere posten, die niet achter het Kremlin aanliepen, werden geëlimineerd er: daardoor werd elk nationaal gevoel onmogelijk gemaakt. In de departementen van oorlog komen de bevelen nog slechts van de Russische verbindingsofficieren en maatregelen kunnen alleen via hen worden genomen. De hoogste officieren moeten zich onderwerpen aan een hautaine behandeling door politieke commissarissen, die soms zover gaat, dat zij bij het verlaten van hun bureau een onderzoek aan den lijve moeten toestaan. Bij de jaarwisseling werd de sterkte van de verschillende legers als volgt geschat. Albanië: 60.000 man en 100 tanks; Bulgarije: 180.000 man en 500 tanks. Roemenië: 280.000 man en 400 tanks. Tsjechoslowakije: 250.000 man en 500 tanks. Hongarije: 180.000 man en 300 tanks.

Hierbij komen dan nog de politieformaties, die belangrijk sterker zijn dan die van de Westelijke mogendheden. De luchtmacht van de satellietstaten is te verwaarlozen.

Deutsche Soldaten Zeitung, 1 Jan. 1952.
v. H.

Het talenprobleem bij de Westerse defensie.

Met het oog op het goed functioneren van de West-Europese defensie acht schrijver het gewenst, dat aan de taalmoeilijkheden een einde wordt gemaakt. Wel kan men zeggen, dat iedereen maar Engels moet spreken, omdat de kracht van de Westerse verdediging bij de Amerikanen en Engelsen ligt en het Engels ook in Canada, Zuid-Afrika, Australië en Nieuw Zeeland de volkstaal is, maar tot het Atlantisch pact behoren vele andere volken, die geen Engels spreken. De taalmoeilijkheden zullen nog vergroot

worden als Duitsland, mogelijk Spanje en het Midden-Oosten bij de Westerse verdediging worden betrokken, gezweven van de moeilijkheden bij een Pacific pact.

De oplossing ziet schrijver in Esperanto, een kunstmatige taal, zodat men er geen nationale gevoeligheden mee kwetst door deze taal als de verplichte omgangstaal tussen de vrije volken te stellen. Het is een zeer eenvoudige taal. Geen enkele der levende talen is zo gemakkelijk en zo snel te leren. In één maand kan men het lezen, schrijven en reeds behoorlijk spreken. Nu moeten toch vrijwel alle militairen uit niet Engelse landen Engels er bij leren of er moet gewerkt worden met tolken, wat zeer tijdrovend is en vrijwel altijd tot misverstanden aanleiding geeft. Koloniale troepen leerden spoedig en gemakkelijk Esperanto. Dat is van bijzondere betekenis, daar in een eventueel nieuw wereldconflict een zeer groot beroep op deze volken zal moeten worden gedaan. Schrijver stelt voor elke stafofficier Esperanto te laten leren. Het is een nieuw idee. Maar wegens de eenvoud van het Esperanto heeft het waarde voor de internationale samenwerking.

(Merkwaardig dat dit artikel geschreven is door een Engels officier, want de Engelsen zijn juist op dit punt vaak plus royaliste que le roi. Maar het is een oplossing die getuigt van gezond verstand en dat hebben onze Engelse bondgenoten altijd in voldoende mate gehad. Het is in elk geval een idee, dat de overweging ten volle waard is. B. K.).

Kapitein Scott Simpson,
Esperanto and Western Defence.
THE ARMY QUARTERLY, Jan. 1952.

De oorlogsindustrie en de mens.

Het speciale nummer van l'Armée, la Nation van Januari 1952 is gewijd aan de wapenproductie van de landen van het Atlantisch pact en aan de mens, die deze wapens zal moeten gebruiken. Deskundigen van naam bespreken facetten van dit probleem, waarbij men zich waarlijk niet alleen op Belgisch standpunt stelt, maar de internationale betekenis onder het oog wordt gezien. Professor Baudhuin van de universiteit in Leuven behandelde de economie in verband met de herbewapening, de financiële problemen, het inflatiespook. Henri Jaune, de president van het defensiebureau van de N.A.T.O. wijdt beschouwingen aan het thuisfront. Carlo Bronne geeft een overzicht van de prestaties van de Belgische wapenindustrie

en bespreekt technische vraagstukken als het vervaardigen van projectielen, jet-motoren, schotvrije autobanden, de vervaardiging van kabels zonder rubberisolatie, optische instrumenten, het aerodynamisch laboratorium te Rhode-Saint-Genève; voorts een beschouwing over de invloed van de techniek op de oorlogvoering. Maar het machtige van dit zo uitstekend verzorgde Nieuwjaarsnummer — met mooie in kleurendruk uitgevoerde platen — is, dat al deze aan de techniek gewijde beschouwingen besloten worden door een artikel van Majoor Gauthier, leraar aan de Koninklijke Militaire School (de Belgische K.M.A.) onder de titel „de waardigheid van de mens”. Als motto van dit artikel gebruikt Majoor Gauthier, de uitspraak van Maarschalk Montgomery, dat hij die de menselijke factoren verwaarloost, nooit als aanvoerder zal slagen.

De redactie wijst er op, dat dit artikel met opzet de beschouwingen over het materieel en de techniek besluit en overkoepelt want niet het materieel, maar de mens geeft de doorslag.

(Een buitengewoon goede aflevering van het steeds op hoog peil staande Belgische militaire tijdschrift. B. K.).

Ultra snelle projectielen.

Naarmate de snelheid der strijdmiddelen toenam, daalde de uitwerking van de bestrijdingsmiddelen daarvoor. Een F 86 Sabre-toestel met een snelheid van 295 m per seconde is een buitengewoon moeilijk doel voor de modernste lucht-doelkanonnen. De vooruitgang in snelheid van vliegtuigen met jet-motoren en vleugels in pijlvorm heeft alle verwachtingen overtroffen. Vergeleken met de vliegtuigen van voor 1940 is de snelheid van de huidige vliegtuigen zeker met 300% toegenomen. De opvoering der snelheid van de projectielen heeft daarmee geen gelijke tred gehouden. Die snelheden zijn ten hoogste met 10% toegenomen. De aanvangssnelheden der projectielen van de allermooiste kanonnen bedraagt ± 1100 m per seconde. Raketten geven echter betere mogelijkheden. In het laboratorium van de Amerikaanse Marine in White Oak bevindt zich het grote wetenschappelijke centrum op het gebied van raketonderzoek. Men heeft daar een proeftunnel, waarin de snelheden van raketten nauwkeurig worden gemeten. Snelheden van ruim 1300 m per seconde worden daar als iets heel gewoons beschouwd. Het merkwaardige is, dat de raketprojectielen, welke niet door rotatie in hun baan

worden gehouden, de vorm hebben van de pijl uit de oudheid. In de proeftunnel wordt onder ideale omstandigheden gewerkt. De temperatuur wordt op 70° Fahrenheit gehouden, de vochtigheids-toestand is permanent en er zijn geen luchtstromingen. De laboratoriumresultaten moeten voor de praktijk worden vermenigvuldigd met het zg. getal van Reynolds aangegeven met R, afhankelijk van de snelheid van de raket, de lengte, de luchtdichtheid, vochtigheid en luchtdruk. De verwachting is, dat men in de toekomst over raketten zal beschikken met een aanvangssnelheid van ten minste 2600 m per seconde. Dan zal het evenwicht ten opzichte van de snelheid van de moderne vliegtuigen weer enigermate zijn hersteld.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, Januari 1952.

B. K.

Sabres en Migs aan de Koreaanse hemel.

Vier types Amerikaanse jet-vliegtuigen werden achtereenvolgens in Korea ingezet: de Lockheed F 80 Shooting Star, de Republic F 84 Thunderjet, de Grumman F 9-F Panther van de Marine-luchtmacht en de North American F 86 Sabre, het allermooiste type.

De Sabre, sedert October 1947 in het luchtruim, heeft een maximum snelheid van 1079 km per uur. Begin 1950 werd hij in serie gebouwd. Het is een jager met vleugels en staartvlakken in pijlstelling (35°), uitgerust met een turbine-straalmotor van General Electric 7-47. Het vliegplafond is 16.200 m, de actieradius is 2000 km, welke kan worden opgevoerd.

De Mig wordt gebouwd door Mikoyan en Gourovitch. Het oudste type was de Mig 9. Eén dezer toestellen kwam in Zweden terecht, waarheen een piloot met dit toestel de wijk had genomen. Aan het laatste type geeft men de naam Mig 15. Deze toesteltypen worden met oneven cijfers aangeduid, waarbij het cijfer 13 werd uitgesloten, want zelfs in volksdemocratieën schijnt men nog ietwat bijgelovig te zijn. Ze hebben eveneens vleugels in pijlvorm met een hoek van 35°. De motoren zijn gebaseerd op de in Engeland aangekochte Rolls Royce Derwent en Nene motoren. Een afzonderlijke stuwkrachtversterker kan de snelheid van ruim 1000 km per uur voor korte tijd opvoeren tot boven die van de Sabres. Ook heeft de Mig 15 een grotere klimsnelheid dan de Sabre. De actieradius is echter aanzienlijk kleiner.

In gevechtswaarde is de Sabre tot nu toe de meerdere gebleken, wat schrijver een grote nederlaag voor de Russische vliegtuigindustrie acht. Een factor die hier ook in het geding komt is de oefendheid en de kwaliteit der piloten. Daar de Noord-Koreanen en Chinezen zich nog niet met Migs boven Zuid-Korea hebben gewaagd, kon daar ook geen neergeschoten Mig neerkomen. (Toch hebben de Amerikanen de hand weten te leggen op een neergeschoten Mig. Bij een luchtstrijd bij de monding van de Jaloe kwam een Mig in zee terecht. De Geallieerde vloot maakte zich van het wrak meester, wat voor het onderzoek van dit toestel van veel belang is. B. K.).

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, Januari 1952. B. K.

Lessen uit de luchtoorlog in Korea.

Aanvankelijk kon geconstateerd worden, dat de piloten niet op de hoogte waren van de wijze waarop zij de grondstrijdkrachten moesten steunen, en zij waren daarop ook niet uitgerust. In vele gevallen hebben zij eigen troepen gemitralleerd. Vaak waren zij niet daar waar ze nodig waren en waar zij wél waren, was hun werk niet doeltreffend. De opleiding der piloten was voornamelijk gericht geweest op het voeren van luchtgevechten en niet op het geven van steun aan landstrijdkrachten. De aanvankelijke tekortkomingen waren zowel bij grond- als luchtstrijdkrachten aanwezig. Slechts zeer weinig officieren wisten hoe deze vorm van steun moest worden georganiseerd. Bovendien waren de jet-vliegtuigen niet gemaakt voor grondsteun. Ook was het verbindingsmaterieel grond-lucht zeer onvoldoende. Het eerste wat gedaan moest worden, was de jet-vliegtuigen zodanig te wijzigen, dat zij de verlangde steun wél konden geven. Verder werden piloten bij de landstrijdkrachten ingedeeld, waar zij jeeps met radioapparaten kregen om op die wijze de verbinding met de vliegtuigen tot stand te brengen. Om het probleem van het waarnemen van doelen door de piloten der jager-bommenwerpers op te lossen, mobiliseerde de luchtmacht vrijwel alle opleidingsvliegtuigen die in het Verre Oosten aanwezig waren. Deze kleine, niet bewapende toestellen, werden ingedeeld bij de Divisiestaven. Zij vlogen voortdurend boven het front, om vijandelijke doelen op te sporen en de jagers-bommenwerpers er heen te leiden. (Een oplossing die alleen mogelijk was door de volkomen lichteer-

schappij der Verenigde Naties op Korea. B. K.). Later werd een werkelijk doeltreffend verbindingssysteem ingevoerd, waardoor een zich in voorste lijn bevindende grondeenheid een aanvraag om steun van de luchtstrijdkrachten kon doorzenden en inderdaad binnen betrekkelijk korte tijd de luchtsteun werd gegeven.

Het merkwaardige geval was echter, dat de marinierseenheden volledig waren ingeschoten op de techniek van de tactische luchtsteun en de piloten van de Navy, die met hen moesten samenwerken, eveneens. Het kwam omdat de mariniers het bij landingen altijd zeer moeilijk hadden. De talloze landingen in de Pacific leerden hen de noodzaak om in hun onmiddellijke nabijheid over een maximum aan vuurkracht te beschikken. Zij wisten de tactische luchtsteun tot een zeer hoge graad van volmaaktheid op te voeren. Van het begin af aan vielen hun vliegtuigen doelen op 50—300 m vóór de eigen troepen aan met raketten en bommen. Het leger slaagde daar eerst na maanden in.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, Januari 1952. B. K.

Het bewaren van militaire geheimen.

Militaire geheimen — zowel kleine als grote — zijn steeds van groot belang. Hoe meer 'n tegenstander van ons weet, hoe minder kans van slagen wij zelf hebben. Een ieder weet en kent deze eenvoudige waarheid, die de dood van ons zelf en vele anderen tengevolge kan hebben. Toch wordt er zo heel vaak tegen gezondigd. Kolonel James acht een van de belangrijkste oorzaken de onwetendheid. Men kent het belang van het geheim niet en neemt het dan ook niet in acht. Ook komt het voor dat men het belang van een geheim wél kent, maar dat toch niet de nodige maatregelen worden genomen om het te houden. Onvoorzichtigheid, achteloosheid, verwaarlozing van of het geven van te veel vertrouwen, te weinig ernst en inzicht, wat tot gevolg heeft dat men misbruik maakt van de classificaties geheim, zeer geheim, ja zelfs „top secret”. Men schenkt geen aandacht aan de draagwijdte van zijn woorden, noch aan de tegenwoordigheid van derden. Voorts domme ijdelheid, door het zich willen voordoen als de belangrijke man, die alles weet. En ten slotte het verraad. Wegens deze grote verscheidenheid van oorzaken, kan er geen sprake zijn van één algemene behandeling of oplossing van dit kwaad. Elk geval moet af-

zonderlijk behandeld worden. De strijd tegen de onwetendheid is een kwestie van opvoeding en opleiding. Men moet de enkeling het belang doen begrijpen van de geheimhouding door goed gekozen argumenten, daarnaast moet men het geheel bewerken met de algemene methoden van pamfletten, slagzinnen enz. Daarbij moet men zeer psychologisch te werk gaan, anders brengt men juist het tegendeel teweeg van wat men beoogt. De strijd tegen onvoorzichtigheid en onachtzaamheid is voor de Fransman een moeilijk probleem. (Ook voor ons. Onze loslippigheid heeft tijdens de bezetting veel onheil gesticht en in het algemeen zijn wij — gelukkig — geen wantrouwend volk. Gestapo-methoden verfoeiden wij). Toch moet op dit punt de grootste waakzaamheid in acht worden genomen. De strijd tegen de domheid is eveneens zeer moeilijk. Opvoeden geeft hier niet veel. Zij die hier niet willen leren moeten voelen. Schrijver aarzelt niet om voor te stellen om hen, die meermalen tegen de geheimhouding zondigen, zonder aanzien des persoons te ontslaan. Mensenlevens en de vrijheid hangen er van af, voorwaar geen geringe zaken.

REVUE MILITAIRE D'INFORMATION. Januari 1952. B. K.

Veiligheidszones.

Sedert de aanvang van de Koreaanse oorlog, werd in de internationale pers herhaaldelijk gesproken over de zogenaamde „veiligheidszones”. De gedachte om in oorlogstijd zones aan te geven, waar verschillende categorieën van niet-strijders een toevlucht zouden kunnen vinden, is niet nieuw. Pogingen in deze richting werden aangewend in de Spaanse burgeroorlog en zeer bepaaldelijk tijdens het conflict in Palestina. Te Jeruzalem organiseerden afgevaardigden van het Internationale Rode Kruis-comité drie zones, die inderdaad aan honderden niet-strijders asyl konden geven in de wilde strijd tussen Joden en Arabieren.

Deze ervaring bracht de juristen van het Internationale Rode Kruis er toe op de politieke conferentie over de herziening van de conventies ter bescherming van de oorlogsslachtoffers voorstellen te formuleren, die werden aanvaard op de conventie van Genève van 12 Augustus 1949. De conventie spreekt van „Sanitaire zones”, georganiseerd met het doel de zieken en gewonden, tezamen met het verzorgingspersoneel voor de verdere gevolgen van de oorlog te beschermen. In deze zones moeten ook invaliden, kinde-

ren jonger dan 15 jaar, zwangere vrouwen en moeders van kinderen van nog geen 7 jaar worden opgenomen. De zones zullen aan de volgende voorwaarden moeten voldoen:

- a. zij mogen slechts een klein deel van het land uitmaken, waar zij zijn opgericht;
- b. ze moeten slechts dun bevolkt zijn in verhouding tot de rest van het land.
- c. zij moeten afgelegen zijn en geen militaire objecten bevatten, noch industriële- of administratieve centra;
- d. ze mogen niet gelegen zijn in gebieden, die naar alle waarschijnlijkheid voor de oorlogvoering van belang kunnen zijn.
- e. de zones moeten zowel overdag als des nachts duidelijk zijn aangegeven.

Deze voorwaarden zijn, ondanks hun voorzichtige redactie, toch duidelijk. Zij maken deel uit van het positieve recht en zijn geldende tussen de staten, die ze reeds geratificeerd hebben en waarvan — naar men verwacht — het aantal zal toenemen. De ervaring heeft geleerd, dat het bestaan van een aanvaarde tekst een machtig hulpmiddel is, waar het er om gaat oorlogsslachtoffers te hulp te komen. Laat men dus niet de waarde der teksten verminderen, door een critiek, dat er in de praktijk niets van terecht komt, of door er utopische denkbeelden aan toe te willen voegen, die de onwaarschijnlijkheid van de toepassing slechts zouden vergroten. Dat zou in strijd zijn met de belangen van degenen, die men wil beschermen. B. K.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, Januari 1952. B. K.

Napoleon en zijn „Groggnards”.

De Napoleonkenner Alvarez del Rio vraagt zich af hoe Frankrijk, hoe de Franse soldaat zich door zulk een klein en meestal zeer eenvoudig gekleed mannetje jaren lang heeft kunnen laten meeslepen, alles voor hem opofferend. Zeker toen hij eenmaal zijn fantastische successen had behaald, volgden allen hem de weg der glorie. Maar daarvoor? Het waren zijn ogen, zijn blik, zijn welsprekendheid, die zijn mannen tot fanatisme, toewijding, bewondering en verafgoding brachten. Napoleon placht zijn soldaten vaak toe te spreken als „mes enfants”. Hij vond altijd het juiste woord op de juiste plaats. Napoleon was er door zijn persoonlijkheid in geslaagd om het hart van het volk en het leger volledig te veroveren. Zeer zeker was het Franse volk gevoelig voor de daden van de Grote Keizer. Maar de wijze waarop

dit volk zich aan zijn keizer gaf, was toch wel wonderlijk. Talloos veel waren daar de oorzaken van, maar in het bijzonder bond hij zijn soldaten aan zich door het vertrouwen, dat hij in hen stelde en zij in hem. Is juist daarom het gebruik van de woorden „mes enfants”, als hij tot zijn soldaten sprak, niet volkomen typerend voor die verhouding? Daarom was de kreet „Vive l'Empereur” dan ook oneindig veel meer dan een uitroep. Het leefde in de harten van zijn soldaten. (Er is maar één Napoleon geweest met al zijn goede en kwade eigenschappen. Wij bewonderen hem zeker niet in alle opzichten, maar als „veldheer” is hij voor ons nog steeds het grote voorbeeld, waar wij met diepe bewondering tegen opzien. Het is met voorliefde, dat wij deze beschouwing over Napoleon refereren, omdat er voor ons gewone soldaten, zo oneindig veel uit te leren valt, n.l. de verhouding van de aanvoerder tot zijn mannen. Als die verhouding zo is, dat de aanvoerder over en tot zijn mannen kan spreken als „mes enfants”, en die mannen hun aanvoerder inderdaad een vertrouwen geven als een kind aan zijn vader, ja, dan is dat toch wel bijzonder. Een dergelijke troep is tot wonderen in staat. Dat hebben de Groggnards bewezen. Dat bewees het Franse leger in 1914 met zijn „Papa Joffre”, het Duitse leger met zijn „Vater Hindenburg”, het Engelse leger in 1942—1945 met „Good old Monty” en het Amerikaanse leger met „Ike”. Dergelijke benamingen spreken boekdelen. Wij kunnen dat allen min of meer bereiken. Niet dat wij allen grote veldheren zullen worden. Laten wij oprecht hopen, dat niemand van ons dat zal hebben te bewijzen. Maar wij zijn stuk voor stuk in staat onze troepen te pakken en die sfeer van wederzijds vertrouwen tot stand te brengen die nodig is voor elk succes. **Dat kan door ons zelf volledig te geven.** Te geven aan de taak, die op onze schouders is gelegd en waarbij wij steeds moeten nadenken, dat elke militaire aanvoerder van laag tot hoog met mensen werkt en mensenlevens in de hand heeft. Onze daden en onze woorden zijn daarbij van ontzagwekkend belang. Grote daden worden nooit door de enkeling verricht. Deze mag dan de „idee” hebben, de uitvoering van de idee moet in gezamenlijk optreden met alle uitvoerders geschieden. En daarbij is het wederzijds vertrouwen van doorslaggevend belang. Indien men daarnaar weet te handelen, is men nooit verloren, integendeel, dan is men in

staat om alles te overwinnen. B. K.)

Alvarez del Rio

Napoléon et ses Grogards,

L'ARMÉE, LA NATION, Januari 1952.

B. K.

Hitler en Duinkerken.

Brigade-generaal Edmonds werpt een nieuw licht op de wonderbaarlijke terugtocht der Engelsen uit Duinkerken in Juni 1940. Toen Hitler op 24 Mei 1940 per vliegtuig in Charleville in België aankwam, was hij zeer zenuwachtig. Daar bleek, dat hij geen juist overzicht in de situatie had. Hij had het contact met de voorste eenheden verloren, net zoals Von Moltke in 1914, met dit verschil, dat dit bij Von Moltke voortvloeide uit zwakke leiding en gebrek aan vertrouwen in zichzelf, terwijl het bij Hitler gebrek aan vertrouwen in zijn generaals was. Nadat de Duitse pantsers bij hun fantastische opmars dwars door Frankrijk op 21 Mei het Kanaal hadden bereikt, bogen ze af naar het Noorden. Het lot van de afgesneden Geallieerde legers scheen bezegeld, toen de opmars der pantsers plotseling tot staan kwam. Hitler had dit bevolen. Hij had gezegd, volgens Jodl, dat hij voorkomen wilde, dat te veel van de pantsereenheden zou worden gevraagd. Er moesten nog meer operaties worden uitgevoerd. Halder beweerde, dat Göring voor het stopzetten der opmars van de pantsers verantwoordelijk was. De Rijksmaarschalk werd jaloers op de grote successen van het leger. Hij verzekerde Hitler dat de Luftwaffe de ontsnapping van de Britten onmogelijk zou maken.

Tegen Von Kleist zei Hitler, dat hij zijn machtige pantsereenheden niet wilde laten vastlopen in de moerassen van Vlaanderen. Bovendien, zo voegde hij er aan toe, de Britten zullen het ons in deze oorlog niet meer lastig maken. Maar tegen Von Rundstedt en Von Sodenstern zei de Führer, dat het Britse Empire moest blijven bestaan. Hij wensde een eervolle vrede met Engeland, waarbij hij de voormalige Duitse koloniën terug wilde hebben.

Gedurende de winter en lente 1940 had Rusland zich getrouw aan de overeenkomst met Hitler gehouden. Alle goederenleveringen vonden prompt plaats. Tijdens de operaties in het Westen had Duitsland niet meer dan zeven Divisies in het Oosten, waarvan er later zelfs twee naar het Westen werden gevoerd. Maar Rusland maakte gebruik van de situatie, door zijn grenzen naar het Westen en Z.O. te verleggen, door de bezetting van Estland, Letland en Lithau-

en, alsmede van Bessarabië en de Boekowina. Jodl was voor een aanval op Engeland. Hitler aarzelde tussen de aanval op Engeland en die op Rusland. Hij zei Jodl, dat Engeland op elk gewild ogenblik vrede kon krijgen, als het de vroegere Duitse koloniën wilde teruggeven. (Uit het bovenstaande zien wij de gespletenheid van Hitlers karakter nog eens duidelijk belicht. Hij speelde zijn maarschalken tegen elkaar uit, door hun allen wat anders te zeggen. De tegenstelling tussen Hitler en zijn generaals is van zeer veel invloed op het verloop van de strijd geweest. Het feit, dat hij reeds tijdens de veldtocht in het Westen zich in de rug bedreigd ging gevoelen door de Sovjet-Unie is van niet minder invloed op zijn handelingen geweest. Het monster-verbond tussen Ribbentrop en Molotov van 23 Augustus 1939 begon zich reeds te wreken. B. K.)

Brig. Generaal Edmonds:

Hitler and Dunkirk.

THE ARMY QUARTERLY, Jan. 1952.

B. K.

Passen tanks in een toekomstige oorlog?

Pantsertroepen hebben hun waarde voor de hedendaagse gevechtsvoering ontegenzeggelijk bewezen. Zullen zij hun waarde ook in de toekomst behouden?

In een toekomstige oorlog zullen wij te maken krijgen met een goed geoefende en bewapende vijand, die over massa's gemechaniseerd materieel beschikt. Voorts zullen wij zeer zeker voorlopig in de verdediging zijn, alvorens met kracht kan worden teruggeslagen. In de derde plaats krijgen wij te maken met partizanen en guerillabenden en ten slotte leven we in een atomische eeuw en moeten wij rekening houden met het gebruik van massadestructiewapens.

Ook al zijn wij numeriek in de minderheid en zal voorlopig defensief moeten worden opgetreden, dit zal een offensieve verdediging moeten zijn, aangezien het slechts hierdoor mogelijk is zoveel mogelijk vijandelijke krachten te binden en een groot deel van het initiatief aan de vijand te ontnemen. Offensieve verdediging evenwel kan slechts worden gevoerd met beweeglijke strijdkrachten. In de verdediging zijn twee grote problemen. Het stoppen van de vijandelijke aanvalsgolf, doch tevens het beletten, dat de gestopte aanval op korte termijn wordt hervat door troepenmachten in tweede lijn. Ook indien de verdediger in eerste aanleg succes mocht hebben dient men vooral tegen het laatste zijn maatregelen te nemen. De eerste taak, het stoppen van de

aanvaller rust op de infanterie van de divisieën, daarbij geholpen door de bij de divisie organiek ingedeelde hulpwapens en eventueel toegevoegde versterkingen van legerkorps en leger. Daarachter dient men evenwel een pantserstrijdmacht te concentreren voor het lanceren van tegenaanvallen op een hoog niveau. Dit kan nodig zijn indien een doorbraak gelukt dan wel dreigt te gelukken. Voor dit doel moeten pantserstrijdkrachten worden aangewezen, omdat in deze stadia van de gevechten slechts *snel, hard en doortastend optreden* redding kan brengen.

Tegenover de gemechaniseerde krachten van de vijand dienen wij een strijdmacht te stellen, waarin een wapen is opgenomen, dat zowel defensief als offensief een grote vuurkracht, beweeglijkheid en stootkracht in zich verenigt. De beweeglijkheid geeft de pantserdivisie de nodige passieve verdediging tegen 's vijands verdragende artillerie en luchtmacht, omdat zij zich daardoor snel kan verspreiden. Haar verbindingen en opleiding stellen haar in staat snel opnieuw te concentreren, om hard toe te slaan op tijden en plaatsen, dat dit nodig is.

Een eerste beveiliging tegen partizanen en guerillabanden wordt gevonden in de mogelijkheid zichzelf daartegen te beschermen met de organieke wapens van de eenheid. Ook hiertoe is de pantserdivisie zeer zeker in staat. Een nadeel echter vormen de mogelijke lange verbindingslijnen. Bevoorrading zal door middel van convooien moeten worden beveiligd en soms zal het nodig zijn bevoorrading door de lucht te doen plaats vinden. De rechtstreekse beveiliging voor de eenheid vindt men evenwel in die eenheid zelve.

Proeven in Nevada hebben aangetoond, dat vooral tanks en hun bemanningen een goede kans hebben een aanval met atoomwapens te overleven. Tevens is gebleken, dat zij het gevecht vrijwel direct na die aanval kunnen voortzetten. Ook hun eigenschap — snel te kunnen verspreiden en wederom concentreren — werkt hier in het voordeel van het wapen. Ook indien atoomwapens, tactisch, door de eigen partij worden gebruikt, is de pantserdivisie de aangewezen eenheid, om bij de vijand optredende verwarring uit te buiten. Ten slotte is daar de kwestie van het moreel. De soldaat weet dat hij in een tank betrekkelijk veilig is tegen aanvallen met atoomwapens.

Wij zijn van mening, dat de tanks een onmisbaar element vormen ten dienste van de hedendaagse gevechtsvoering en ten dienste van de gevechtsvoering van

de toekomst, als gevolg van de voornaamste karakteristieken van het wapen: beweeglijkheid, grote vuurkracht en stootkracht. Pantsertroepen zullen steeds een unieke rol blijven vervullen, welke rol in genen deel door enig ander bekend wapen kan worden overgenomen.

Presentation, Annual Meeting The Armored School. Trends in Armor.

ARMOR, Jan./Febr. 1952.

v. H.

Zullen de atoomwapens de grondbeginselen der tactiek aantasten?

Sommige burger-analysten verwijten de militairen, dat zij de gevolgen van het in gebruik nemen van nieuwe atoomwapens niet voldoende overzien. Deze mening is vermoedelijk een gevolg van het feit, dat geen militair tot dusver de invloed van deze wapens op gewone grondoperaties in beschouwing heeft genomen. De mening wordt wel eens verkondigd, als zou het grondbeginsel van *concentratie van krachten* niet langer houdbaar zijn. Zeker zullen de massa-vernietigingsmiddelen noodzaken tot een grotere verspreiding van doelen, doch één fundamentele waarheid kan niet worden genegeerd: „Een overwinning op het slagveld kan slechts worden verkregen, indien men ergens een overmacht bijeen kan brengen.” Wij moeten in beginsel aannemen, dat de wapens van beide partijen elkaar in waarde niet veel zullen ontlopen en dat beide beschikken over commandanten, bij wie de capaciteit om te manoeuvreren aanwezig is. Indien een strijdmacht verspreid is kan zij nooit door een even verspreide strijdmacht met kans op succes worden aangegrepen. De aanvaller zal zijn krachten moeten concentreren om de vijand te kunnen vernietigen, wellicht in een fase, volgende op een atoomaanval. De verdediger zal de mogelijkheid moeten behouden een vijand af te dammen, dan wel terug te werpen, die in zijn stelling is gepenetreerd. Aangezien een dergelijke troepenconcentratie een dankbaar doel zal zijn voor een atoomaanval, moet zij snel ten uitvoer kunnen worden gebracht, en na het slagen van de operatie snel weer kunnen worden verspreid. De mogelijkheid tot snel verspreiden en verzamelen wordt dan een van de vitale elementen van de oorlogvoering te land. Het grondbeginsel van de *verrassing* treedt hier wel zeer op de voorgrond. De *veiligheid* moet vooral onder deze omstandigheden worden verzekerd door het op het juiste ogenblik in de strijd werpen van artillerie, tactische luchtmacht en radarsysteem, om gebruik van atoomwa-

pens (beschietingen en luchtaanvallen) van de zijde van de vijand op dit beslissende ogenblik uit te sluiten. Aangezien het bepalen van het juiste ogenblik zorgvuldig zal moeten worden berekend en het inzetten van de juiste middelen op dit ogenblik, en het daaraan voorafgaande en volgende, van het allerhoogste gewicht wordt neemt de noodzaak van een nauwe samenwerking tussen de componenten der strijdkrachten eerder toe dan af. Dat de behoefte aan *flexibiliteit* en *eenvoud* van opzet tevens eerder groter dan kleiner wordt zal wel door niemand in twijfel worden getrokken.

De beginselen van de oorlogvoering blijven dus gangbaar en nemen zelfs in belangrijkheid toe. De technische ontwikkeling echter dwingt eens te meer, de toepassing van deze beginselen aan een nauwgezette studie te onderwerpen, aangezien vooral snelheid en beweeglijkheid zullen moeten worden opgevoerd.

Major Lamar McMadden Prosser: *The Adjustment to Atomic War.*
ARMOR, Jan./Febr. 1952. v. H.

Richt die brandslang.

Het begrip *volume of fire* wordt vaak verkeerd gebruikt en begrepen. Hieronder moet worden verstaan een zodanige hoeveelheid projectielen op de vijand, dat hij volkomen machteloos is. Dat is geweldig, indien het werkelijk zo is. Doch is het in de practijk zo?

In een van de trainingscentra vuurde een cie infanterie op aanvallende vijand. Deze niettegenstaande verliesen aanvallende vijand werd voorgesteld door klappen welke op steeds kortere afstand opkwamen. Binnen vijf minuten werd een geweldige hoeveelheid munitie verschoten. Hoeveel treffers? Gezien dit *volume of fire* zou kunnen worden verondersteld dat geen vijand zou zijn overgebleven of tot op korte afstand had kunnen naderen. In werkelijkheid waren er slechts weinig doelen getroffen. Dit *volume of fire* maakte inderdaad een geweldig lawaai, maar daar lieten de poppen zich niet door afschrikken en een werkelijke vijand zal zulks ook niet doen.

Schr. is bang dat *volume of fire* wordt verward met *volume of noise* of met *volume of ammunition expended*.

Volgens berichten maakt de vijand in Korea bij zijn aanvallen gebruik van hoorns, trompetten, bellen en andere geluidmakende voorwerpen, daarbij denkend onze troepen hiermede schrik aan te jagen. Men vindt dit belachelijk, doch doen wij niet hetzelfde, alleen veel kostbaarder?

Is niet een enkel raak schot doeltreffender volume of fire dan honderd schoten welke hun doel missen? Men heeft meer kans een brand te blussen met een hierop gerichte tuinspuit dan met een aantal brandslangen welke elders water brengen. Laat ons daarom vooral *volume of fire* niet verwarren met *volume of effective fire*. Op het gevechtveld is het doel van alle vuur, de vijand te vernietigen of te neutraliseren. Vuur kan dit slechts doen indien het zó nauwkeurig is dat het de vijand raakt of wel hem extra voorzichtig maakt zich bloot te geven. Wij kunnen de vijand niet raken tenzij wij hierin worden geoefend.

v. d. H.
Colonel C. C. Clanden (Armor), *Cerebrations*.

COMBAT FORCES JOURNAL, Febr. '52.

Nieuwe Amerikaanse Pantservoertuigen.

Onlangs is melding gemaakt van nieuw aan te maken middelbare en zware tanks, alsmede van de daarbij behorende wapens. De voertuigen zullen worden voorzien van de Ordnance-Continental luchtgekoelde motor AV-1790-5b van 810 PK. Op de lijst staat een middelbare tank, de T 48; een motoraffuit, de T 97; een motoraffuit/houwitser, de T 108; een zware tank, de T 43; en een gepantserd genievoertuig, de T 39.

De T 43 wordt uitgerust met een vuurmond van 120-mm, de zwaarste die tot dusver in een Amerikaanse tank voorkomt. De affuit T 97 zal de M40 vervangen, die thans in Korea in gebruik is. Er komt een vuurmond van 155-mm en een zware mitrailleur kaliber .50 op.

De T 39 is een met een vuurmond bewapende gepantserde bulldozer. Andere nieuwe voertuigen zijn de T 44 cargo-tractor, die dienst kan doen als een op rupsbanden geplaatste personeelcarrier, als cargocarrier of als trekker van een zwaar voertuig b.v. de 240-mm houwitser. Voorts de T 51, een zwaar bergingsvoertuig, dat tanks tijdens de gevechten van het slagveld kan halen.

New Developments (Editorial)

ORDNANCE, Jan./Febr. 1952.

v. H.

Tactisch gebruik van de atoombom.

De belangrijkste ervaring bij onlangs in Nevada gehouden proeven met de atoombom, was dat deze zeer zeker voor tactische doeleinden kan worden gebruikt, en dat troepen, die goed zijn geoefend en behoorlijk zijn beschermd een dergelijk gebruik kunnen overleven. Bij deze proeven werd een volledig bataljonssteunpunt ingericht met inbegrip van schuttersput-

ten, draadhindernissen, onderkomens voor automatische wapens, terugstootloze vuurmonden en verbindingscentrales. De gehele organieke uitrusting van een bataljon werd gebruikt. In de nabijheid waren tanks, jeeps, vliegtuigen en vuurmonden opgesteld. Op plaatsen, waar onder gewone omstandigheden personeel zou zijn, had men levende schapen vastgebonden.

De troepen, die de werkzaamheden hadden uitgevoerd werden op een afstand van zeven mijl van de defonatie opgesteld en direct na de ontploffing naar de bataljonsopstellingen gebracht, terwijl teams met meetinstrumenten vooruitgingen. De soldaten realiseerden zich snel, dat zij geen last hadden van radioactiviteit. In de werkelijkheid zouden zij over een dergelijk terrein kunnen aanvallen. Er was niet het minste gevaar aan verbonden. Twee mijl van de plaats der ontploffing werden vernielingen merkbaar. Indien daar gebouwen hadden gestaan zouden deze totaal zijn verwoest. Dichter bij het middelpunt werden voertuigen en uitrusting aan een onderzoek onderworpen. Zij hadden matige brandschade opgelopen en konden direct worden gebruikt. Boven de grond zou daar niemand in leven zijn gebleven, maar onder de grond en in de kazematten trof men de schapen levend en ongekwetst aan. Soldaten zouden in dergelijke opstellingen veilig zijn geweest. Oefening Desert Rock leerde, dat een atoombom, tactisch gebruikt, zeer effectief kan zijn, doch dat de waarde van de infanterie daardoor niet is aangetast. Indien goed geoefend, kan deze de ontploffing overleven en aan haar opdracht blijven voldoen.

Month by Month (Editorial)

ORDNANCE, Jan./Febr. 1952. v. H.

Een groter schootsveld voor de 155 mm houwtzer.

Het beperkte schootsveld van de 155 mm houwtzer (max. 866 duizendsten), is bij de jongste ervaringen in Korea een ernstige beperking gebleken bij het geven van algemene steun, de normale taak voor een afdeling middelbare houwtzers van de indiv. Met dit schootsveld kan de afdeling op een schootsafstand van 5000 yards over een frontbreedte van ongeveer 4000 yards steunen (op grotere schootsafstanden in verhouding over breder fronten). Dit is voor de brede fronten welke in Korea voorkomen ten enenmale onvoldoende. De batterijen kunnen afzonderlijk zodanig worden opgesteld, dat over een front, dat driemaal zo breed is steeds met één batterij vuur kan worden gebracht. Het

is dan echter niet meer mogelijk het vuur van de gehele afdeling op één doel te concentreren, terwijl dit juist de door de vijand zo gevreesde kracht van de Amerikaanse artillerie is.

Wel kan de staart van de vuurmond worden verplaatst en daardoor het schootsveld worden vergroot, doch zulks is gemakkelijker gezegd dan gedaan. De 155 mm houwtzer M1, weegt $\pm$ 5900 kilogram. In stelling rust de houwtzer op een stempel en de beide benen van de spreidaffuit. De stempel bevindt zich ongeveer 45 cm voor het zwaartepunt van de vuurmond, zodat het grootste deel van het gewicht op de beide affuitbenen drukt, waardoor de bediening alleen deze benen niet van de grond kan optillen om de vuurmond met de stempel als middelpunt in een andere richting te brengen. Daarom moet eerst de stempel worden ontlast, zodat de vuurmond op de raden en de benen komt te rusten. Het optillen en het verplaatsen van de affuitbenen is dan verder betrekkelijk gemakkelijk (elk been ongeveer 180 kg). Daarna moet de vuurmond echter weer worden gestempeld. Een nadeel is ook, dat daarbij de opzetkijker over een vrij grote afstand wordt verplaatst, hetgeen grote fouten tengevolge zou hebben indien hier niets aan werd gedaan. In de praktijk bleek, dat voor het verrichten van de vorenvermelde handelingen ongeveer 15 min nodig zijn.

Na vele vergeefse pogingen om de bovenomschreven moeilijkheden te overwinnen is een zeer eenvoudige oplossing gevonden. Het hulpmiddel is een 8-tons hydraulische vijzel of dommekracht. Deze vijzel wordt na het in stelling komen onder het zwaartepunt van de vuurmond geplaatst. Moet de staart worden verplaatst dan wordt de vuurmond opgevijzeld waardoor de stempel vrijkomt van de grond en het volle gewicht van de vuurmond op de vijzel drukt. De affuitbenen kunnen nu elk door één man worden opgetild en in de gewenste richting worden verplaatst, waarna de vuurmond weer omlaag wordt gebracht. Voor deze handelingen zijn slechts 20 seconden nodig. De opzetkijker wordt hierbij zo weinig verplaatst, dat de richter de ontstane fout gemakkelijk kan corrigeren.

„Ordnance” treft thans enige voorzieningen, zowel aan de onderzijde van de affuit als aan de kop van de vijzel, teneinde te voorkomen dat de vuurmond in hellend terrein van de vijzel glijdt.

Lt. Col. T. N. Dupuy — Increased traverse for the 155 mm howitzer.

COMBAT FORCES JOURNAL, Febr. '52.

v. d. H.